

SINTEF

Rapport

Spørsmål til Barnehage-Norge 2023

Forfatter(e):

Linn Renée Naper, Arnhild Myhr og Anne Sigrid Haugset

Rapportnummer:

2023:01467 – Åpen

Oppdragsgiver:

Utdanningsdirektoratet

Rapport

Spørsmål til Barnehage-Norge 2023

EMNEORD

Fordrevne barn
Digitalisering
Bruk av bøker og høytlesing
Støtte- og veiledningsmateriell til rammeplanen
Plantid
Formidling av kunnskap
Regional ordning
Oppstartstidspunkt

VERSJON

1.0

DATO

2023-12-15

FORFATTER(E)

Linn Renée Naper, Arnhild Myhr og Anne Sigrid Haugset

OPPDRAGSGIVER(E)

Utdanningsdirektoratet

OPPDRAGSGIVERS REFERANSE

EMD

PROSJEKTNUMMER

102025672

ANTALL SIDER

97 (ekskl. Vedlegg)

SAMMENDRAG

Spørsmål til Barnehage-Norge 2023 presenterer resultatene fra den årlige spørreundersøkelsen fra Utdanningsdirektoratet til barnehagesektoren i Norge. Temaene i årets undersøkelse er: barnehagetilbudet for ukrainske barn og unge, digitalisering i barnehagen, bruk av bøker og høytlesing i barnehagen, støtte- og veiledningsmateriell til barnehagene, plantid for barnehagelærere, formidling av kunnskap, barnehagebasert kompetanseutvikling i partnerskap med universiteter og høgskoler og oppstartstidspunkt i barnehagen.

UTARBEIDET AV

Linn Renée Naper

SIGNATUR**KONTROLLERT AV**

Siw Olsen Fjørtoft

SIGNATUR

Siw Olsen Fjørtoft (Jan 4, 2024 15:59 GMT)

GODKJENT AV

Espen Gressetvold

SIGNATUR**RAPPORT NR.**

2023:01467

ISBN

978-82-14-07182-5

GRADERING

Åpen

GRADERING DENNE SIDE

Åpen

Historikk

VERSJON	DATO	VERSJONSBESKRIVELSE
1.0	2023-12-15	Korrekturlest og kvalitetssikret rapport. Signert versjon.
0.9	2023-12-07	Revidert versjon etter tilbakemeldinger på enkeltkapitler.

FORORD

SINTEF AS har sammen med Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning (NIFU) en fireårig rammeavtale med Utdanningsdirektoratet for perioden 2021–2024 om å gjennomføre årlige spørreundersøkelser til barnehage- og skolesektoren. SINTEF (tidligere Trøndelag Forskning og Utvikling AS) har gjennomført tilsvarende spørringer siden 2014.

På vårparten 2023 ble det hentet inn kunnskapsbehov fra egne fagavdelinger i Utdanningsdirektoratet samt fra ulike avdelinger i Kunnskapsdepartementet. Innspillene er samkjørt i én stor undersøkelse til barnehagesektoren. Årets rapport tar for seg åtte ulike temaer som har fått hvert sitt kapittel i rapporten. Et sammendrag med de viktigste funnene fra hvert kapittel er samlet fremst i rapporten.

Prosjektteamet i SINTEF har bestått av Arnhild Myhr, Anne Sigrid Haugset og Linn Renée Naper. Siw Olsen Fjørtoft er intern kvalitetssikrer fra SINTEF. Myhr har hatt det faglige ansvaret for de statistiske analysene og har bidratt med å skrive selve sluttrapporten. Haugset har hatt en svært sentral rolle i rapporteringen og med å skrive sluttrapporten. De har begge gitt et vesentlig bidrag i arbeidet med å utforme spørsmål. Naper er prosjektleder og har hatt det overordnede ansvaret for gjennomføringen av den digitale undersøkelsen, utforming av spørsmål og har samarbeidet med Myhr om analyser. Naper er redaktør for sluttrapporten. Som prosjektleder har Naper også hatt dialogen med oppdragsgiver og med NIFU.

Svarprosenten i de tre utvalgene ligger på nivå med fjorårets undersøkelse. Som for tidligere år ser vi at svarprosenten er noe lavere blant private barnehager. Det jobbes målrettet med å få opp svarprosenten, både ved bruk av sosiale medier og gjennom direkte henvendelser i forkant og underveis i undersøkelsen i form av påminnelser til respondentgruppene.

En stor takk rettes til alle barnehagestyrere, eiere av private barnehager og ansatte hos kommunal barnehageeier og -myndighet som har satt av tid i en travel arbeidsdag til å besvare høstens spørringer. Vi vil understreke at deres innsats med å svare på spørsmålene har stor verdi.

Steinkjer, 14. desember 2023

Linn Renée Naper
prosjektleder

Innhold

FORORD	3
Figurer	7
Tabeller	10
Sammendrag	11
Barnehagetilbudet for ukrainske barn (kapittel 3)	11
Digitalisering i barnehagene (kapittel 4)	11
Bruk av bøker og høytlesing i barnehager (kapittel 5)	12
Støtte- og veiledningsmaterieill i barnehagene (kapittel 6)	12
Plantid for barnehagelærere (kapittel 7)	12
Formidling av kunnskap (kapittel 8)	13
Barnehagebasert kompetanseutvikling i partnerskap med universiteter og høyskoler (kapittel 9)	13
Oppstartstidspunkt i barnehage	14
1 Innledning	15
2 Gjennomføring og beskrivelse av utvalg	15
2.1 Bruttoutvalg og svarprosent	16
2.2 Styrerutvalget: 45 prosent deltakelse og små skjevheter	19
2.3 Eierutvalget: 35 prosent deltakelse og tydelig fylkesvis variasjon	22
2.4 Seks av ti barnehagemyndigheter har svart på årets undersøkelse	25
2.5 Oppsummert vurdering av kvaliteten på data som er samlet inn	26
3 Barnehagetilbudet for ukrainske barn	27
3.1 Halvparten av barnehagene vurderer sin kapasitet som tilfredsstillende.....	27
3.2 Tilbudet til fordrevne ukrainske barn gis hovedsakelig i ordinære grupper.....	30
3.3 To av tre barnehagestyrere opplever å ha kompetanseutfordringer i møte med fordrevne barn	30
3.4 Flest kommunale eiere opplyser å ha fordrevne barn fra Ukraina i sine barnehager	33
3.5 Tilbud til ukrainske barn foregår hovedsakelig i ordinære grupper	35
3.6 Åtte av ti eiere opplyser at de opplever utfordringer knyttet til kompetansemangel	35

3.7	Opplevd kapasitet til å ta imot fordrevne barn varierer mye.....	37
3.8	Utfordringer med å skaffe kompetanse på flerspråklighet i barnehagene størst i mindre kommuner.....	38
3.9	Sammendrag	41
4	Digitalisering i barnehagen	42
4.1	Mer enn ni av ti barnehager har smarttelefon, nettbrett, PC og prosjektor	42
4.2	Stort mangfold i aktivitetene barna tilbys i barnehagen	43
4.3	Digitale verktøy til kommunikasjon, planlegging og dokumentasjon er etablert praksis.....	45
4.4	Sammendrag	47
5	Bruk av bøker og høytlesing i barnehagen	48
5.1	Papirbøker er tilgjengelig i alle barnehager og hentes frem ved behov, digitale bøker er mindre vanlig	48
5.2	Tre av fire opplyser at barna blir lest for daglig i barnehagen.....	49
5.3	Ulike grad av kompetanse å involvere hjemmet i arbeidet med lesing og bøker	51
5.4	Kompetanseheving for ansatte viktig for å styrke arbeidet med lesing for barn	52
5.5	Sammendrag	53
6	Støtte- og veiledningsmaterieil til barnehagene	55
6.1	Barnehagestyrernes behov for støtte- og veiledningsmaterieil til rammeplanen	55
6.2	Flertallet av styrerne oppgir å ha stor eller svært stor nytte av støttematerieil fra Utdanningsdirektoratet	59
6.3	Sammendrag	60
7	Plantid for barnehagelærere	61
7.1	Sju av ti barnehager avvikler plantid på faste tidspunkter	61
7.2	Bruk av vikarer i plantiden er mest utbredt blant private barnehager.....	63
7.3	Barnehagenes plan for uttak av tapt plantid	65
7.4	Flest private barnehageeiere har en fastsatt felles ordning for organisering av plantid i sin(e) barnehage(r)	66
7.5	Sju av ti barnehageeiere avvikler plantiden på faste tidspunkter	67
7.6	Mer bruk av vikarer eller fast ansatte til å dekke opp i plantiden blant private	68
7.7	Flest private barnehager opplyser å ha en fastsatt plan for uttak av tapt plantid	70
7.8	Sammendrag	71
8	Formidling av kunnskap	73
8.1	Barnehagestyrerne vil ha kunnskap formidlet gjennom presentasjon av hovedfunn fra forskning og anbefalinger basert på statistikk.....	73
8.2	Barnehageeiere foretrekker å få informasjon via Udir sine nettsider	76
8.3	Barnehagemyndighetene foretrekker også udir.no som informasjonskanal	78
8.4	Mangfoldig kunnskapsbehov blant styrere, eiere og myndighet	79
8.5	Sammendrag	80

9	Barnehagebasert kompetanseutvikling i partnerskap med universiteter og høyskoler.....	81
9.1	To av tre barnehager har erfaringer med partnerskap med universiteter og høyskoler	81
9.2	Styrerne vurderer sin egen involvering i gjennomføringen av barnehagebasert kompetanseutvikling til å være betydningsfull.....	84
9.3	Kompetansepakker og lederutdanning for styrere er de viktigste tiltakene for barnehagebasert kompetanseutvikling	85
9.4	Sammendrag	87
10	Oppstartstidspunkt i barnehage.....	88
10.1	Foreldrenes ønske om oppstartstidspunkt blir i stor grad oppfylt	88
10.2	Ettåringene som søker i hovedopptaket, starter i stor grad før eller innen de har krav på plass	90
10.3	Oppstart etter suppleringsopptak skjer jevnt fordelt gjennom året	95
10.4	Oppsummering	96
	Referanser	97

BILAG/VEDLEGG

SPØRRESKJEMA TIL BARNEHAGESTYRER

SPØRRESKJEMA TIL BARNEHAGEEIER

SPØRRESKJEMA TIL BARNEHAGEMYNDIGHET

Figurer

Figur 2-1: Geografisk spredning i årets utvalg av barnehagestyrere og -eiere.	17
Figur 2-2: Svarprosent per fylke, barnehagestyrere. Prosent.	20
Figur 2-3: Svarprosent per fylke, barnehageeiere. Prosent.	23
Figur 2-4: Stillingstype blant respondentene i undersøkelsen til barnehageeier (n = 198). Prosent.	24
Figur 2-5: Svarprosent etter fylke hos barnehagemyndighet. Prosent.	26
Figur 3-1: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om det går fordrevne barn fra Ukraina i sin barnehage. Prosent.	27
Figur 3-2: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om i hvilken grad barnehagen har tilfredsstillende kapasitet til å gi fordrevne barn et fullverdig barnehagetilbud. Prosent, n = 698	28
Figur 3-3: Prosentandel som i svært stor eller stor grad opplever at barnehagen har tilfredsstillende kapasitet til å gi fordrevne barn et fullverdig barnehagetilbud, blant barnehager som har og ikke har fordrevne barn fra Ukraina. Prosent.	29
Figur 3-4: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om hvordan barnehagetilbudet for nyankomne ukrainske barn organiseres i sin barnehage. Prosent.	30
Figur 3-5: Barnehagestyrernes svar på i hvilken grad barnehagen opplever følgende utfordringer knyttet til å gi ukrainske barn et fullverdig barnehagetilbud. Prosent, n = 198.	31
Figur 3-6: Barnehageeierens svar på spørsmål om det går fordrevne barn fra Ukraina i sin(e) barnehage(r). Prosent, n = 191.	33
Figur 3-7: Barnehageeierens svar på spørsmål om i hvilken grad de opplever at sin(e) barnehage(r) har tilfredsstillende kapasitet til å gi fordrevne barn et fullverdig barnehagetilbud. Prosent, n = 191.	34
Figur 3-8: Barnehageeierens svar på spørsmål om hvordan barnehagetilbudet for nyankomne ukrainske barn organiseres i sin(e) barnehage(r). Prosent, n = 70.	35
Figur 3-9: Barnehageeierens svar på spørsmål om i hvilken grad sin(e) barnehage(r) har utfordringer knyttet til å gi ukrainske barn et fullverdig barnehagetilbud. Prosent. n = 69.	36
Figur 3-10: Barnehagemyndighetenes svar på spørsmål om barnehagene i sin kommune har tilfredsstillende kapasitet til å gi fordrevne barn et fullverdig barnehagetilbud. Prosent.	38
Figur 3-11: Barnehagemyndighetenes svar på spørsmål om barnehager i sin kommune har utfordringer knyttet til å gi ukrainske barn et fullverdig barnehagetilbud. Prosent, n = 207.	39
Figur 3-12: Barnehagemyndighetenes svar på spørsmål om hvilke typer kompetanse det er utfordringer med å skaffe i kommuner som oppgir å ha utfordringer knyttet til å skaffe personale med relevant kompetanse. Prosent, n = 149.	40
Figur 4-1: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om hvilke digitale verktøy barnehagen har. Prosent.	42
Figur 4-2: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om hvilke aktiviteter barna deltar på i løpet av en normalmåned. Prosent.	44
Figur 5-1: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om i hvilken grad følgende påstander stemmer for sin barnehage. Prosent. n = 698.	48
Figur 5-2: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om hvor ofte personalet i barnehagen leser for barna. Prosent, n = 698.	49
Figur 5-3: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om i hvilken grad praksis knyttet til høytlesing varierer mellom de ulike avdelingene i sin barnehage. Prosent, n = 660.	50
Figur 5-4: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om i hvilken grad ulike metoder benyttes når barnehagen jobber med lesing for barn og introduksjon av bøker. Prosent, n = 698.	51
Figur 5-5: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om i hvilken grad personalet i barnehagen har ulike kompetanser knyttet lesing av bøker for barn. Prosent, n = 698.	52
Figur 5-6: Prosentandel barnehagestyrere som oppgir at følgende tiltak i svært stor eller stor grad vil bidra til å styrke barnehagens arbeid med lesing for barn i barnehagen, n = 689.	53
Figur 6-1: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om i hvilken grad barnehagen har behov for støttmateriell til følgende temaer fra rammeplanen. Prosent, n = 659.	55
Figur 6-2: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om i hvilken grad barnehagen ønsker følgende typer støttmateriell.	56
Figur 6-3: Prosentandel barnehagestyrere som i stor eller noen grad opplever at det er utfordrende å jobbe med ulike temaer i barnehagen. Prosent, n = 354.	57

Figur 6-4: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om støttemateriell fra Udir er nyttig og til hjelp i barnehagen. Prosent, n = 655.	59
Figur 6-5: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om i hvilken grad Udirs støttemateriell til rammeplanen som ligger på udir.no, benyttes i barnehagen. Prosent. n = 655.	60
Figur 7-1: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om barnehagen har et system eller ordning for avvikling av plantid for barnehagelærere. Prosent.	61
Figur 7-2: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om hvor godt ordningen for uttak av plantid fungerer i sin barnehage. Prosent.	62
Figur 7-3: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om avvikling av plantiden organiseres på faste dager eller tidspunkter for alle barnehagelærere. Prosent.	63
Figur 7-4: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om det settes inn vikar i tiden plantiden avvikles. Prosent.	64
Figur 7-5: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om det brukes en fast ansatt (ekstra personale) til å dekke opp i plantiden. Prosent.	64
Figur 7-6: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om barnehagen har arbeids- eller kontorplass til bruk i plantiden i barnehagen. Prosent. N = 685.	65
Figur 7-7: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om barnehagen har en fast plan eller ordning for hvordan tapt plantid skal kunne avvikles. Prosent. n = 684.	66
Figur 7-8: Barnehageeierens svar på spørsmål om de har fastsatt en felles ordning for organisering av plantid i sin(e) barnehager. Prosent.	66
Figur 7-9: Barnehageeierens svar på spørsmål om i hvilken grad ordningen for uttak av plantid i sin(e) barnehage(r) fungerer godt. Prosent.	67
Figur 7-10: Barnehageeierens svar på spørsmål om avvikling av plantiden organiseres på faste dager eller tidspunkter i sin(e) barnehage(r). Prosent.	68
Figur 7-11: Barnehageeierens svar på spørsmål om det settes inn vikar i tiden plantiden avvikles i sin(e) barnehage(r). Prosent.	69
Figur 7-12: Barnehageeierens svar på spørsmål om det brukes en fast ansatt til å dekke plantiden i sin(e) barnehage(r). Prosent.	69
Figur 7-13: Barnehageeierens svar på spørsmål om det er tilrettelagt for arbeids- eller kontorplass for barnehagelærerne i sin(e) barnehage(r). Prosent.	70
Figur 7-14: Barnehageeierens svar på spørsmål om det er fastsatt en plan eller ordning for hvordan tapt plantid skal kunne avvikles i sin(e) barnehage(r). Prosent.	71
Figur 8-1: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om i hvilke kanaler de helst vil bruke for å holde seg oppdatert om statistikk, forskning og kunnskap i fremtiden. Prosent.	74
Figur 8-2: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om hvilken type innhold de mest sannsynlig vil ta i bruk, sortert i synkende rekkefølge. Prosentandel som rangerer alternativet som hhv. 1, 2, 3 og 4 (der 4 er minst sannsynlig), n = 665.	75
Figur 8-3: Barnehageeierens svar på hvilke kanaler de helst vil bruke for å holde seg oppdatert om statistikk, forskning og kunnskap fra Udir i fremtiden. Prosent.	76
Figur 8-4: Barnehageeierens svar på spørsmål om hvilken type innhold de mest sannsynlig vil ta i bruk, sortert i synkende rekkefølge. Prosentandel som rangerer alternativet som hhv. 1, 2, 3 og 4 (der 4 er minst sannsynlig), n = 191.	77
Figur 8-5: Barnehagemyndighetens svar på spørsmål om hvilke kanaler de helst vil bruke for å holde seg oppdatert om statistikk, forskning og kunnskap fra Udir i fremtiden. Prosent, n = 221.	78
Figur 8-6: Barnehagemyndighetens svar på spørsmål om hvilken type innhold de mest sannsynlig vil ta i bruk, sortert i synkende rekkefølge. Prosentandel som rangerer alternativet som hhv. 1, 2, 3 og 4 (der 4 er minst sannsynlig), n = 221.	79
Figur 9-1: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om barnehagen deltar i partnerskap med UH-miljøer gjennom tilskuddsordningen for lokal kompetanseutvikling (regional ordning). Prosent, n = 698.	81
Figur 9-2: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om barnehagens ansatte og et UH-miljø arbeider sammen om å analysere og beslutte temaer for den kollektive kompetanseutviklingen. Prosent, n = 464.	82
Figur 9-3: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om hvem som leder utviklingsarbeidet i sin barnehage. Prosent. n = 464.	83
Figur 9-4: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om i hvilken grad barnehagestyrers involvering i gjennomføringen er av betydning for den barnehagebaserte kompetanseutvikling i regional ordning. Prosent, n = 464.	84

Figur 9-5: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om i hvilken grad det er tid nok til å jobbe med barnehagebasert kompetanseutvikling gjennom regional ordning innenfor barnehagens ordinære åpningstid. Prosent. N = 464.	85
Figur 9-6: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om i hvilken grad ulike tiltak har vært viktig for arbeidet med barnehagebasert kompetanseutvikling i sin barnehage. Prosent, n = 464.	86
Figur 9-7: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om barnehagen har endret pedagogisk praksis som følge av utviklingsarbeidet. Prosent. n = 464.	87
Figur 10-1: Barnehagemyndighetenes svar på spørsmål om i hvilken grad foreldre som blir tilbudt barnehageplass, får oppfylt ønske om oppstartstidspunkt. Prosent.	88
Figur 10-2: Barnehagemyndighetenes svar på spørsmål om i hvilken grad foreldre som blir tilbudt barnehageplass, får oppfylt ønsket om barnehage. Prosent.	89
Figur 10-3: Totalt antall barn det er lagt inn informasjon om oppstartstidspunkt for fra de i alt 97 Barnehagemyndighetene som har svart på spørsmålene om oppstak.	91
Figur 10-4: Barnehagemyndighetenes svar på spørsmål om oppstartstidspunkt i kommunale (svar avgitt fra 82 barnehagemyndigheter) og private (svar avgitt fra 55 barnehagemyndigheter) barnehager for barn født i perioden januar til august 2021 (etter søknad ved hovedopptak). Prosent.	92
Figur 10-5: Barnehagemyndighetenes svar på spørsmål om oppstartstidspunkt i kommunale (svar avgitt fra 78 barnehagemyndigheter) og private (svar avgitt fra 52 barnehagemyndigheter) barnehager for oppstartstidspunkt barn født i perioden september–november 2021 (etter søknad ved hovedopptak). Prosent.	93
Figur 10-6: Barnehagemyndighetenes svar på spørsmål om oppstartstidspunkt i kommunale (svar avgitt fra 67 barnehagemyndigheter) og private (svar avgitt fra 44 barnehagemyndigheter) barnehager for barn født i perioden desember 2021 til juni 2022 (etter søknad ved hovedopptak). Prosent.	94
Figur 10-7: Barnehagemyndighetenes svar på spørsmål om oppstartstidspunkt i kommunale (svar avgitt fra 51 barnehagemyndigheter) og private (svar avgitt fra 29 barnehagemyndigheter) barnehager for ettåringer tatt opp i suppleringsopptak. Prosent.	95
Figur 10-8: Barnehagemyndighetenes svar på spørsmål om oppstartstidspunkt i kommunale (svar avgitt fra 57 barnehagemyndigheter) og private (svar avgitt fra 31 barnehagemyndigheter) barnehager for to- til femåringer tatt opp i suppleringsopptak. Prosent.	96

Tabeller

Tabell 1-1:	Temaer og målgrupper i Utdanningsdirektoratets spørringer til Barnehage-Norge 2023.	15
Tabell 2-1:	Bruttoutvalg og statusen når det gjelder svarene, fordelt etter respondentgruppe, antall.	17
Tabell 2-2:	Sammenlikning, godkjente og ikke-godkjente svar.	18
Tabell 2-3:	Bruttoutvalg, populasjon (antall) og svarprosent.	18
Tabell 2-4:	Populasjon, brutto- og nettoutvalg og svarprosent blant barnehagestyrere. Per fylke.	19
Tabell 2-5:	Svarprosent i styrerundersøkelsen etter eierform. Prosent.	20
Tabell 2-6:	Svarprosent i styrerundersøkelsen etter barnehagens størrelse (antall barn) og fylke.	
Prosent.	21	
Tabell 2-7:	Andel private barnehager i populasjonen, brutto- og nettoutvalget. Prosent.	21
Tabell 2-8:	Populasjon, bruttoutvalg og svarprosent i eierundersøkelsen. Prosent.	22
Tabell 2-9:	Svarprosent i eierundersøkelsen etter eierform.	23
Tabell 2-10:	<i>Antall eiere og prosentandelen private eiere i populasjonen, bruttoutvalg og nettoutvalget.</i>	
	24	
Tabell 2-11:	Populasjon/bruttoutvalg, nettoutvalg og svarprosent i myndighetsundersøkelsen per fylke.	
	25	
Tabell 3-1:	Du har opplyst at din barnehage i noen, stor eller i svært stor grad har utfordringer knyttet til mangel på personale med relevant kompetanse. Gjelder dette for en eller flere av følgende kompetanser?	32
Tabell 3-2:	Du har opplyst at din(e) barnehage(r) i noen, stor eller svært stor grad opplever utfordringer med å skaffe personale med relevant kompetanse. Gjelder dette for en eller flere av følgende kompetanser?	37
Tabell 3-3:	Prosentandel som i svært stor eller stor grad opplever at barnehager i sin kommune har ulike utfordringer knyttet til å gi fordrevne barn fra Ukraina et fullverdig barnehage tilbud, sortert etter kommunestørrelse.	40
Tabell 4-1:	Barnehagestyrernes svar på spørsmålet «Hvor ofte brukes digitale verktøy til følgende i barnehagen?». Prosent.	45
Tabell 4-2:	Barnehagestyrernes svar på hvor ofte digitale verktøy brukes til ulike oppgaver i barnehagen i årene 2021, 2022 og 2023.	46
Tabell 6-1:	I hvilken grad opplever barnehagen det som utfordrende å jobbe med følgende temaer?	58

Sammendrag

Barnehagetilbudet for ukrainske barn (kapittel 3)

28 prosent av barnehagestyrerne opplyser at barnehagen de er leder for, har fordrevne barn fra Ukraina. Halvparten av barnehagestyrerne som er leder for barnehager der det går fordrevne barn fra Ukraina, opplever at barnehagen i stor eller svært stor grad har tilfredsstillende kapasitet til å gi fordrevne barn fra Ukraina et fullverdig barnehagetilbud.

Ni av ti barnehagemyndigheter i utvalget opplyser at kommunen har fordrevne barn fra Ukraina i minst én barnehage (privat eller kommunal). Dette viser at de ukrainske barna er bosatt over store deler av landet. 63 prosent av barnehagemyndighetene vurderer at barnehagene i deres kommune (kommunale og private) i stor eller svært stor grad har tilfredsstillende kapasitet på dette området.

I de barnehagene som har fordrevne ukrainske barn, er det klart mest vanlig (98 prosent) å organisere tilbudet til disse barna som en del av barnehagens ordinære barnegrupper. Dette gjenspeiles også i svarene på samme spørsmål fra barnehageeiere og barnehagemyndigheten. En liten andel barnehager (om lag en av ti) kombinerer tilbudet i ordinære grupper med egne grupper for nyankomne (delt opplegg).

Både barnehagestyrere, eiere og barnehagemyndighet trekker frem mangel på relevant kompetanse hos personalet, personalmangel og mangel på tilgang til tolk og tolketjenester som de største utfordringene med å gi et godt tilbud til ukrainske barn. Mangel på pedagogiske verktøy og lokaler er av mindre betydning.

Barnehagemyndigheten i små kommuner opplever at barnehagene har større utfordringer med kompetanse hos personalet enn det barnehagemyndigheten i større bykommuner har. Av kompetanseutfordringer er det særlig morsmålskompetanse eller flerspråklighet som savnes av styrerne (88 prosent) og barnehagemyndighetene (85 prosent). Barnehageeierne rapporterer imidlertid at det mangler kompetanse både innenfor dette feltet og på de tre øvrige områdene flerkulturell pedagogikk, håndtering av migrasjonsrelaterte utfordringer og andrespråkspedagogikk i barnehagene.

Digitalisering i barnehagene (kapittel 4)

Smarttelefon, PC eller Mac, nettbrett, prosjektor og digitalt kamera finnes i de fleste norske barnehager. Programmer og applikasjoner for Augmented Reality (AR-teknologi) finnes derimot bare i en av ti barnehager. Å bruke digitale verktøy til å lytte til musikk, spille spill, hente informasjon fra internett, ta bilder og se film er vanligst. Tegne-, regne- og skriveprogrammer og programvare for å lage sine egne animasjoner, filmer, musikk eller fortellinger er langt mindre brukt.

Den hyppigste bruken av digitale verktøy har som formål å planlegge, vurdere eller dokumentere arbeidet i barnehagen samt å kommunisere med barnas foresatte. Seks av ti barnehager bruker dessuten ulike digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet med barna ukentlig eller oftere. Det er også en liten, men økende tendens til at barnehagene i sjeldne tilfeller kan ta i bruk digitale verktøy som avlastning ved manglende personale. For å få kunnskap om bruken og hvilke effekter det har på barnegruppen, kreves det mer utdypende analyser av temaet.

Bruk av bøker og høytlesing i barnehager (kapittel 5)

Alle barnehagene har papirbøker tilgjengelig for barna, og bøker hentes frem til barna ved behov i tre av fire barnehager. 49 prosent av barnehagene bruker biblioteket i stor eller svært stor grad, og ytterligere 35 prosent svarer at de bruker biblioteket i noen grad. Digitale bøker ser imidlertid ut til å ha relativt liten utbredelse i barnehagen. Så å si i samtlige barnehager leser personalet for barna minimum noen ganger i uka, og i tre av fire barnehager gjør de det hver dag. Det er vanlig at lesepraksisen varierer noe mellom de ulike avdelingene i barnehager som har mer enn én avdeling.

Barnehagens viktigste metode i lesearbeidet er å tilpasse utvalget av bøker til de ulike barnegruppene. 92 prosent gjør dette i stor eller svært stor grad. Barnehagepersonalet leser både for smågrupper og enkeltbarn, de tilpasser måten de leser på, til de ulike barnegruppene, og de legger innsats i å få barna aktivt med når de leser sammen. Bruk av bøker som en del av barnehage-hjem-samarbeidet er imidlertid ikke så vanlig. Styrene vurderer eget personales kompetanse som god, spesielt når det gjelder å tilpasse lesemåter til yngre barn og velge bøker som passer for ulike barnegrupper. Personalet har imidlertid mindre kompetanse på å involvere foreldre i arbeidet med lesing.

Av tiltak for å styrke arbeidet med lesing i barnehagen vurderer styrerne kompetanseheving for ansatte, tilgang til bibliotek og flere bøker i barnehagen som viktige, mens digitale bøker får en mer blandet vurdering.

Støtte- og veiledningsmaterieill i barnehagene (kapittel 6)

Langt de fleste barnehagestyrerne svarer at de har behov for støttematerieill til alle temaene fra rammeplanen som er med i undersøkelsen. Behovet synes å være størst når det gjelder tilrettelegging for barn som trenger ekstra støtte, barnehagens digitale praksis, livsmestring og helse, vurdering, progresjon og bærekraftig utvikling. Barnehagestyrerne ser i noe mindre grad behov for støttematerieill til temaene planlegging og demokrati. Det er stor etterspørsel etter materieill av alle typer, men styrerne ønsker seg i størst grad refleksjonsspørsmål og filmer.

Etikk, religion og filosofi er det området som oppleves som mest utfordrende å arbeide med i barnehagene. 61 prosent av styrerne svarer at dette er utfordrende i noen eller stor grad. Lavest andel av styrerne opplever utfordringer i arbeidet med Kommunikasjon, språk og tekst (24 prosent). For alle temaer, med unntak av Kommunikasjon, språk og tekst og Nærmiljø og samfunn, ser flere styrere i kommunale enn private barnehager i noen eller stor grad utfordringer i arbeidet.

Støttemateriellet som Utdanningsdirektoratet har gjort tilgjengelig på sine nettsider, oppleves som nyttig i stor eller svært stor grad i to av tre barnehager. Dette materiellet benyttes i mer enn 80 prosent av barnehagene.

Plantid for barnehagelærere (kapittel 7)

98 prosent av barnehagestyrerne oppgir at barnehagen har et system eller ordninger for avvikling av plantid for barnehagelærere. Ordningen fungerer i stor eller svært stor grad i 69 prosent av barnehagene. I tre av fire barnehager avvikles plantiden på faste dager eller tidspunkter for alle barnehagelærerne. Det er mest vanlig å avvikle barnehagelærernes plantid uten at det settes inn vikar (79 prosent), og uten at man bruker en fast ansatt som ekstra personale i forbindelse med plantiden (74 prosent). Å bruke vikar eller ekstra fast

ansatt personale er vanligere i private barnehager enn i kommunale. I ni av ti barnehager tilbyr barnehagen en arbeids- eller kontorplass til barnehagelærerne i plantiden. Halvparten av barnehagene har en plan eller ordning for hvordan tapt plantid kan tas igjen av barnehagelærerne.

46 prosent av kommunale og 79 prosent av private barnehageeiere har som eier fastsatt en plan eller ordning for hvordan egne barnehager skal avvikle plantiden til barnehagelærerne. Flere private (57 prosent) enn kommunale (35 prosent) eiere mener at uttaket av plantid fungerer godt i barnehagene deres. Det er noe større andel kommunale (78 prosent) enn private (69 prosent) som oppgir at de ikke bruker vikar til å dekke opp i plantiden. Private eiere benytter i litt større grad fast ansatte som ekstra personale for å dekke opp i plantiden enn kommunale eiere. Halvparten av de private og 36 prosent av de kommunale eierne fastsetter en plan for alle sine barnehager for hvordan tapt plantid skal kunne tas igjen av barnehagelærerne.

Formidling av kunnskap (kapittel 8)

Barnehagestyrere, eiere og myndighet er relativt samstemt i sine vurderinger av hvilke kanaler de foretrekker når Utdanningsdirektoratet skal formidle kunnskap, forskning og statistikk til barnehagesektoren. Nettstedet udir.no foretrekkes av ni av ti i alle tre målgruppene. Deretter følger kompetansepakker og webinarer, som foretrekkes av omtrent halvparten. Unntaket her er barnehagemyndigheten i kommunene, hvor 68 prosent foretrekker webinarer.

Rundt 30 prosent foretrekker abonnement på e-postvarsler og konferanser. Barnehagemyndighetene slutter litt mer opp om disse to enn styrerne. Sosiale medier og ordinære nyhets saker i media som kanal for informasjon fra Utdanningsdirektoratet foretrekkes av få styrere, eiere og barnehagemyndigheter.

Styrere, eiere og myndigheter er enige når de rangerer ulike typer innhold i formidlingen etter hvor sannsynlig det er at de vil ta dem i bruk. Øverst kommer anbefalinger fra Utdanningsdirektoratet basert på forskning og statistikk og hovedfunn fra forskningsrapporter. Forskjellen i rangeringen av disse to er liten for alle målgruppene. I en mellomstilling kommer barnehage- og skolestatistikk fra kommuner, fylker og hele landet, mens både styrere, eiere og barnehagemyndighet rangerer forskningsrapporter i sin helhet nederst når det gjelder sannsynlighet for at de tar dem i bruk.

Det er spilt inn et bredt spekter av mulig områder og tematikker fra alle respondentgrupper, og det er tydelig at ønsket om mer kunnskap og informasjon på ulike områder er til stede.

Barnehagebasert kompetanseutvikling i partnerskap med universiteter og høyskoler (kapittel 9)

To av tre barnehager har erfaringer med partnerskap med universiteter og høyskoler om barnehagebasert kompetanseutviklingsprosjekter, og halvparten av barnehagene deltar per i dag i et slikt partnerskap. Blant de som deltar eller har deltatt, defineres temaet for kollektiv kompetanseutvikling i noen eller svært stor grad av barnehagens ansatte og UH-miljøet sammen i 58 prosent av barnehagene. 22 prosent av barnehagene har i liten grad slikt samarbeid.

Barnehagestyrere og pedagogiske ledere deltar så å si alltid i ledelse av utviklingsarbeidet i barnehagen, mens assistenter og fagarbeidere deltar lite i slik ledelse. Styrerne vurderer sin egen involvering i gjennomføringen av barnehagebasert kompetanseutvikling til å være betydningsfull i svært stor grad, men

de finner bare i noen grad at det er nok tid innenfor ordinær åpningstid i barnehagen til å jobbe med barnehagebasert kompetanseutvikling.

Kompetansepakker og lederutdanning for styrere er de viktigste tiltakene for barnehagebasert kompetanseutvikling. Begge vurderes i stor eller svært stor grad som viktig av 49 prosent av styrerne. Utviklingsarbeidet har ført til endret pedagogisk praksis i noen, stor eller svært stor grad i 94 prosent av barnehagene som har erfaring med dette arbeidet.

Oppstartstidspunkt i barnehage (kapittel 10)

Åtte av ti barnehagemyndigheter opplyser at de i stor eller svært stor grad oppfyller foreldrenes ønsker om oppstartstidspunkt for barnet og valg av barnehage når de tildeler barnehageplass. For oppstartstidspunkt er det flere småkommuner enn bykommuner som oppfyller foreldrenes ønsker.

Om lag 85 prosent av barna (familiene) det er innhentet informasjon om opplyses å ha søkt innenfor hovedopptaket, mens resterende har søkt etter fristen for hovedopptak og er tatt opp gjennom suppleringsopptaket i kommunene.

For gruppen som har søkt innenfor hovedopptaket så viser data at åtte av ti barn født i perioden januar til og med juli, starter i barnehagen ved starten av barnehageåret det påfølgende året. For barn født september–november skjer barnehagestart enten i august før barnet fyller ett år (40 prosent), eller innen utgangen av november det året som barnet fyller ett år (45–50 prosent). To av tre barn født i perioden desember til juni starter opp i barnehagen i perioden desember–juni det påfølgende året (altså rundt ettårsalderen). Resten fordeler seg noenlunde likt på oppstart ved barnehageårets start i august (før de fyller ett år) og oppstart mellom september og november.

Barn som tas opp i supplerende opptak (om lag 15 prosent av barna vi har opplysninger om), fordeler seg ganske jevnt mellom oppstart ved barnehageårets start og oppstart i perioden desember–juni. Det er en litt høyere andel to- til femåringer enn ettåringer fra supplerende opptak som starter i perioden september–november.

1 Innledning

SINTEF Digital¹ har gjennomført årlige spørreundersøkelser i barnehagesektoren hver høst siden 2014 på oppdrag for Utdanningsdirektoratet. Hver undersøkelse er dokumentert gjennom en egen rapport med tittelen «Spørsmål til Barnehage-Norge». Årets undersøkelse er den niende i rekken, og som tidligere år har den tre målgrupper: barnehagestyrere ved kommunale og private barnehager, barnehageeiere for kommunale og private barnehager og barnehagemyndighetene i kommunene.

Temaene for undersøkelsen varierer fra år til år. Enkelte temaer gjentas med jevne mellomrom. I alt åtte temaer inngikk i årets undersøkelse. En oversikt over temaene og hvilke av målgruppene de har gått til, vises i tabell 1-1. Alle temaene presenteres i hvert sitt kapittel.² Sammendrag fra hvert kapittel er lagt helt foran i rapporten.

Tabell 1-1: Temaer og målgrupper i Utdanningsdirektoratets spørringer til Barnehage-Norge 2023.

Tema	Barnehage- styrere	Barnehage- eiere	Barnehage- myndighet
Barnehagetilbudet til ukrainske barn	x	x	x
Digitalisering i barnehagen	x		
Bruk av bøker og høytlesing i barnehagen	x		
Støtte og veiledningsmaterieell til rammeplanen	x		
Plantid for barnehagelærere	x	x	
Formidling av kunnskapsgrunnlag	x	x	x
Barnehageutvikling (regional ordning)	x		
Oppstartstidspunkt i barnehage			x

Dette er en deskriptiv rapport med mange tabeller og figurer. Det er testet for statistiske forskjeller ved bruk av t-test, kji-kvadrattest eller variansanalyse (ANOVA). Nivået på testparameteren (p-verdien) er rapportert og forskjellene kommentert i teksten dersom forskjellene som testes, er statistisk signifikante. En statistisk signifikant forskjell mellom to grupper (eksempelvis mellom kommunale og private barnehager) innebærer en testparameter (p-verdi) som ligger lavere enn 0,01 (10 prosent signifikansnivå). Vær oppmerksom på at gruppene er små i enkelte analyser.

2 Gjennomføring og beskrivelse av utvalg

Spørreundersøkelsene ble gjennomført elektronisk i perioden 12. september–23. oktober 2023 for alle tre målgrupper. Informantene fikk i alt seks påminnelser om undersøkelsen, én per uke undersøkelsen lå ute.

Spørreskjemaet er utarbeidet i samarbeid mellom oppdragsgiver Utdanningsdirektoratet og forskere i SINTEF. Utdanningsdirektoratet laget det første utkastet, og SINTEF har deretter kommet med forbedringsforslag til spørsmålsutformingen. Forskerne har i hovedsak latt oppdragsgiver bestemme

¹ Avdeling av SINTEF Digital som tidligere var Trøndelag Forskning og Utvikling (TFOU).

² De siste par årene har vi i større grad enn tidligere år åpnet opp for at respondentene kan legge inn åpne tekstvar under kategorien «annet» på enkelte spørsmål. Innholdet i disse svarene er oversendt oppdragsgiver i sin helhet og gjengis etter avtale ikke i rapporten.

innholdet i spørsmålene. Spørreskjemaet er pilotert og gjennomgått av en referansegruppe bestående av representanter fra sektoren.

For å redusere belastningen på barnehagesektoren er Utdanningsdirektoratets spørring organisert som en utvalgsundersøkelse. Det er derfor laget tre sammenliknbare utvalg av barnehagestyrere og barnehageeiere, slik at styrere og eiere ikke kontaktes oftere enn hvert tredje år. Barnehagemyndighetene mottar spørringen hvert år. Vi omtaler i det følgende disse tre utvalgene som undersøkelsens bruttoutvalg. Med bruttoutvalg mener vi alle (styrere, eiere eller barnehagemyndigheter) som har mottatt invitasjon til undersøkelsen. Vi har altså tre bruttoutvalg, ett til hver respondentgruppe. I denne rapporten er det imidlertid data basert på nettoutvalget som presenteres. Med nettoutvalg mener vi den delen av bruttoutvalget som faktisk har svart på undersøkelsen. Forholdet mellom nettoutvalg og bruttoutvalg gir oss undersøkelsens svarprosent.

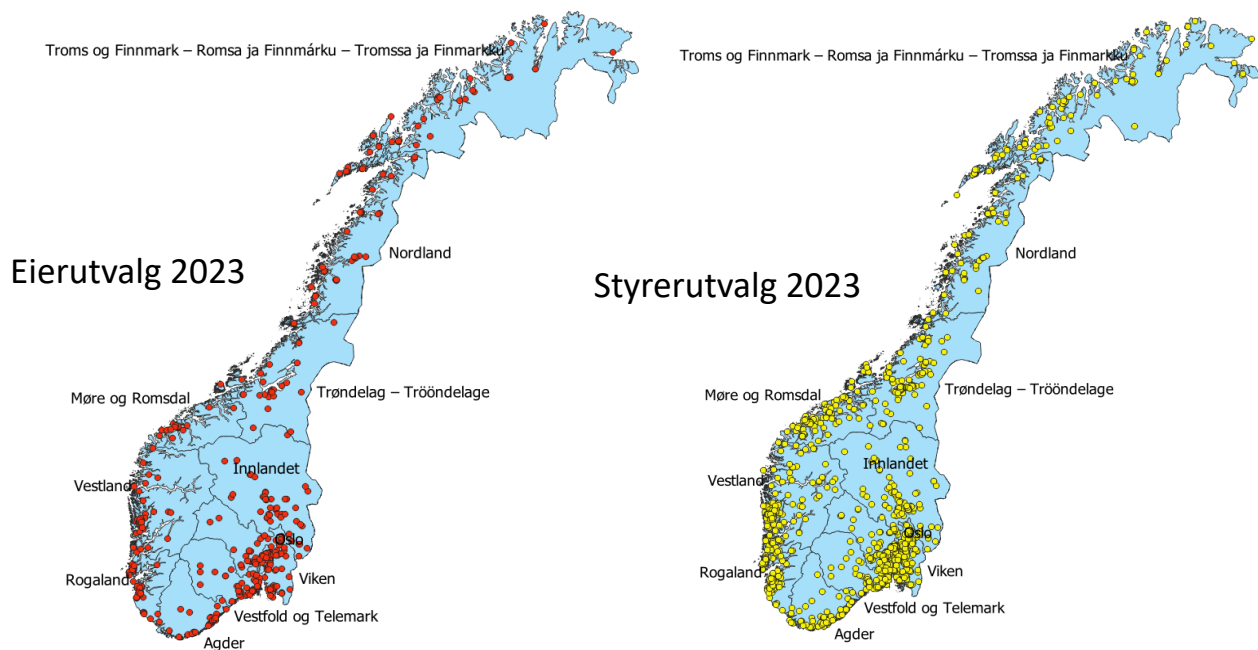
2.1 Bruttoutvalg og svarprosent

De kommunale barnehagemyndighetene deltar i undersøkelsen hvert år. Per 1. januar 2023 var det 11 fylker og 356 kommuner i Norge. For Oslo kommune sendes spørreskjema til de 15 bydelene i kommunen (og ikke til Oslo kommune). Totalpopulasjonen er dermed 370 (355 kommuner og 15 bydeler).

I undersøkelsen til barnehagestyrere inngår styrere i ordinære kommunale og private barnehager. Styrere i åpne barnehager og familiebarnehager er ikke inkludert. Eierundersøkelsen sendes til et utvalg eiere av private og kommunale barnehager. I likhet med styrerundersøkelsen sendes den kun til eiere av ordinære barnehager.

Når det gjelder utvalgene for eier- og styrerundersøkelsen, er det benyttet samme utvalg som i 2020, men supplert med nyetablerte enheter i 2022³ registrert i Nasjonalt barnehageregister (NBR). I tillegg er nedlagte barnehager, så langt de er identifisert, tatt ut av undersøkelsen i forkant av at invitasjonen ble sendt ut. Enkelte enheter er også tatt ut etter utsendelse, da vi har fått skriftlig beskjed om at barnehagen er nedlagt.

³ Det etableres normalt noen nye barnehager hvert år, og de tre utvalgene som brukes i spørringene (to i tillegg til 2020-utvalget som benyttes i år), suppleres med nyetablert enheter.

Figur 2-1: Geografisk spredning i årets utvalg av barnehagestyrere og -eiere.

Tabell 2-1 viser bruttoutvalg og statusen når det gjelder svarene, fordelt på respondentgruppene barnehagestyrere (privat og kommunal barnehage), barnehageeiere (privat og kommunal) og kommunen som barnehagemyndighet.

Tabell 2-1: Bruttoutvalg og statusen når det gjelder svarene, fordelt etter respondentgruppe, antall.

	Godkjent	Godkjent, noen svar	Ikke godkjent, noen svar	Ikke svart	Frafalt (avmeldt)	Totalt
Barnehagestyrer	656	42	79	622	137	1536
Barnehageeier	186	12	38	247	73	556
Barnehagemyndighet	146	81	7	76	61	370
Totalt	988	135	124	945	271	2462

Kategorien «godkjent» gjelder respondentene som har gjennomgått hele undersøkelsen. «Godkjent – noen svar» henviser til respondenter som ikke har fullført, men som har svart på minst 30 prosent av spørsmålene i sin gruppe. «Ikke godkjent – noen svar» er dermed respondentene som har svart på mindre enn 30 prosent av spørsmålene.⁴ Den nest siste kategorien består av de som ikke har svart. Her har vi også inkludert de som kun har åpnet uten å svare på noen spørsmål. Kategorien «frafalt» henviser til de som aktivt har gitt beskjed om at de ikke ønsker eller har hatt mulighet til å svare på høstens spørring.

⁴ Respondentene som har besvart under 30 prosent av undersøkelsen, er tatt ut av utvalget før rapportering som i tidligere år.

Tabell 2-2 viser maksimalt antall svar for hver respondentgruppe samt gjennomsnitt og median for både ekskluderte og inkluderte respondenter. Oversikten gir oss en beskrivelse av gruppen «ikke godkjent – noen svar».

Tabell 2-2: *Sammenlikning, godkjente og ikke-godkjente svar.*

	Barnehagestyrere		Barnehageeiere		Barnehagemyndighet	
	Ikke godkjent	Godkjent	Ikke godkjent	Godkjent	Ikke godkjent	Godkjent
Min. og maks antall svar	0–8	9–27	0–4	5–15	0–1	3–8
Gjennomsnitt	3.03	26.4	2.15	14.64	0.57	7.85
Median	3	27	2	15	1	8

Tabellen viser at gruppen som ikke ble godkjent, har avgitt svært få svar. Respondenter har enten bare åpnet skjemaet uten å gå videre eller har kun klikket seg gjennom noen få spørsmål. Frafallet skjer altså i løpet av de første spørsmålene av skjemaet. Dette tyder på at frafallet i all hovedsak skyldes at respondenten tidlig har ombestemt seg og gått ut av skjemaet. Det ser ikke ut som at enkeltspørsmål har skapt problemer og unødvendig frafall. Det er imidlertid ett unntak i årets spørring til barnehagemyndigheten: De to siste spørsmålene i dette skjemaet har noe høyere frafall. Dette er forventet fordi disse spørsmålene satte krav til at respondenten hadde kompetanse og mulighet til å hente ut data fra kommunens fagsystemer. Det man kan se, er at antallet «Godkjent, noen svar» er noe høyere enn normalt for barnehagemyndighetene i tabell 2-1 (81 barnehagemyndigheter), men det gir samtidig svært lite utslag i gjennomsnittlig antall svar i tabell 2-2 (7,85 for gruppen «Godkjent»). Konsekvensen er at det for akkurat de to siste spørsmålene i spørringen til barnehagemyndighet vil rapporteringen være basert på et lavt antall svar (det er imidlertid en jevn fordeling av kommuner som har besvart spørsmålene sett ut i fra en sammenlikning av befolkningstall for de som svarer på spørsmålene om opptak og hele utvalgt).

Oppsummert kan vi si at tidlig frafall i kombinasjon med et lavt antall ikke-godkjente respondenter generelt tilsier at resultatene i liten grad ville blitt påvirket av å inkludere respondentene i utvalget. En helhetlig vurdering av kvaliteten på dataene gis avslutningsvis i dette kapittelet i avsnitt 2.5. Endelig svarprosent relatert til bruttoutvalg og populasjon er vist i Tabell 2-3.

Tabell 2-3: *Bruttoutvalg, populasjon (antall) og svarprosent.*

	Barnehagestyrere	Barnehageeiere	Barnehagemyndighet
Bruttoutvalg	1536	556	370
Populasjon	4932	1760	370
Nettoutvalg (godkjente svar)	698	198	227
Svarprosent bruttoutvalg	45,4	35,6	61,4
Svarprosent populasjon	14,2	11,3	61,4

Svarprosenten er beregnet for dem som har fullført mer enn 30 prosent, og er sammenliknbar med svarprosent i rapporten *Spørsmål til Barnehage-Norge 2018* (Fagerholt mfl. 2019) og senere publikasjoner

fra prosjektet Spørsmål til Barnehage-Norge⁵. Svarprosenten for alle tre utvalgene ligger på samme nivå som for fjoråret: For styrere er svarprosenten 45,4 prosent (mot 47,5 prosent i 2022, 51,9 prosent i 2021, 50 prosent i 2020), for eiere 35,6 prosent (mot 35,9 i 2022, 35,6 prosent i 2021 og 47,8 prosent i 2020) og for barnehagemyndighetene 61,2 prosent (mot 60,5 prosent i 2022, 72,2 prosent i 2021 og 51,9 prosent i 2020).

2.2 Styrerutvalget: 45 prosent deltakelse og små skjevheter

Årets svarprosent i styrerundersøkelsen på 45,4 prosent er en nedgang på 2,1 prosentpoeng fra fjorårets undersøkelse. Tabell 2-4 viser bruttoutvalget av barnehagestyrere per fylke (samt Svalbard), antall barnehager totalt i populasjonen, nettoutvalget og svarprosent.

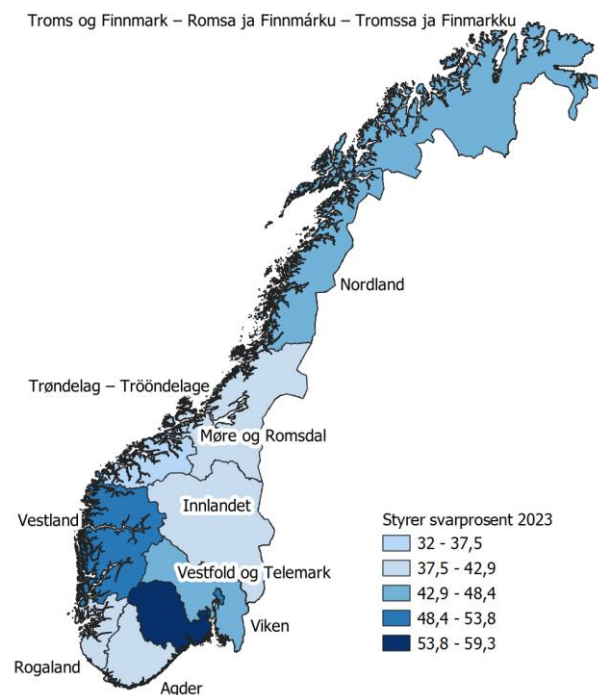
Tabell 2-4: *Populasjon, brutto- og nettoutvalg og svarprosent blant barnehagestyrere. Per fylke.*

Fylke*	Populasjon	Bruttoutvalg	Nettoutvalg	Svarprosent
Vestfold og Telemark	347	108	64	59,3
Vestland	607	204	104	51
Oslo	569	182	91	50
Viken	1073	333	152	45,6
Troms og Finnmark	284	89	39	44,3
Nordland	297	79	34	43
Agder	291	99	41	41,8
Innlandet	329	99	41	41,4
Trøndelag	464	140	58	41,4
Rogaland	411	115	46	40
Møre og Romsdal	258	88	28	31,8
Svalbard	<5	<5	0	0
Total	4930	1536	698	45,4

* Fylkene er rangert etter synkende svarprosent.

Svarprosenten varierer noe mellom fylkene. Høyeste svarprosent blant barnehagestyrere finner vi i fylkene Vestfold og Telemark, Vestland og Oslo. Nederst i tabellen finner vi fylkene Møre og Romsdal og Rogaland. Variasjonen i fylkesvis svarprosent er illustrert grafisk i Figur 2-2.

⁵ På denne nettsiden finnes en sammenstilling av tidligere funn i prosjektet Spørsmål til Barnehage-Norge: <https://www.udir.no/tall-og-forskning/publikasjoner/funn-fra-sporsmal-til-barnehage-norge/>

Figur 2-2: Svarprosent per fylke, barnehagestyrere. Prosent.

I Tabell 2-5 og Tabell 2-6 vises svarprosent for barnehagestyrere etter eierforhold og etter barnehagestørrelse per fylke.

Tabell 2-5: Svarprosent i styrerundersøkelsen etter eierform. Prosent.

Eierskap	Populasjon	Bruttoutvalg	Nettoutvalg	Svarprosent
Privat	2359	766	326	42,6
Kommunal	2573	770	372	48,3
Totalt	4930	1536	698	45,4

Svarprosent for private barnehager (42,6 prosent) ligger om lag 6 prosentpoeng lavere enn blant de kommunale barnehagene (48,3 prosent).

Tabell 2-6: Svarprosent i styrerundersøkelsen etter barnehagens størrelse (antall barn) og fylke. Prosent.

Fylkesnavn	1–25 barn	26–50 barn	51–75 barn	> 75 barn	Alle
Utvalg (total)	255	494	472	315	1536
Agder	33,3	46,7	44,4	40	41,8
Innlandet	23,5	41,9	53,6	36,4	41,4
Møre og Romsdal	33,3	26,7	34,8	35	31,8
Nordland	32	37,5	61,1	75	43,0
Oslo	36,8	43,5	59,5	46,5	50,0
Rogaland	50	40,7	44,7	32,4	40,0
Troms og Finnmark	37	0	55,6	33,3	44,3
Trøndelag	22,9	45,9	60	29,4	41,4
Vestfold og Telemark	42,9	41,9	60	48,3	59,3
Vestland	48,6	72,5	51,6	55,8	51,0
Viken	41,9	48,4	48,6	43,5	45,6
Total	36,1	46	52,1	43,2	45,4

Generelt kan det se ut til at styrere i mindre barnehager har en litt større tendens til å velge bort undersøkelsen. Dette varierer allikevel noe mellom fylker. I Vestfold, Vestland og Viken er for eksempel svarprosenten relativt høy (over 40 prosent) også blant små barnehager (1–25 barn), mens man ser et motsatt bilde i Møre og Romsdal og Trøndelag.

I Tabell 2-7 sammenliknes andel private barnehager i nettoutvalget med bruttoutvalget og populasjonen som helhet.

Tabell 2-7: Andel private barnehager i populasjonen, brutto- og nettoutvalget. Prosent.

Fylke	Populasjonen		Bruttoutvalget		Nettoutvalget	
	Antall	Andel private barnehager	Antall	Andel private barnehager	Antall	Andel private barnehager
Viken	1073	57,97	333	61,3	152	53,9
Agder	291	58,08	98	60,2	41	53,7
Møre og Romsdal	258	45,74	89	51,1	28	53,6
Oslo	569	48,15	182	50	91	34,1
Nordland	297	44,11	79	49,4	34	50
Vestland	607	47,26	204	49	104	50
Vestfold og Telemark	347	47,26	108	47,2	64	46,9
Rogaland	411	46,23	115	47	46	56,5
Innlandet	329	41,03	99	44,4	41	46,3
Trøndelag	464	38,58	140	38,6	58	34,5
Troms og Finnmark	284	32,39	89	33	39	30,8
Svalbard	<5	0	<5	0		
Total	4932	47,83	1536	50,1	698	46,7

Andelen private barnehager er forholdsvis lik i populasjonen (47,8 prosent), bruttoutvalget (50,1 prosent) og nettoutvalget (46,7 prosent). De fylkesvise variasjonene gir samlet sett ikke tegn til store skjevheter i utvalget.

2.3 Eierutvalget: 35 prosent deltakelse og tydelig fylkesvis variasjon

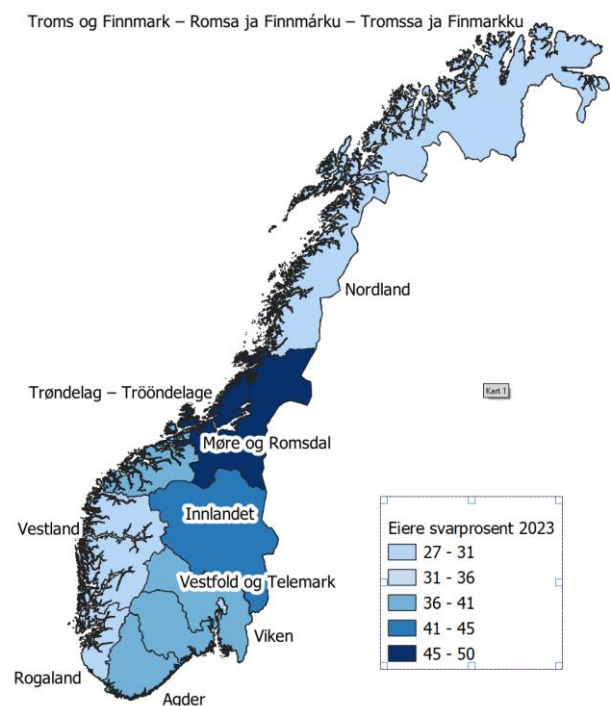
Det er totalt 556 barnehageeiere i årets bruttoutvalg, og 236 av disse svarte på årets undersøkelse. 198 respondenter⁶ utgjør årets nettoutvalg, og svarprosenten ligger dermed på 35 prosent. Dette er på nivå med svarprosenten i forutgående år (36 prosent i 2022 og 2021).

Tabell 2-8: *Populasjon, bruttoutvalg og svarprosent i eierundersøkelsen. Prosent.*

Fylke	Populasjon	Bruttoutvalg	Nettoutvalg	Svarprosent
Svalbard	1	1	1	100
Trøndelag	164	43	21	48,8
Innlandet	150	55	23	41,8
Møre og Romsdal	93	20	8	40
Vestfold og Telemark	119	41	16	39
Agder	122	37	14	37,8
Viken	406	117	44	37,6
Oslo	161	55	17	30,9
Nordland	124	50	15	30
Vestland	188	50	15	30
Troms og Finnmark	102	38	11	28,9
Rogaland	130	49	13	26,5
Total	1760	556	198	35,6

Tabell 2-8 illustrerer hvordan utvalget av barnehageeiere er sammensatt i hvert fylke med tanke på antall barnehager totalt (populasjon), bruttoutvalg, nettoutvalg og svarprosent. Fylkene er rangert etter synkende svarprosent i tabellen. Også for barnehageeiere varierer svarprosenten mellom fylkene. Høyest svarprosent finner vi for Svalbard (100 prosent og med én barnehageeier i utvalget) og Trøndelag (48,8 prosent), etterfulgt av Innlandet og Møre og Romsdal. Svarprosenten er lavest i Rogaland (26,5 prosent). Variasjonen i fylkesvis svarprosent er illustrert grafisk i Figur 2-3.

⁶ 198 godkjente svar, herav 12 i kategorien «godkjent – noen svar».

Figur 2-3: Svarprosent per fylke, barnehageeiere. Prosent.

Oversikten i Tabell 2-9 viser at svarprosenten også i årets undersøkelse er noe høyere for kommunale barnehageeiere enn for private eiere.

Tabell 2-9: Svarprosent i eierundersøkelsen etter eierform.

Eierskap	Populasjon	Bruttoutvalg	Nettoutvalg	Svarprosent
Privat	1404	440	143	32,5
Kommunal	356	116	55	47,4
Totalt	1760	556	198	35,6

Svarprosent blant private eiere i årets spørring er et par prosentpoeng høyere enn fjorårets. I fjorårets rapport kommenterte vi at svarprosenten var en del lavere enn tidligere år, og at denne reduksjonen selvsagt kunne diskuteres opp imot både covid-19 og en generell belastning på sektoren. Covid-19 er muligens mindre relevant i 2023, og som vi også har skrevet tidligere, bør man observere mønsteret over flere år før man vektlegger reduksjonen. Vi noterer oss at svarprosenten blant private eiere vedvarer å ligge lavt.

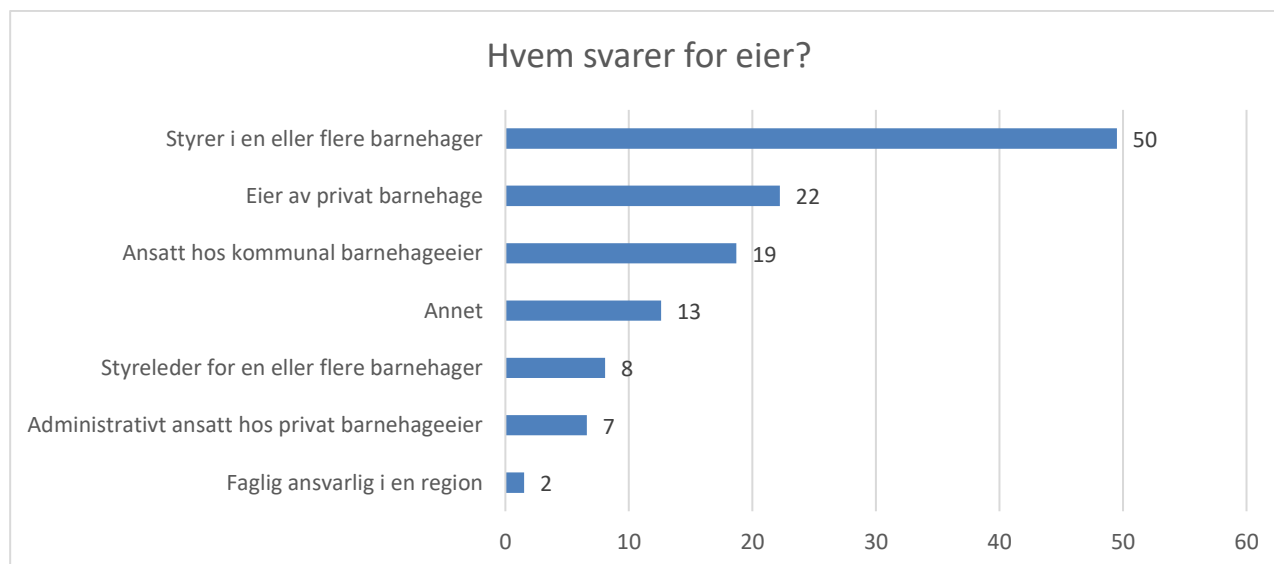
I Tabell 2-10 sammenliknes nettoutvalget med bruttoutvalg og populasjonen som helhet.

Tabell 2-10: Antall eiere og prosentandelen private eiere i populasjonen, bruttoutvalg og nettoutvalget.

	Populasjon		Bruttoutvalg		Nettoutvalg	
	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel
Agder	122	78,7	37	81,1	14	78,6
Innlandet	150	68,7	55	69,1	23	69,6
Møre og Romsdal	93	72,0	20	65,0	8	50,0
Nordland	124	66,9	50	74,0	15	66,7
Oslo	161	99,3	55	100,0	17	100,0
Rogaland	130	83,1	49	85,7	13	76,9
Svalbard	1	0,0	1	0,0	1	0,0
Troms og Finnmark	102	61,8	38	63,2	11	72,7
Trøndelag	164	76,8	43	65,1	21	57,1
Vestfold og Telemark	119	79,8	41	78,0	16	75,0
Vestland	188	77,7	50	80,0	15	73,3
Viken	406	87,7	117	86,3	44	72,7
Total	1760	79,8	556	79,1	198	72,2

Andelen private barnehageeiere er litt lavere i nettoutvalget enn i populasjonen. Dette henger sammen med en lavere svarprosent blant private barnehageeiere. Andelen private eiere er imidlertid på nivå med populasjonen i bruttoutvalg, og det vurderes ikke å være vesentlige skjevheter i sammensetningen av bruttoutvalget basert på den fylkesvise fordelingen av andel private barnehager og antallet barnehager totalt.

Også i årets undersøkelse er det lagt inn et spørsmål om stillingskategori i eierundersøkelsen. Svarene er presentert i Figur 2-4.

Figur 2-4: Stillingstype blant respondentene i undersøkelsen til barnehageeier (n = 198). Prosent.

Barnehagens styrer svarer på vegne av eier i halvparten av barnehagene, mens en av fem opplyser å være eier av privat barnehage. Videre opplyser en av fem at de er ansatt hos kommunal barnehageeier. En mindre

andel av respondentene opplyser enten å ha rollen som styreleder i barnehage (8 prosent), administrativt ansatte hos privat eier (7 prosent) eller faglig ansvarlig i en region (2 prosent). 25 respondenter (13 prosent) har dessuten valgt å utdype hvilken stilling de har, i eget tekstfelt (her er det et flertall som opplyser å ha ledende stillinger i kommunen, i tillegg oppgir flere å være eier og/eller administrativ eller daglig leder av private barnehager).

2.4 Seks av ti barnehagemyndigheter har svart på årets undersøkelse

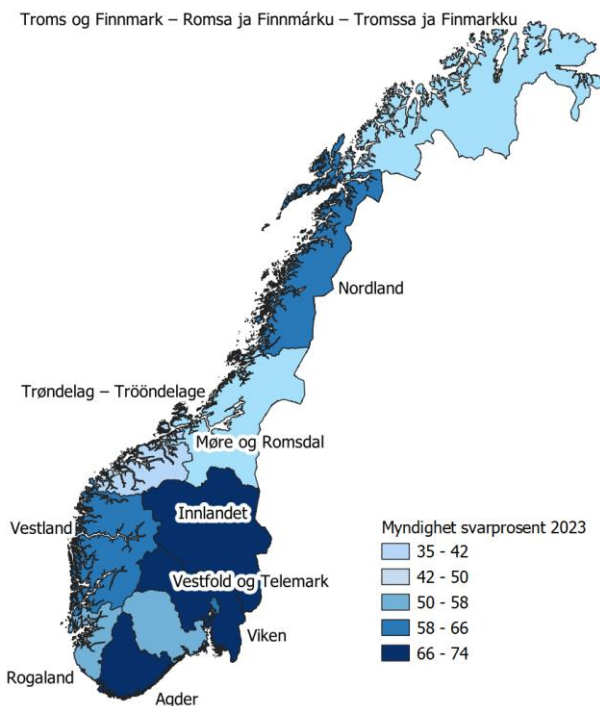
Alle kommunale barnehagemyndigheter i landet er invitert inn i undersøkelsen. Dette omfatter 355 kommuner (ikke Oslo) samt 15 bydeler i Oslo – totalt et bruttoutvalg på 370 respondenter. 227 respondenter fullførte hele eller deler av undersøkelsen, 7 respondenter fullførte under 30 prosent av undersøkelsen, 76 åpnet ikke undersøkelsen, og 61 meldte seg aktivt av undersøkelsen. Svarprosenten på 61,4 prosent er på nivå med fjorårets (60,5 prosent i 2022), men fortsatt godt under svarprosenten i 2021 (72 prosent). Antall respondenter som aktivt melder seg av undersøkelsen, er fortsatt noe høyere enn tidligere år. Dette kan tyde på at en del bevisst velger å nedprioritere denne typen frivillige undersøkelser.

Tabell 2-11: *Populasjon/bruttoutvalg, nettoutvalg og svarprosent i myndighetsundersøkelsen per fylke.*

Fylke	Populasjonen	Nettutvalg	Svarprosent
Innlandet	46	34	73,9
Agder	25	17	68
Viken	51	34	66,7
Nordland	41	27	65,9
Vestland	43	28	65,1
Oslo	15	9	60
Trøndelag	38	22	57,9
Rogaland	23	13	56,5
Troms og Finnmark	39	22	56,4
Vestfold og Telemark	23	12	52,2
Møre og Romsdal	26	9	34,6
Total	370	227	61,4

* Fylkene er rangert etter synkende svarprosent.

Tabell 2-11 viser fylkesvis fordeling og svarprosent for myndighetsutvalget. Høyest svarprosent for barnehagemyndighetene finner vi i Innlandet (73,9 prosent), etterfulgt av fylkene Agder og Viken. Nederst i tabellen finner vi fylkene Vestfold og Telemark og Møre og Romsdal (henholdsvis 52,2 og 34,6 prosent). Variasjonen i fylkesvis svarprosent er illustrert grafisk i figur 2-5.

Figur 2-5: Svarprosent etter fylke hos barnehagemyndighet. Prosent.

2.5 Oppsummert vurdering av kvaliteten på data som er samlet inn

Representativiteten i styrerundesøkelsen vurderes å være god. Det er små skjevheter å spore i årets styrerundersøkelse basert på sammenlikninger av deltakelsen blant barnehager av ulik størrelse. Det som kan påpekes, og som også har vært pekt på i tidligere spørringer, er en tendens til at de minste barnehagene i utvalgene i større grad velger bort spørringen enn de noe større barnehagene. Det er samtidig slik at dette varierer mellom fylkene. Samlet vurderer vi ikke at denne skjevheten er av vesentlig betydning, og dermed at den heller ikke bidrar til å forringe kvaliteten (generaliserbarheten) på svarene i styrerundersøkelsen. Det samme gjelder for myndighetsundersøkelsen der svarprosenten varierer på tvers av fylkene, mens utvalget samtidig har god representativitet med tanke på geografisk spredning og variasjon i befolkningsstørrelse.

I svarene fra barnehageeier ser vi også i årets spørring en viss overrepresentasjon av kommunale eiere. Av dette følger at svarene fra denne gruppen (kommunale eiere) vil kunne sies å være mer generaliserbare. Det er også slik at de aller minste og de aller største private eierne i større grad uteblir fra undersøkelsen (vurdert basert på innrapporterte tall på antall barn). Vår vurdering er at data fra årets undersøkelse er av god kvalitet, men at man skal være bevisst på at det er noe overrepresentasjon av kommunale eiere, samt at de minste og største private eierne samtidig er noe underrepresentert. I rapporteringene skilles det mellom private og kommunale svar der det er empirisk relevant. Vi vurderer kvaliteten på dataene for å være tilstrekkelig slik de er presentert og analysert i rapporten. Samtidig er det, med tanke på svarprosent, gode grunner til å vurdere tiltak for å oppnå noe større representativitet generelt i eierundersøkelsen.

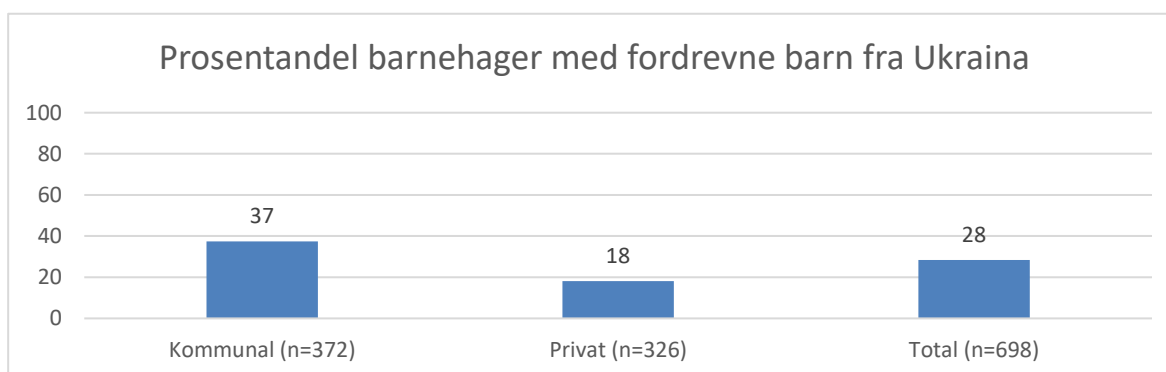
3 Barnehagetilbudet for ukrainske barn

På grunn av den store tilstrømningen av fordrevne barn og unge fra Ukraina stilles det også i år spørsmål om barnehagetilbudet til nyankomne barn fra Ukraina. Spørsmålene tar sikte på å fremskaffe en bredere oversikt over kapasitet og kompetanse i sektoren for å håndtere denne situasjonen.

Spørsmålene er rettet til barnehagestyrere, barnehageeiere og barnehagemyndighetene.

3.1 Halvparten av barnehagene vurderer sin kapasitet som tilfredsstillende

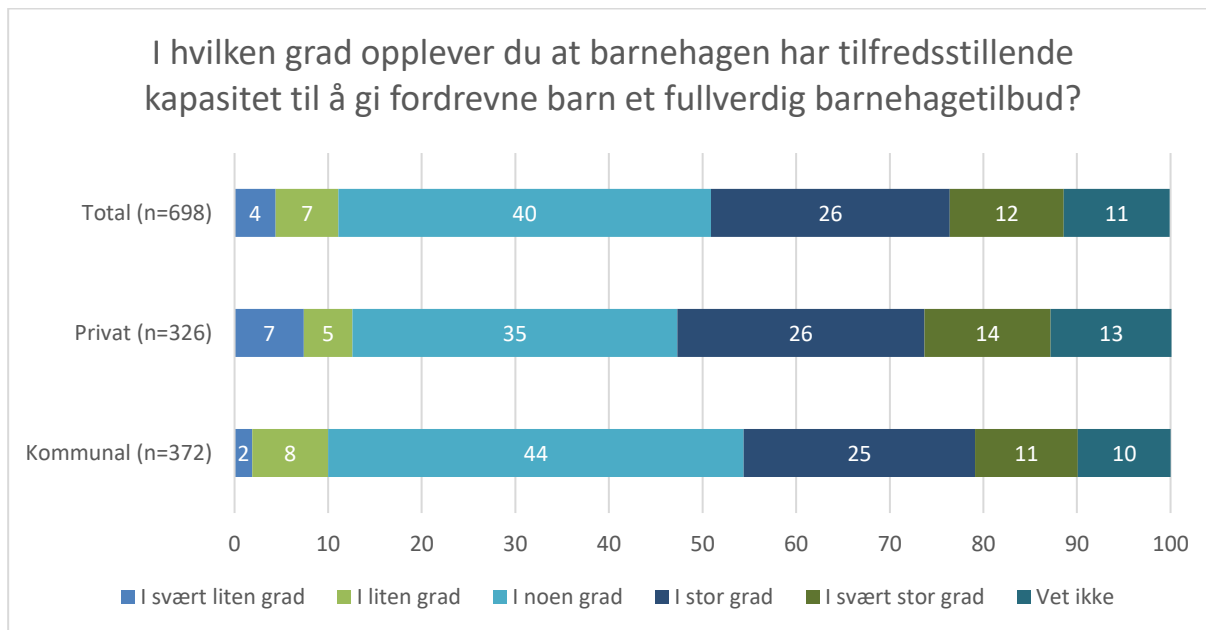
I Figur 3-1 vises hvor stor andel av barnehagestyrerne i utvalget som oppgir at de har barn som er fordrevet fra Ukraina i forbindelse med krigen, i sin barnehage.

Figur 3-1: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om det går fordrevne barn fra Ukraina i sin barnehage. Prosent.

28 prosent (198 respondenter av 698) av barnehagestyrerne oppgir at det går fordrevne ukrainske barn i barnehagen de leder, og det er en høyere andel blant kommunale barnehager (37 prosent) enn i private (18 prosent).

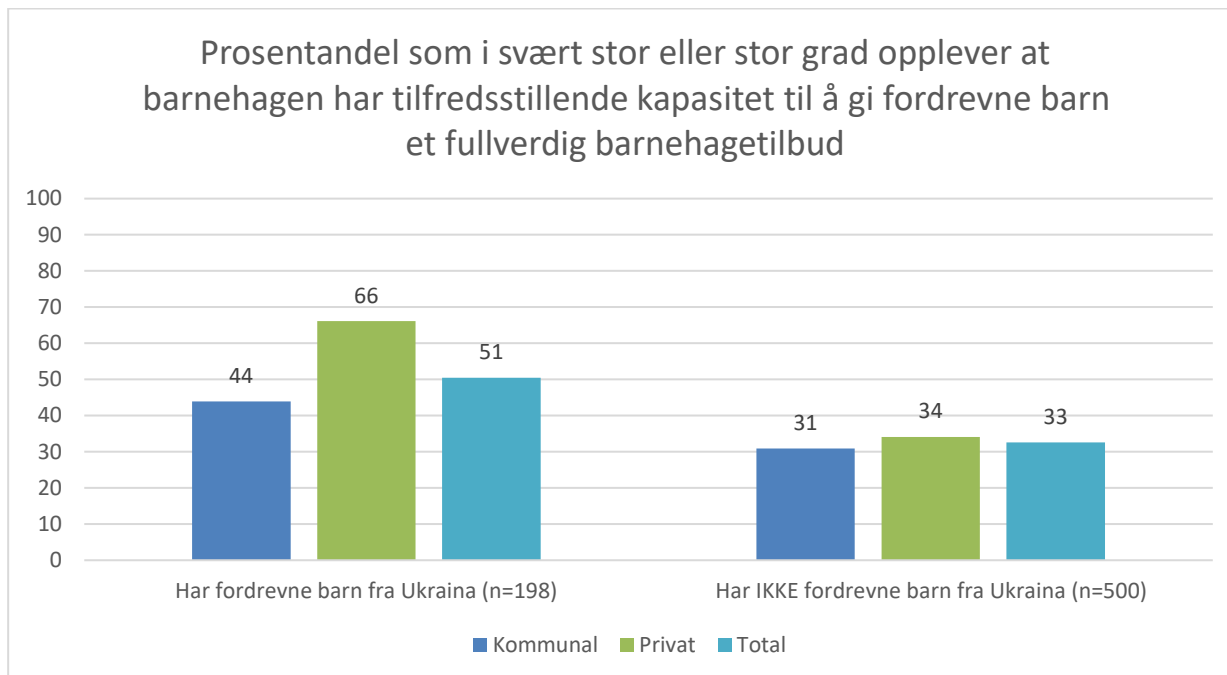
Alle barnehagestyrerne i utvalget fikk spørsmål om hvorvidt de mener barnehagen har kapasitet til å gi ukrainske barn et fullverdig barnehagetilbud. Figur 3-2 nedenfor presenterer svarene for alle barnehagestyrerne, mens Figur 3-3 viser hvordan styrerne vurderer kapasiteten i de to gruppene: barnehager som har fordrevne barn i barnehagen, og barnehager som *ikke* har fordrevne barn i barnehagen.

Figur 3-2: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om i hvilken grad barnehagen har tilfredsstillende kapasitet til å gi fordrevne barn et fullverdig barnehagetilbud. Prosent, n = 698

Det kommer frem av Figur 3-2 at samlet vurderer 38 prosent av barnehagestyrerne at barnehagen de leder, i stor eller svært stor grad har tilfredsstillende kapasitet til å gi barn et fullverdig tilbud. 11 prosent svarer at de ikke vet om barnehagen de leder, har tilfredsstillende kapasitet. Det er et fåtall, en av ti, som oppgir at barnehagen i liten eller svært liten grad har tilfredsstillende kapasitet.

Når man deler utvalget og ser på svarene fra barnehagestyrerne i de barnehagene som faktisk har ukrainske barn, og de som ikke har barn fra denne gruppen, gir dataene et mer nyansert bilde. Figur 3-3 viser prosentandelen av barnehagestyrerne som oppgir at barnehagen i svært stor eller stor grad har tilfredsstillende kapasitet til å gi fordrevne barn et fullverdig barnehagetilbud, fordelt på de to gruppene.

Figur 3-3: Prosentandel som i svært stor eller stor grad opplever at barnehagen har tilfredsstillende kapasitet til å gi fordrevne barn et fullverdig barnehagetilbud, blant barnehager som har og ikke har fordrevne barn fra Ukraina. Prosent.

Det som bør kommenteres aller først, er at det er stor forskjell på utvalgenes størrelse. Hele 500 av de totalt 698 barnehagene har *ikke* fordrevne barn fra Ukraina i sin barnehage. Utgangspunktet styrerne har for å svare på dette spørsmålet, er også svært ulikt avhengig av om barnehagen faktisk har fordrevne barn fra Ukraina i barnehagen eller ikke. Halvparten (51 prosent) av barnehagestyrerne som er leder for barnehager der det går fordrevne barn fra Ukraina, opplever at barnehagen i stor eller svært stor grad har tilfredsstillende kapasitet til å gi fordrevne barn fra Ukraina et fullverdig barnehagetilbud. Til sammenlikning er tallet 33 prosent hos barnehager hvor det ikke går fordrevne barn fra Ukraina.

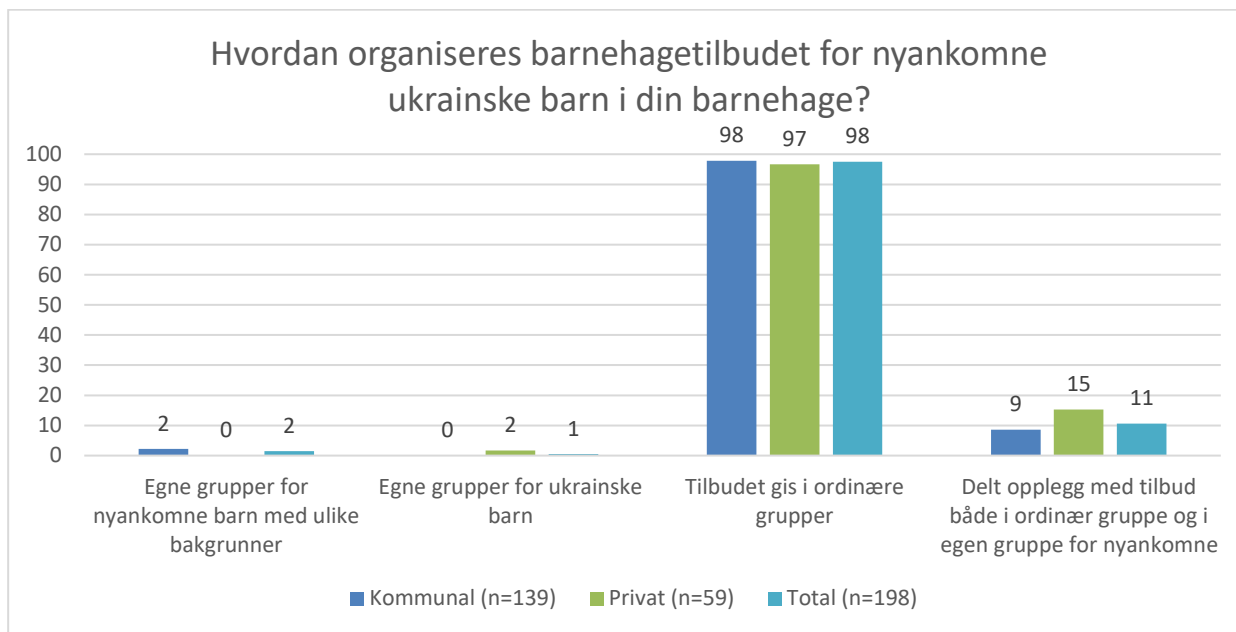
16 prosent av barnehagene som ikke har barn fra Ukraina, svarer dessuten «vet ikke» på spørsmålet om kapasitet, mens andelen som svarer «vet ikke» blant styrere i barnehager som har fordrevne barn fra Ukraina, er under 1 prosent. Denne forskjellen i svarene mellom de to gruppene representerer en usikkerhet som gjør det vanskelig å trekke klare konklusjoner knyttet til forskjellen mellom gruppene og illustrerer selvsagt også at de to gruppene har et ulikt utgangspunkt for å svare på spørsmålet.

Det kan kommenteres at styrerne av private barnehager vurderer barnehagens kapasitet som høyere enn det styrerne i de kommunale barnehagene gjør, særlig i gruppen som opplyser at de har barn fra Ukraina i barnehagen. Siden vi har å gjøre med et relativt lavt antall barnehager (139 kommunale og 59 private), bør heller ikke denne forskjellen generaliseres.

I resterende spørsmål til styrerne er det kun styrere i barnehager der det går fordrevne barn, som har svart.

3.2 Tilbudet til fordrevne ukrainske barn gis hovedsakelig i ordinære grupper

I de 198 barnehagene hvor det går fordrevne ukrainske barn, har barnehagestyrerne svart på hvordan tilbudet til disse barna organiseres (Figur 3-4), og videre hvilke utfordringer barnehagen opplever i møte med disse barna (Figur 3-5).

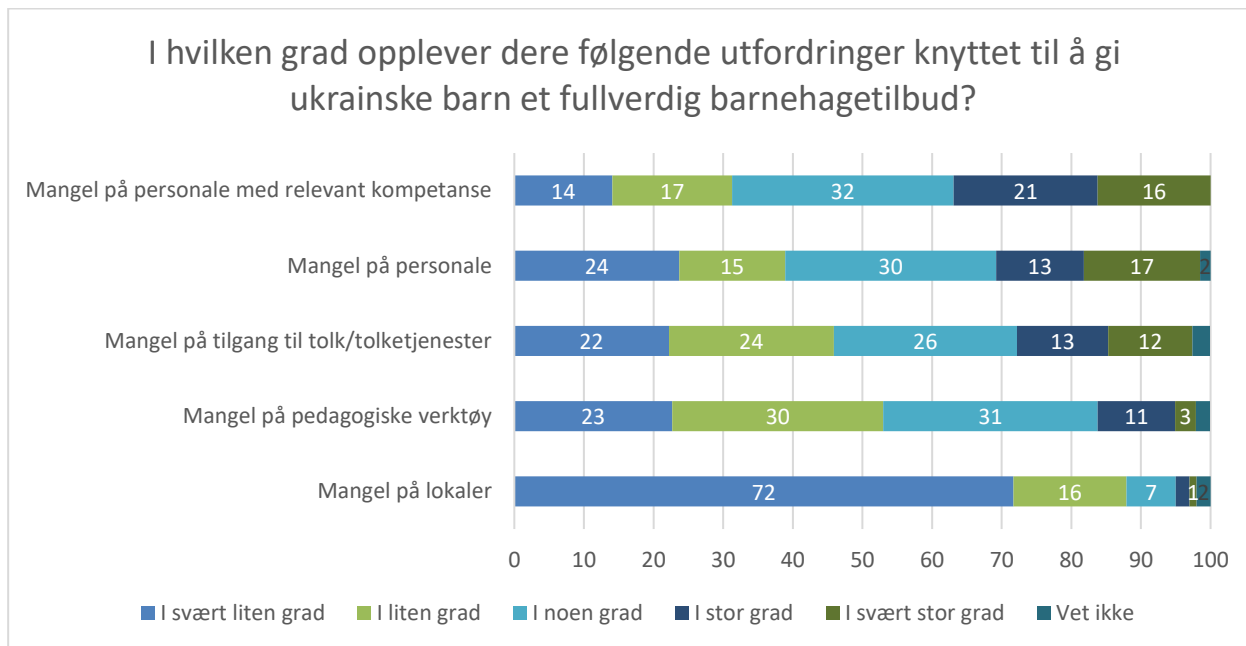
Figur 3-4: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om hvordan barnehagetilbudet for nyankomne ukrainske barn organiseres i sin barnehage. Prosent.

Det kommer frem av figuren at så å si alle styrerne oppgir at barnehagen gir tilbudet til fordrevne ukrainske barn i barnehagens ordinære grupper, men i 11 prosent av barnehagene kombineres dette med noe tid i en egen gruppe for nyankomne.

3.3 To av tre barnehagestyrere opplever å ha kompetanseutfordringer i møte med fordrevne barn

Barnehagestyrerne i de barnehagene hvor det går fordrevne barn, ble bedt om å vurdere graden av utfordringer barnehagen opplever innenfor fem ulike kategorier.

Svarene er presentert i Figur 3-4 og viser at det er store variasjoner både i hvor store utfordringer barnehagene opplever innenfor de ulike kategoriene, og med hensyn til hvilke områder som representerer utfordringer.

Figur 3-5: Barnehagestyrernes svar på i hvilken grad barnehagen opplever følgende utfordringer knyttet til å gi ukrainske barn et fullverdig barnehagetilbud. Prosent, n = 198.

Figur 3-5 viser at mangel på relevant kompetanse blant personale, personalmangel generelt og manglende tilgang til tolketjenester oppleves å gi større utfordringer enn mangel på pedagogiske verktøy og lokaler. Når det gjelder mangel på kompetanse hos personalet, deler styrerne seg i tre nesten jevnstore grupper:

- de som i liten eller svært liten grad har utfordringer med kompetansemangel (31 prosent)
- de som i noen grad har utfordringer (32 prosent)
- de som opplever kompetanse som utfordrende i stor eller svært stor grad (37 prosent).

Svært få opplyser at de opplever mangel på lokaler som en utfordring, og hele 72 prosent svarer at dette i svært liten grad skaper utfordringer. Gruppen av styrere som svarer at de i noen, stor eller i svært stor grad opplever at barnehagen har utfordringer knyttet til mangel på kompetanse hos personalet, fikk i tillegg et spørsmål om å angi hvilke typer kompetanse de mangler for å kunne gi et godt tilbud. Svarene er presentert i Tabell 3-1 for henholdsvis private og kommunale barnehager.

Tabell 3-1: Du har opplyst at din barnehage i noen, stor eller i svært stor grad har utfordringer knyttet til mangel på personale med relevant kompetanse. Gjelder dette for en eller flere av følgende kompetanser?

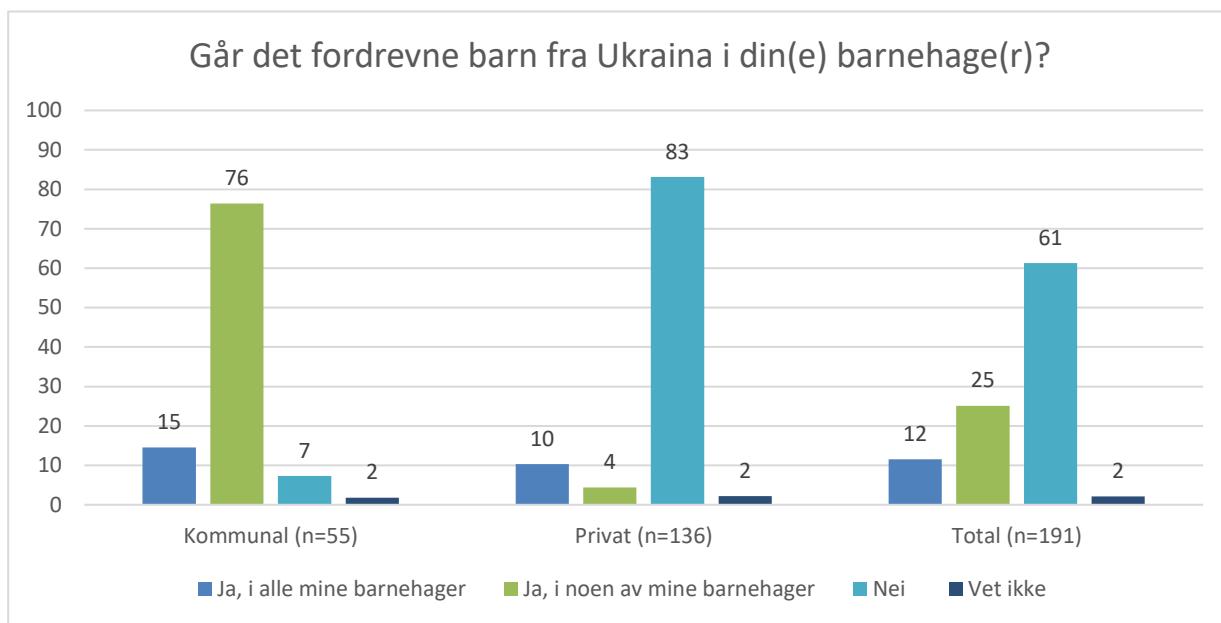
	Ja	Nei	Vet ikke / Ikke relevant
Morsmålskompetanse/flerspråklighet			
Kommunal (n = 94)	86	12	2
Privat (n = 42)	91	10	0
Total (n = 136)	88	11	2
Kompetanse i håndtering av migrasjonsrelaterte utfordringer (f.eks. traumer)*			
Kommunal (n = 94)	76	17	7
Privat (n = 42)	67	33	0
Total (n = 136)	73	22	5
Kompetanse i andrespråkspedagogikk			
Kommunal (n = 94)	66	30	4
Privat (n = 42)	50	48	2
Total (n = 136)	61	35	4
Kompetanse i flerkulturell pedagogikk			
Kommunal (n = 94)	53	38	9
Privat (n = 42)	43	52	5
Total (n = 136)	50	43	7

Alle de fire kompetanseområdene som nevnes i tabellen, oppleves som utfordrende for flertallet av barnehagestyrerne. Også her er det verdt å understreke at det er små grupper som sammenliknes. Oversikten viser at morsmålskompetanse og flerspråklighet representerer en viktig kompetanseutfordring (88 prosent svarer at de opplever utfordringer på dette området). Mangel på kompetanse i håndtering av migrasjonsrelaterte utfordringer oppleves som utfordrende av tre av fire styrere, og på dette punktet er det funnet et signifikant høyere andel kommunal som opplever dette som en utfordring ($p = 0,031$). Noen færre viser til kompetanse i andrespråkspedagogikk (61 prosent) og flerkulturell pedagogikk (50 prosent).

Det er små forskjeller mellom kommunale og private barnehagestyrere, men kommunale styrere (76 prosent) savner i noe større grad kompetanse i håndtering av migrasjonsrelaterte utfordringer enn private (67 prosent). Styrerne som svarte på dette spørsmålet, fikk i tillegg mulighet til å skrive åpne tekstvar der de kunne beskrive andre typer kompetanse som mangler. Kun et fåtall av styrerne benyttet seg av denne muligheten, og svarene fra disse styrerne er etter avtale anonymisert og oversendt Udir.

3.4 Flest kommunale eiere opplyser å ha fordrevne barn fra Ukraina i sine barnehager

Figur 3-6 viser barnehageeierne svar på om det går fordrevne barn fra Ukraina i deres barnehage(r). Det er 55 kommunale og 136 private eiere som har besvart spørsmålet, og samlet er det om lag fire av ti barnehageeiere som opplyser at det går fordrevne barn fra Ukraina i en eller flere av deres barnehage(r). Figuren viser at de aller fleste eierne som svarer ja på spørsmålet, er kommunale.

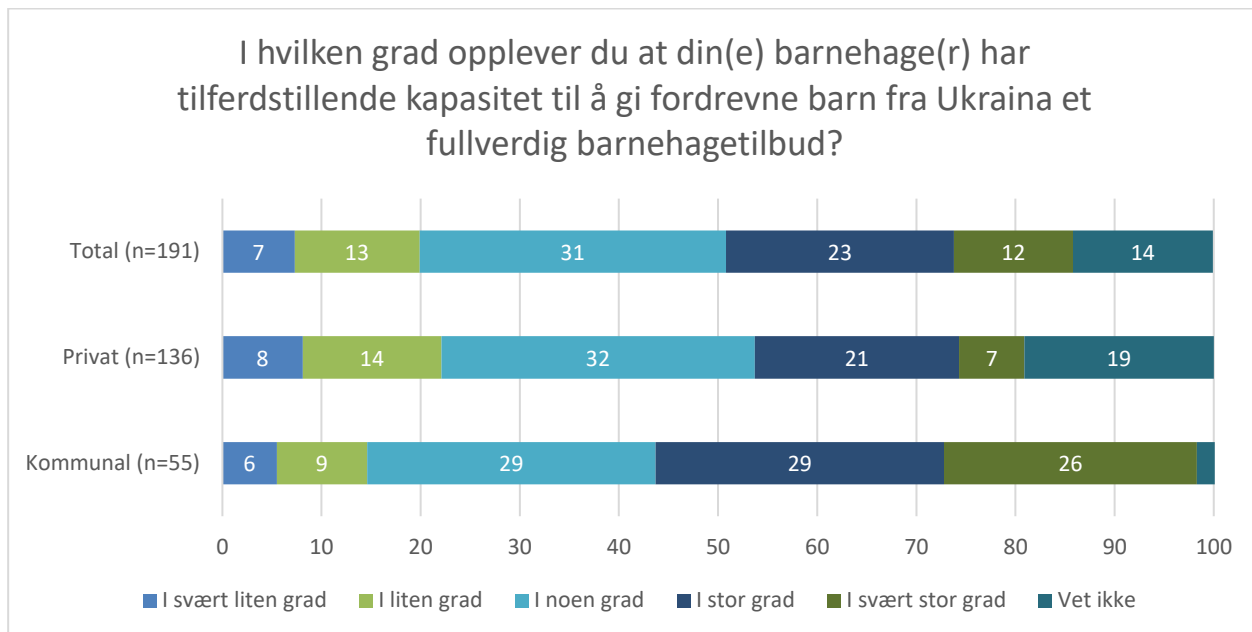

Figur 3-6: Barnehageeierne svar på spørsmål om det går fordrevne barn fra Ukraina i sin(e) barnehage(r). Prosent, n = 191.

Det er god grunn til å merke seg at blant de kommunale eierne som svarer, opplyser halvparten av de 55 eierne at de driver mellom 4 og 15 barnehager (et fåtall driver også flere enn 15 barnehager). Blant de private er det til sammenlikning over 80 prosent som kun driver én eneste barnehage. Dette gjenspeiler den heterogene eierstrukturen i norske barnehager, og svarene fra eier på dette spørsmålet gir dermed ikke et bilde på hvor mange barnehageeiere som faktisk har fordrevne barn fra Ukraina i sin barnehage (det gir tallene presentert i

Figur 3-1 et langt bedre anslag på).

På samme måte som for barnehagestyrerne har også barnehageeierne fått spørsmål om i hvilken grad de opplever at barnehagen har tilfredsstillende kapasitet til å gi fordrevne barn et fullverdig tilbud (Figur 3-7). Dette spørsmålet ble stilt til alle eierne, uavhengig om de har eller ikke har fordrevne barn fra Ukraina i sin(e) barnehage(r).

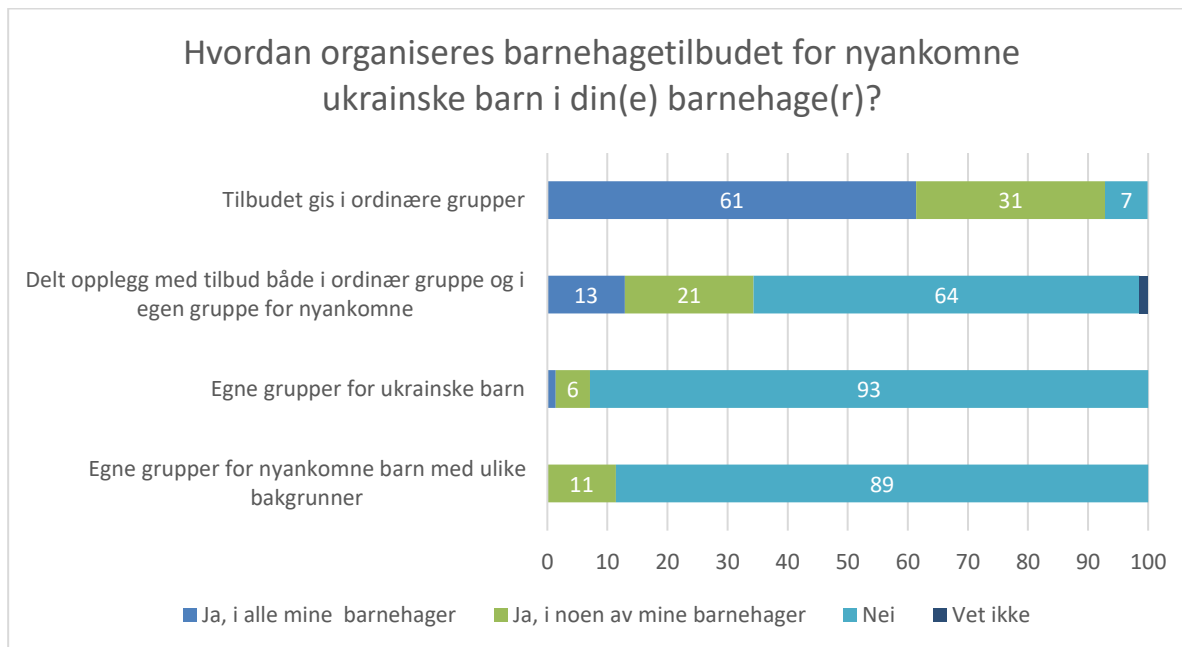

Figur 3-7: Barnehageeierne svar på spørsmål om i hvilken grad de opplever at sin(e) barnehage(r) har tilfredsstillende kapasitet til å gi fordrevne barn et fullverdig barnehagetilbud. Prosent, n = 191.

35 prosent av barnehageeierne i utvalget svarer at de i svært stor eller stor grad opplever å ha kapasiteten som skal til for å gi fordrevne barn et fullverdig tilbud. Det er en forskjell mellom private og kommunale eiere på dette punktet, 55 prosent av de kommunale mot 27 prosent av de private eierne opplever at barnehagen(e) har tilstrekkelig kapasitet. En større andel private svarer dessuten «vet ikke» på dette spørsmålet (19 versus 2 prosent), noe som er naturlig med tanke på at det er flest kommunale eiere som oppgir at de har fordrevne barn fra Ukraina i en eller flere barnehager.

3.5 Tilbud til ukrainske barn foregår hovedsakelig i ordinære grupper

De barnehageeierne som har opplyst å ha fordrevne barn fra Ukraina i en eller flere av sine barnehager, er spurt om hvordan tilbudet til disse er organisert (Figur 3-8).

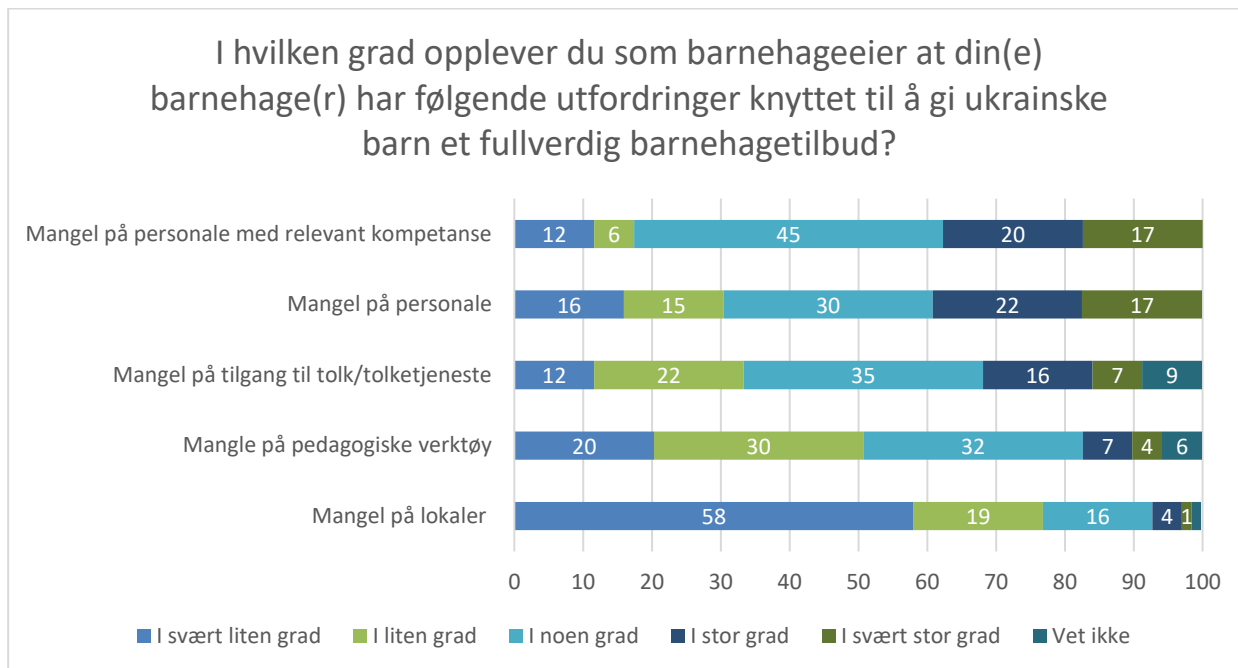

Figur 3-8: Barnehageeiernes svar på spørsmål om hvordan barnehagetilbudet for nyankomne ukrainske barn organiseres i sin(e) barnehage(r). Prosent, n = 70.

Barnehageeierne opplyser at de i all hovedsak gir tilbudet til fordrevne ukrainske barn i barnehagens ordinære barnegrupper, men også som et delt opplegg med noe tid i egne grupper for nyankomne barn (34 prosent). Det er kun små variasjoner mellom kommunale og private barnehageeiere i hvordan barnehagetilbudet for nyankomne ukrainske barn organiseres. Resultatene samsvarer med det som opplyses av barnehagestyrerne (Figur 3-4).

3.6 Åtte av ti eiere opplyser at de opplever utfordringer knyttet til kompetansemangel

Barnehageeierne fikk på samme måte som barnehagestyrerne spørsmål om å angi i hvilken grad de opplevde ulike utfordringer i arbeidet med å gi fordrevne barn fra Ukraina et fullverdig tilbud (Figur 3-9).

Figur 3-9: Barnehageeiernes svar på spørsmål om i hvilken grad sin(e) barnehage(r) har utfordringer knyttet til å gi ukrainske barn et fullverdig barnehagetilbud. Prosent. n = 69.

37 prosent av eierne som har ukrainske barn i sine barnehager, opplever i stor eller svært stor grad utfordringer knyttet til det å ha personale med relevant kompetanse. 39 prosent opplyser at de opplever personalmangel som en utfordring. På spørsmålet om mangel på tolketjenester og mangel på pedagogiske verktøy svarer henholdsvis 9 og 6 prosent «vet ikke». 25 prosent av eierne opplyser at de i stor eller svært stor grad opplever mangel på tolketjenester som en utfordring.

På samme måte som for barnehagestyrerne er også barnehageeierne som rapporterer om i noen, stor eller svært stor grad av utfordringer med å skaffe personale med relevant kompetanse, bedt om å spesifisere dette nærmere. Svarene er rapportert i Tabell 3-2 under.

Tabell 3-2: Du har opplyst at din(e) barnehage(r) i noen, stor eller svært stor grad opplever utfordringer med å skaffe personale med relevant kompetanse. Gjelder dette for en eller flere av følgende kompetanser?

	Ja, alle mine barnehager	Ja, noen av mine barnehager	Nei	Vet ikke
Morsmålskompetanse/flerspråklighet				
Kommunal (n = 42)	33	57	10	0
Privat (n = 15)	53	27	20	0
Total (n = 57)	39	49	12	0
Kompetanse i håndtering av migrasjonsrelaterte utfordringer (f.eks. traumer)				
Kommunal (n = 42)	33	48	19	0
Privat (n = 15)	53	27	20	0
Total (n = 57)	39	42	19	0
Kompetanse i andrespråkspedagogikk				
Kommunal (n = 42)	31	55	14	0
Privat (n = 15)	47	33	20	0
Total (n = 57)	35	49	16	0
Kompetanse i flerkulturell pedagogikk				
Kommunal (n = 42)	19	69	12	0
Privat (n = 15)	40	20	40	0
Total (n = 57)	25	56	19	0

Flere enn åtte av ti barnehageeiere svarer at behovet for mer kompetanse gjelder innenfor alle de fire områdene som listes opp i tabellen. Størst er behovet for morsmålskompetanse og flerspråklighet (88 prosent).

Den største forskjellen mellom private og kommunale barnehageeiere finner man for kompetanseområdet flerkulturell pedagogikk (60 vs. 88 prosent), men her må man ta høyde for at utvalget er lite, samt at antallet barnehager hver enkelt eier representerer, varierer mye mellom eierne.

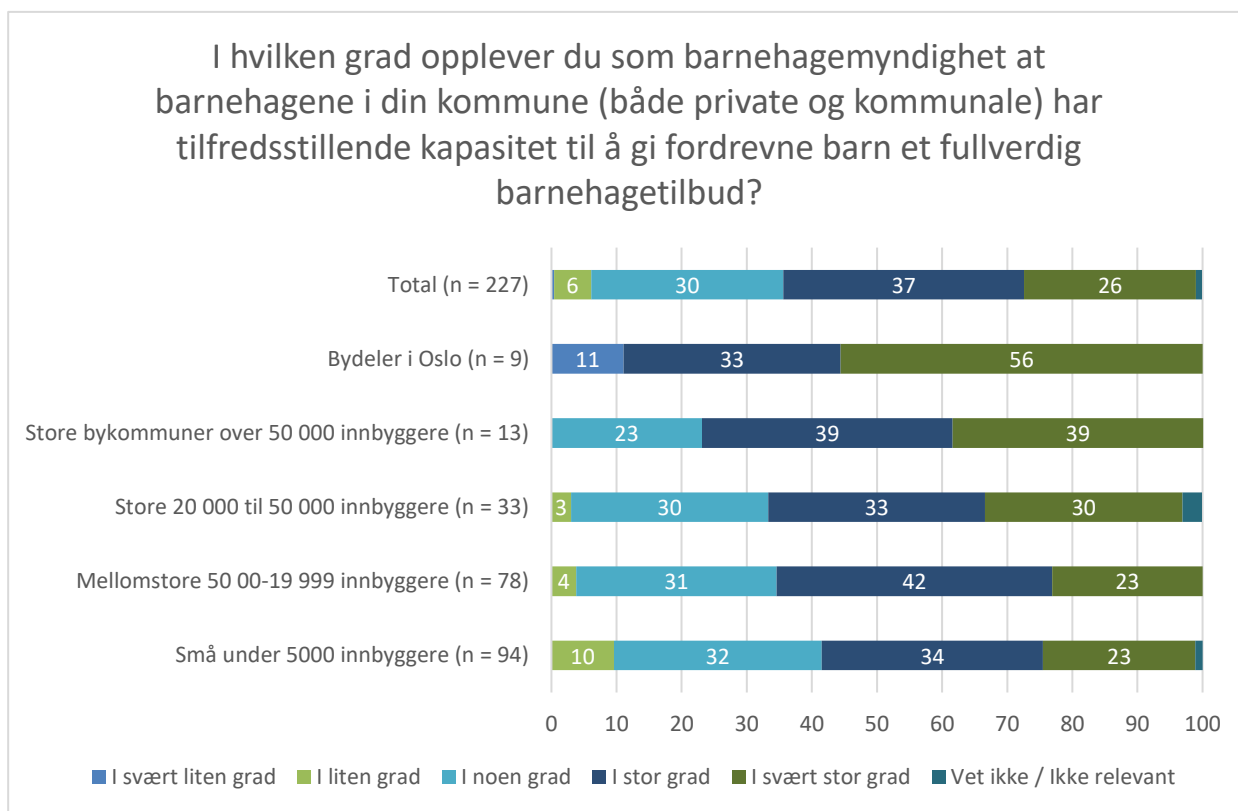
Eierne som svarte på dette spørsmålet, fikk i tillegg mulighet til å skrive åpne tekstsvare der de kunne beskrive andre typer kompetanse som mangler. Kun et fåtall av eierne har benyttet seg av denne muligheten, og svarene er etter avtale anonymisert og oversendt Udir i sin helhet.

3.7 Opplevd kapasitet til å ta imot fordrevne barn varierer mye

Barnehagemyndighetene ble bedt om å oppgi hvorvidt det går fordrevne barn fra Ukraina i en eller flere barnehager i kommunen. Totalt viser tallene at 92 prosent av kommunene har fordrevne barn fra Ukraina i minst én (kommunal eller privat) barnehage i kommunen. Blant Oslos bydeler og de store bykommunene og kommuner med over 20 000 innbyggere oppgir samtlige å ha barn fra Ukraina i minst én barnehage. I små kommuner med under 5000 innbyggere og i mellomstore kommuner med 5000 til 19 999 innbyggere er andelen som opplyser å ukrainske barn i minst én barnehage i kommunen, henholdsvis 83 prosent og 96 prosent.

Også barnehagemyndigheten i kommunene har fått spørsmål om barnehagenes kapasitet i møte med fordrevne ukrainske barn. De er bedt om å vurdere i hvilken grad barnehagene i kommunen har kapasitet til å gi disse barna et fullverdig tilbud. Figur 3-10 presenterer svarene fordelt på befolkningsstørrelse og gir et

bilde på hvordan barnehagemyndigheten vurderer kapasitet i barnehagene i sin kommune uavhengig av om barnehagene har fordrevne barn fra Ukraina eller ikke.

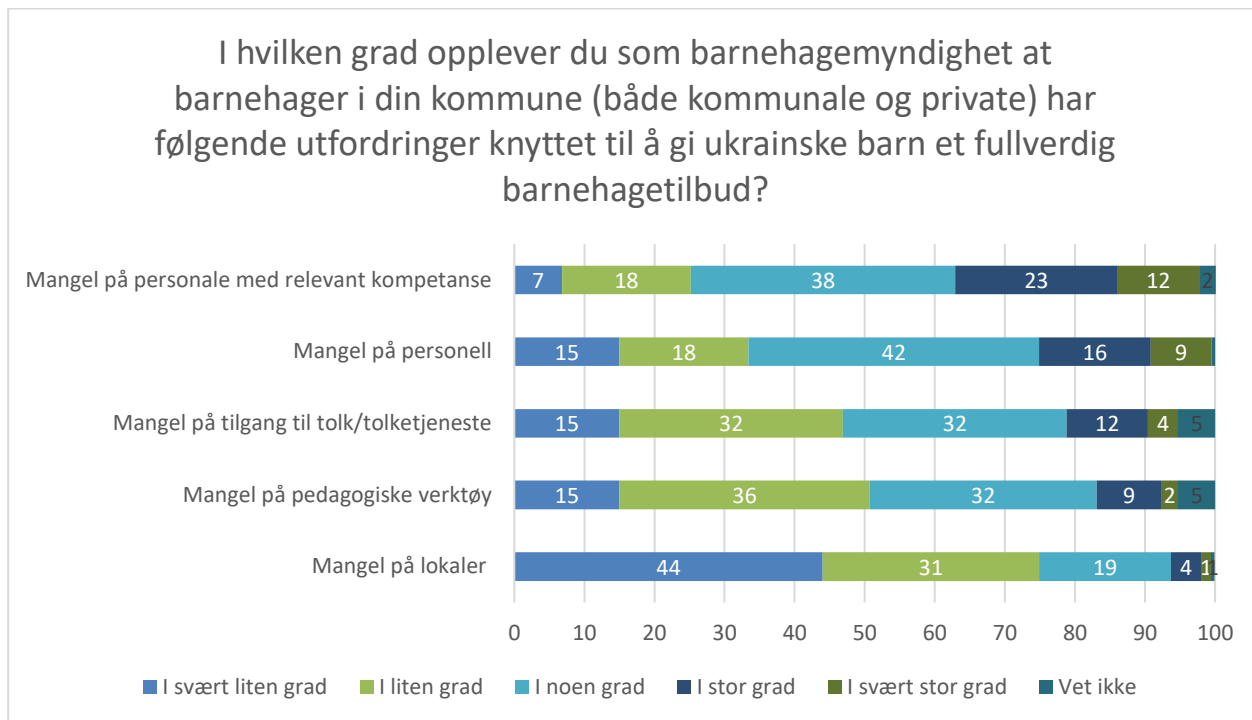

Figur 3-10: Barnehagemyndighetenes svar på spørsmål om barnehagene i sin kommune har tilfredsstillende kapasitet til å gi fordrevne barn et fullverdig barnehagetilbud. Prosent.

Flertallet av de kommunale barnehagemyndighetene (63 prosent) vurderer at barnehagene i kommunen i stor eller svært stor grad har tilfredsstillende kapasitet i møte med fordrevne ukrainske barn. Som Figur 3-10 indikerer, er det Oslos bydeler og de større kommunene som vurderer barnehagenes kapasitet som høyest på dette området.

3.8 utfordringer med å skaffe kompetanse på flerspråklighet i barnehagene størst i mindre kommuner

Barnehagemyndigheten i de kommunene som har ukrainske barn i minst én barnehage, er bedt om å gi sin vurdering av i hvor stor grad barnehagene har ulike utfordringer med å gi et fullverdig tilbud til dem. Figur 3-11 under viser barnehagemyndighetens vurderinger knyttet til de ulike utfordringene sortert i synkende rekkefølge.

Figur 3-11: Barnehagemyndighetenes svar på spørsmål om barnehager i sin kommune har utfordringer knyttet til å gi ukrainske barn et fullverdig barnehagetilbud. Prosent, n = 207.

Også barnehagemyndighetene vurderer det som utfordrende å skaffe tilstrekkelig personale med relevant kompetanse. Til sammen 35 prosent svarer at de i stor eller svært stor grad opplever dette som en utfordring i møte med fordrevne ukrainske barn. 25 prosent opplyser at de i stor eller svært stor grad opplever mangel på personell som en utfordring, mens 16 prosent svarer tilsvarende for mangel på tolketjenester. Generelt kan man merke seg at rangeringen av hva som oppleveres som utfordrende, er sammenfallende med hva barnehagestyrene og barnehageeierne opplyser (Figur 3-3 og Figur 3-9).

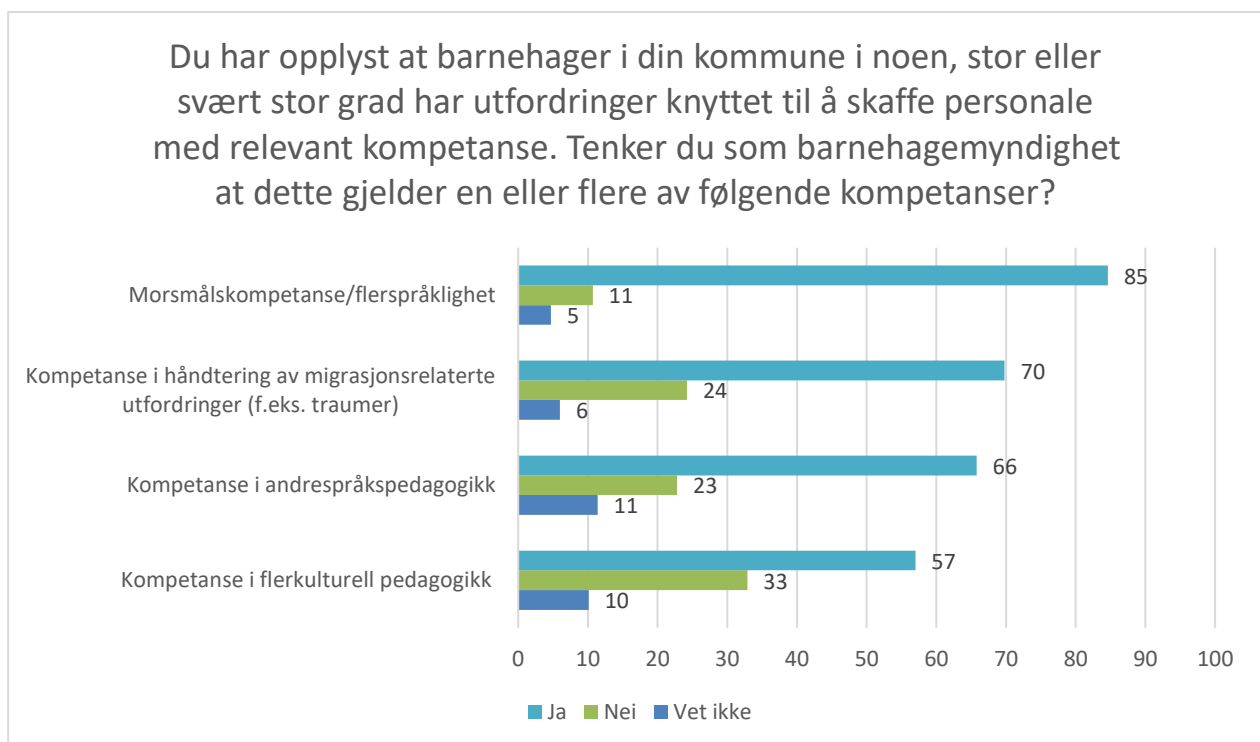
Tabell 3-3 under viser at opplevelsen av utfordringer til en viss grad henger sammen med kommunens størrelse. Mangel på personale med relevant kompetanse vurderes som størst i de minste kommunene, hvor 45 prosent har svart at barnehagene har denne utfordringen i stor eller svært stor grad. I de store bykommunene er tilsvarende andel på 23 prosent. Bydelene i Oslo har ikke oppgitt at de opplever utfordringer med kompetanse blant personalet.

Det tilsvarende ser vi for utfordringer med mangel på tolk eller tolketjenester. Denne utfordringen vurderes som høyest blant de minste kommunene med under 5000 innbyggere (24 prosent svarer i stor eller svært stor grad blant de minste kommunene mot 15 prosent i kommuner med over 50 000 innbyggere). Ingen av bydelene i Oslo opplever dette som en stor utfordring. Utfordringer knyttet til mangel på personale i barnehagen er størst i små og mellomstore kommuner (under 50 000 innbyggere).

Tabell 3-3: Prosentandel som i svært stor eller stor grad opplever at barnehager i sin kommune har ulike utfordringer knyttet til å gi fordrevne barn fra Ukraina et fullverdig barnehagetilbud, sortert etter kommunestørrelse.

Prosentandel	Mangel på lokaler	Mangel på personale	Mangel på personale med relevant kompetanse	Mangel på pedagogiske verktøy	Mangel på tilgang til tolk/tolketjenester
Små under 5000 innbyggere (n = 78)	5	27	45	17	24
Mellomstore 5000–19 999 innbyggere (n = 74)	8	24	32	12	14
Store 20 000 til 50 000 innbyggere (n = 33)	6	33	30	3	6
Store bykommuner over 50 000 innbyggere (n = 13)	0	8	23	8	15
Bydeler i Oslo (n = 9)	0	0	0	0	0
Total (n = 207)	6	25	35	12	16

De barnehagemyndighetene som har oppgitt at barnehagene i deres kommune i noen, stor eller svært stor grad har utfordringer med relevant kompetanse hos personalet relatert til ukrainske barn, fikk spørsmål om å vurdere hvilke områder dette gjelder. Svarene er presentert i Figur 3-12.

Figur 3-12: Barnehagemyndighetenes svar på spørsmål om hvilke typer kompetanse det er utfordringer med å skaffe i kommuner som oppgir å ha utfordringer knyttet til å skaffe personale med relevant kompetanse. Prosent, n = 149.

Svarene fra barnehagemyndighetene gjenspeiler svarene fra styrere og eiere på tilsvarende spørsmål. Morsmålskompetanse og kompetanse i håndtering av migrasjonsrelaterte utfordringer er mest utbredt

(henholdsvis 85 og 70 prosent), men også kompetanse i andrespråklighet og flerkulturell pedagogikk savnes i flertallet av kommunene (henholdsvis 66 og 57 prosent).

3.9 Sammendrag

28 prosent av barnehagestyrerne opplyser at barnehagen de er leder for, har fordrevne barn fra Ukraina. Halvparten av barnehagestyrerne som er leder for barnehager der det går fordrevne barn fra Ukraina, opplever at barnehagen i stor eller svært stor grad har tilfredsstillende kapasitet til å gi fordrevne barn fra Ukraina et fullverdig barnehagetilbud.

Ni av ti barnehagemyndigheter i utvalget opplyser at kommunen har fordrevne barn fra Ukraina i minst én barnehage (privat eller kommunal). Dette viser at de ukrainske barna er bosatt over store deler av landet. 63 prosent av barnehagemyndighetene vurderer at barnehagene i deres kommune (kommunale og private) i stor eller svært stor grad har tilfredsstillende kapasitet på dette området.

I de barnehagene som har fordrevne ukrainske barn, er det klart mest vanlig (98 prosent) å organisere tilbudet til disse barna som en del av barnehagens ordinære barnegrupper. Dette gjenspeiles også i svarene på samme spørsmål fra barnehageeiere og barnehagemyndigheten. En liten andel barnehager (om lag en av ti) kombinerer tilbudet i ordinære grupper med egne grupper for nyankomne (delt opplegg).

Både barnehagestyrere, eiere og barnehagemyndighet trekker frem mangel på relevant kompetanse hos personalet, personalmangel og mangel på tilgang til tolk og tolketjenester som de største utfordringene med å gi et godt tilbud til ukrainske barn. Mangel på pedagogiske verktøy og lokaler er av mindre betydning.

Barnehagemyndigheten i små kommuner opplever at barnehagene har større utfordringer med kompetanse hos personalet enn det barnehagemyndigheten i større bykommuner har. Av kompetanseutfordringer er det særlig morsmålskompetanse eller flerspråklighet som savnes av styrerne (88 prosent) og barnehagemyndighetene (85 prosent). Barnehageeierne rapporterer imidlertid at det mangler kompetanse både innenfor dette feltet og på de tre øvrige områdene flerkulturell pedagogikk, håndtering av migrasjonsrelaterte utfordringer og andrespråkspedagogikk i barnehagene.

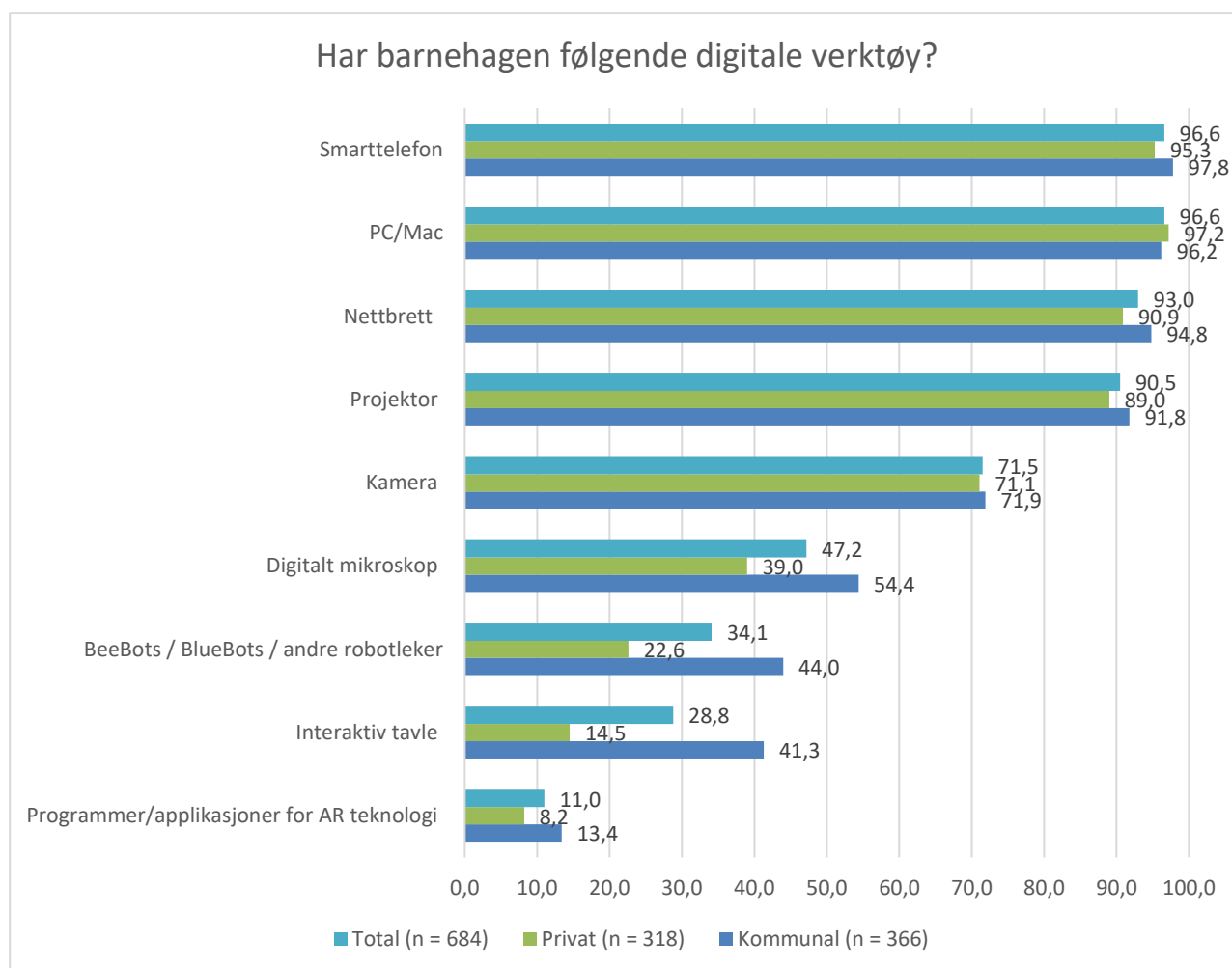
4 Digitalisering i barnehagen

Bruk av digitale verktøy er ifølge rammeplanen⁷ en sentral arbeidsmåte i barnehagen. Arbeidet skal støtte opp om barns læringsprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn. Barnehagestyrerne har fått spørsmål om bruk av digitale verktøy i sine barnehager.

Spørsmålene om digitalisering i barnehagen ble rettet til **barnehagestyrere**⁸.

4.1 Mer enn ni av ti barnehager har smarttelefon, nettbrett, PC og prosjektor

Styrerne er spurt om barnehagen er i besittelse av ni ulike typer digitale verktøy (Figur 4-1).

Figur 4-1: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om hvilke digitale verktøy barnehagen har. Prosent⁹.

⁷ Kunnskapsdepartementet (2017b).

⁸ Spørsmålene om digital praksis er også stilt i tidligere års spørringer, og i teksten kommenteres det dersom det er vesentlige endringer fra tidligere års resultater.

⁹ Barnehagestyrerne hadde også mulighet til å oppgi andre digitale verktøy som er i bruk. I alt 37 respondenter valgte å benytte denne muligheten. Svarene deres er anonymisert og etter avtale sendt over til Udir i sin helhet.

Smarttelefon, PC eller Mac, nettbrett og prosjektor finnes i mer enn ni av ti barnehager, og forskjellene mellom kommunale og private barnehager er små. Digitalt kamera finnes i sju av ti barnehager. Digitalt mikroskop (47 prosent), BeeBots (programmerbar robot) (34 prosent) og interaktiv tavle (29 prosent) er alle vanligere i kommunale enn i private barnehager. Programmer og applikasjoner for Augmented Reality (AR)¹⁰-teknologi finnes i cirka en av ti barnehager. Andelen barnehager som er i besittelse av BeeBoots/Bluebots eller andre robotleker, er en del høyere i år enn hva den var i fjorårets spørring (29 prosent i 2022 mot 34 prosent i årets undersøkelse).

4.2 Stort mangfold i aktivitetene barna tilbys i barnehagen

Styrerne har også fått spørsmål om hvorvidt barna i løpet av en normal måned deltar i 16 ulike aktiviteter relatert til bruk av digitale verktøy (se Figur 4-2 på neste side).

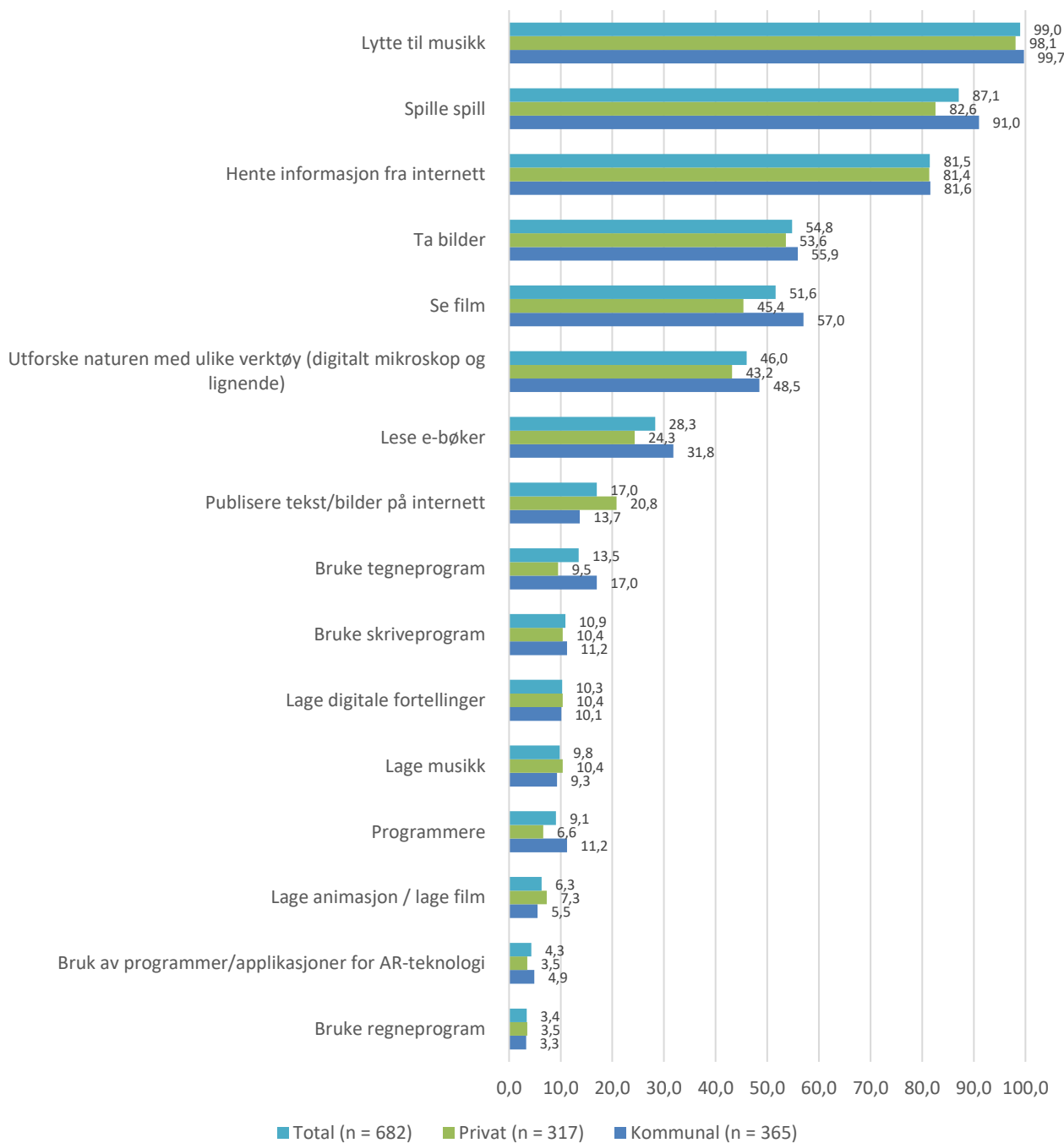
Så å si alle barnehagestyrerne svarer at barna lytter til musikk, og ni av ti barnehager lar barna spille spill. I åtte av ti barnehager deltar barna i innhenting av informasjon fra internett. Flertallet av barnehagene lar barna ta bilder og se film. 46 prosent av barnehagene lar barna utforske naturen med ulike digitale verktøy som digitale mikroskoper. 28 prosent leser e-bøker med barna (det er ikke spesifisert om barna leser selv eller blir lest for).

Færre enn en av ti barnehager lar barna programmere, lage animasjoner eller filmer, bruke programmer for AR (Augmented Reality) eller bruke regneprogrammer. Forskjellene mellom private og kommunale barnehager er små, men å se film, spille spill og lese e-bøker synes å være noe mer utbredt i kommunale barnehager enn i private.

Det er noen små variasjoner i resultatene fra år til år med hensyn til hva barnehagene opplyser å bruke. Dette er forventet både ut fra at dette er en utvalgsundersøkelse, og fordi bruken antakeligvis følger trender i samfunnet ellers.

¹⁰ Programvare som kombinerer datagenerert innhold med input fra den virkelige verden.

Ta utgangspunkt i en normalmåned: hvilke av de følgende aktivitetene deltar barna på i løpet av denne perioden?

Figur 4-2: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om hvilke aktiviteter barna deltar på i løpet av en normalmåned. Prosent.

4.3 Digitale verktøy til kommunikasjon, planlegging og dokumentasjon er etablert praksis

Barnehagestyrerne har oppgitt om, og eventuelt hvor ofte, de benytter digitale verktøy for ulike formål. Tabell 4-1 presenterer resultatene fordelt på kommunale og private barnehager.

Tabell 4-1: Barnehagestyrernes svar på spørsmålet «Hvor ofte brukes digitale verktøy til følgende i barnehagen?». Prosent.

	Daglig	Ukentlig	Månedlig	Sjeldnere enn månedlig	Aldri
For å planlegge og vurdere aktiviteter i forbindelse med barns lek og læring					
Kommunal (n = 364)	25,8	50,0	14,3	8,5	1,4
Privat (n = 317)	37,9	37,9	16,7	6,3	1,3
Total (n = 681)	31,4	44,3	15,4	7,5	1,3
For å kommunisere med foresatte					
Kommunal (n = 364)	85,7	11,8	2,2	0,3	0,0
Privat (n = 317)	86,4	9,8	3,2	0,0	0,6
Total (n = 681)	86,0	10,9	2,6	0,1	0,3
For å dokumentere det pedagogiske arbeidet					
Kommunal (n = 364)	45,6	44,8	8,8	0,8	0,0
Privat (n = 317)	64,0	30,0	5,7	0,3	0,0
Total (n = 681)	54,2	37,9	7,3	0,6	0,0
Som avlastning for at det er for lite personal tilgjengelig					
Kommunal (n = 364)	1,1	6,0	13,5	44,2	35,2
Privat (n = 317)	1,9	3,5	8,5	40,1	46,1
Total (n = 681)	1,5	4,8	11,2	42,3	40,2
I pedagogisk arbeid med barn					
Kommunal (n = 364)	14,0	49,7	25,0	11,0	0,3
Privat (n = 317)	13,6	43,5	30,0	10,7	2,2
Total (n = 681)	13,8	46,8	27,3	10,9	1,2
Til annen bruk					
Kommunal (n = 364)	16,8	28,3	28,6	15,9	10,4
Privat (n = 317)	21,5	26,5	28,1	17,0	6,9
Total (n = 681)	18,9	27,5	28,3	16,4	8,8

Tabell 4-1 viser at flertallet av barnehagene bruker digitale verktøy daglig for å kommunisere med foresatte og for å dokumentere det pedagogiske arbeidet. Det er dessuten liten forskjell mellom private og kommunale barnehager som oppgir at de daglig eller ukentlig benytter digitale verktøy til disse formålene.

Det er også svært vanlig at barnehagene daglig eller ukentlig benytter digitale verktøy til å planlegge og vurdere aktiviteter (75 prosent) og i det pedagogiske arbeidet med barn (65 prosent). Private barnehager ser ut til å bruke digitale verktøy til dokumentasjon og planlegging i noe større grad enn kommunale barnehager.

91 prosent av styrerne oppgir at barnehagen bruker digitale verktøy også til andre formål, med varierende hyppighet (9 prosent svarer «aldri»). Andelen barnehager som opplyser at de daglig benytter digitale verktøy som avlastning når det er lite personale, ligger lavt, det samme gjøres andelen som opplyser at dette skjer ukentlig. Her er det dessuten kun små forskjeller mellom private og kommunale barnehager.

Digital praksis i barnehagene har vært tema i spørningene i 2018, 2020, 2021 og 2022.¹¹ Tabell 4-2 presenterer utviklingen i barnehagenes svar innenfor samtlige av svarkategoriene på de ulike spørsmålene de tre siste årene. Dette gir et bilde på utviklingen i bruken av digitale verktøy over tid.

Tabell 4-2: Barnehagestyrernes svar på hvor ofte digitale verktøy brukes til ulike oppgaver i barnehagen i årene 2021, 2022 og 2023.

Årstall for spørring	Daglig	Ukentlig	Månedlig	Sjeldnere enn månedlig	Aldri
For å planlegge og vurdere aktiviteter i forbindelse med barns lek og læring*					
2021 (n = 872)	25.6	42.4	20.1	6.9	5.0
2022 (n = 745)	35.8	46.4	12.3	4.2	1.2
2023 (n = 681)	31.4	44.3	15.4	7.5	1.3
For å kommunisere med foresatte*					
2021 (n = 872)	75.0	18.2	4.1	1.0	1.6
2022 (n = 745)	86.0	12.5	1.2	0.3	0.0
2023 (n = 681)	86.0	10.9	2.6	0.1	0.3
For å dokumentere det pedagogiske arbeidet*					
2021 (n = 872)	40.6	44.3	11.7	2.2	1.3
2022 (n = 745)	52.9	39.5	7.1	0.5	0.0
2023 (n = 681)	54.2	37.9	7.3	0.6	0.0
Som avlastning for at det er for lite personale tilgjengelig*					
2021 (n = 872)	0.9	2.3	6.5	31.9	58.4
2022 (n = 745)	1.5	3.5	7.5	42.4	45.1
2023 (n = 681)	1.5	4.8	11.2	42.3	40.2
I pedagogisk arbeid med barn					
2021 (n = 872)	16.7	47.5	24.0	10.0	1.8
2022 (n = 745)	15.4	50.3	25.9	7.4	0.9
2023 (n = 681)	13.8	46.8	27.3	10.9	1.2
Til annen bruk*					
2021 (n = 872)	30.8	27.6	22.2	10.1	9.2
2022 (n = 745)	19.6	27.4	20.9	17.4	14.6
2023 (n = 681)	18.9	27.5	28.3	16.4	8.8

Andelen som bruker digitale verktøy til kommunikasjon med foresatte, ligger stabilt høyt, noe som konstaterer det faktum at denne kommunikasjonsformen er veletablert. Den samlede andelen som bruker digitale verktøy til dokumentasjon av pedagogisk arbeid, ligger på over 90 prosent siste to år. Begge disse bruksområdene handler om ansattes bruk av digitale verktøy i situasjoner som ikke nødvendigvis involverer barna direkte. Andelen som oppgir at de bruker digitale verktøy i kategoriene planlegging og vurdering i pedagogisk arbeid med barn og til annen bruk, er noe lavere i år enn tidligere.

Det er en liten økning fra 2021 til 2023 (3,2 prosentpoeng) i andelen som oppgir at digitale verktøy brukes som avlastning på ukentlig basis. Det er naturlig å anta at dette varierer fra situasjon til situasjon hvilke digitale verktøy som brukes. For å få kunnskap om bruken og hvilke effekter den har på barnegruppen, bør det gjøres mer utdypende analyser av temaet. Et annet viktig spørsmål i denne sammenheng er hvorvidt bruken av skjerm øker i takt med økende mangel på personale, og om digitale verktøy i økende grad brukes i stedet for annen aktivitet. For å kunne si noe om dette må man belyse hvilke alternativer som finnes.

¹¹ Fagerholt mfl., 2019; Naper mfl., 2021; Naper mfl., 2022 og Naper mfl. 2023.

Med unntak av kategorien som omhandler bruk av digitale verktøy som avlastning for lite personale, ser man (i siste kolonne) at det er svært få barnehager som oppgir at de aldri benytter digitale verktøy i de ulike situasjonene. For temaet digitale verktøy som avlastning er det til sammenlikning fire av ti som i årets undersøkelse oppgir at dette aldri forekommer. Samtidig har andelen som svarer «aldri», gått ned i perioden 2021 til 2023, og det er flere i 2023 som oppgir at de månedlig eller sjeldnere enn månedlig tar digitale verktøy i bruk som avlastning for manglende personale. Analyser av data fra de tre siste årene viser at det har vært en statistisk signifikant forskyvning av gjennomsnittet på dette spørsmålet – det vil si at mens gjennomsnittsbarnehagen i 2021 aldri benyttet seg av digitale verktøy som avlastning for lite personale, så tar gjennomsnittsbarnehagen i 2023 i bruk digitale verktøy til dette formålet svært sjelden (sjeldnere enn månedlig). Andelene barnehager som daglig eller ukentlig benytter digitale verktøy til avlastning, er fortsatt svært lave, og det må som sagt også til ytterligere forskning på dette for at man skal kunne ta stilling til hva denne endringen i praksis innebærer.

4.4 Sammendrag

Smarttelefon, PC eller Mac, nettbrett, prosjektor og digitalt kamera finnes i de fleste norske barnehager.. Å bruke digitale verktøy til å lytte til musikk, spille spill, hente informasjon fra internett, ta bilder og se film er vanligst. Tegne-, regne- og skriveprogrammer og programvare for å lage sine egne animasjoner, filmer, musikk eller fortellinger er langt mindre brukt. Programmer og applikasjoner for Augmented Reality (AR-teknologi) finnes derimot bare i en av ti barnehager, men det er verd å nevne at en av tre barnehager opplyser å ha roboter.

Den hyppigste bruken av digitale verktøy har som formål å planlegge, vurdere eller dokumentere arbeidet i barnehagen samt å kommunisere med barnas foresatte. Seks av ti barnehager bruker dessuten ulike digitale verktøy i det pedagogiske arbeidet med barna ukentlig eller oftere. Det er også en liten, men økende tendens til at barnehagene i sjeldne tilfeller kan ta i bruk digitale verktøy som avlastning ved manglende personale. For å få kunnskap om bruken og hvilke effekter dette har på barnegruppen, kreves det mer utdypende analyser av temaet.

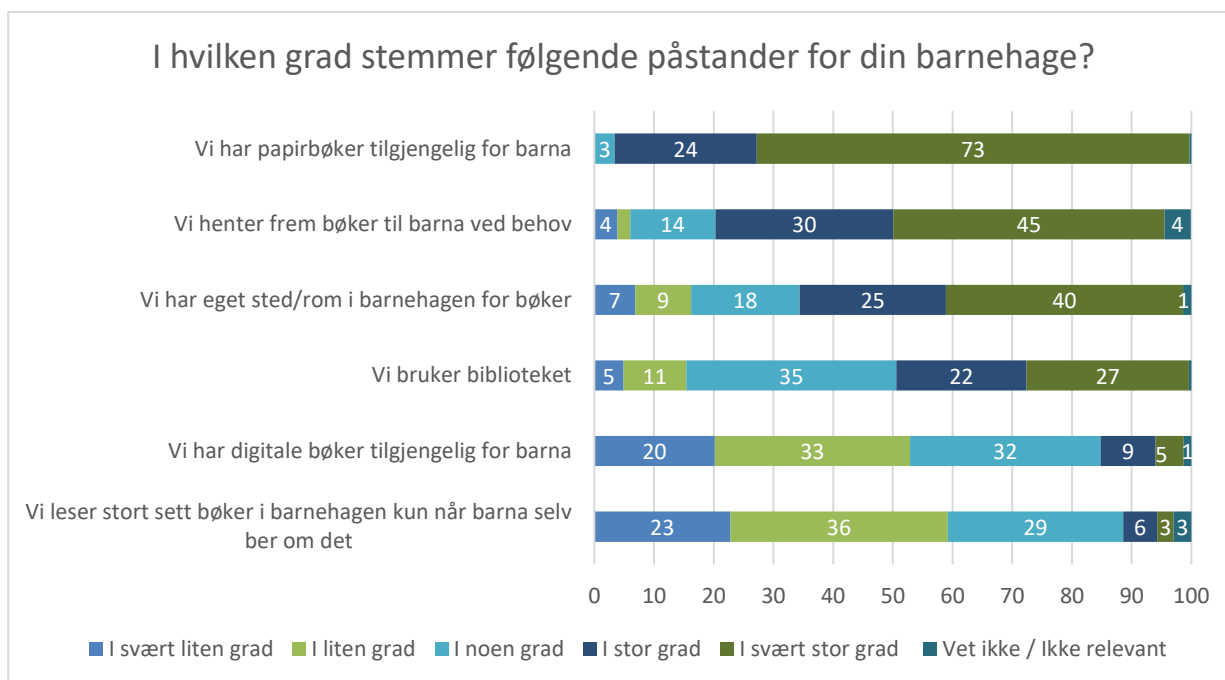
5 Bruk av bøker og høytlesing i barnehagen

Kunnskapsdepartementet og Kultur- og likestillingsdepartementet er i gang med å utvikle en strategi for leselyst. Gjennom arbeidet med en ny leselyststrategi er målet å skape en kultur for lesing hos barn, unge og voksne, slik at lesing blir noe som kan gi glede gjennom hele livet. Spørsmålene om bruk av bøker og høytlesing i barnehagen er stilt med tanke på å fremskaffe mer kunnskap om hvordan barnehagene jobber med kommunikasjon, språk og tekst, herunder høytlesing og med å gi barn tilgang på bøker.

Spørsmålene er rettet til **barnehagestyrerne**.

5.1 Papirbøker er tilgjengelig i alle barnehager og hentes frem ved behov, digitale bøker er mindre vanlig

Styrerne ble bedt om å oppgi i hvilken grad påstandene om bøker og lesing i Figur 5-1 stemmer for sin barnehage.

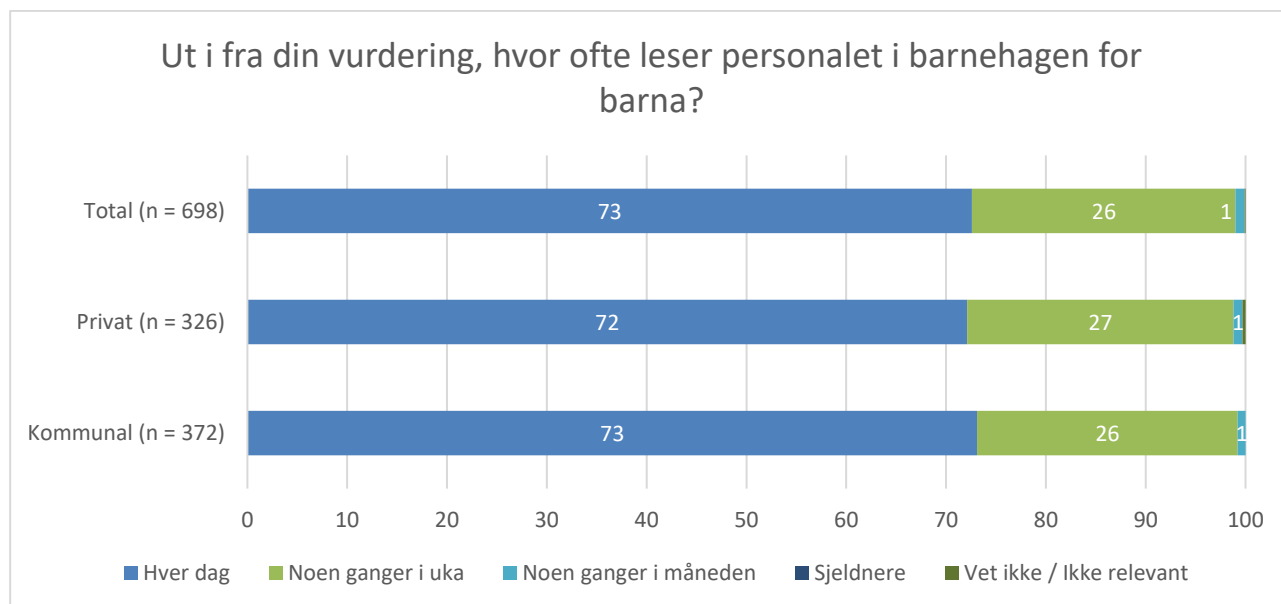
Figur 5-1: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om i hvilken grad følgende påstander stemmer for sin barnehage. Prosent. n = 698.

Alle barnehagene har papirbøker tilgjengelig for barna, og 73 prosent av styrerne svarer at de er i svært stor grad enig i denne påstanden. Tre av fire barnehager henter i svært stor eller stor grad frem bøker ved behov, og 65 prosent av styrerne svarer at de har eget sted eller rom i barnehagen for bøker. 49 prosent av barnehagene bruker biblioteket i stor eller svært stor grad, og ytterligere 35 prosent svarer at de bruker biblioteket i noen grad. 14 prosent av styrerne svarer at de i stor eller svært stor grad har digitale bøker tilgjengelig for barna. Flere private enn kommunale barnehagestyrere oppgir at de i svært liten eller liten grad har digitale bøker tilgjengelig for barna (58 prosent vs. 49 prosent, $p < 0.001$). Å bare lese bøker i

barnehagen når barna selv ber om det, er ikke en utbredt praksis, og kun 9 prosent av styrerne svarer at de i stor eller svært stor grad har denne tilnærmingen til lesing.

5.2 Tre av fire opplyser at barna blir lest for daglig i barnehagen

Figur 5-2 viser styrernes vurderinger av hvor ofte barnehagens personale leser for barna, og styrerne er også bedt om å angi i hvor stor grad denne høytlesingspraksisen varierer mellom avdelinger (Figur 5-3).

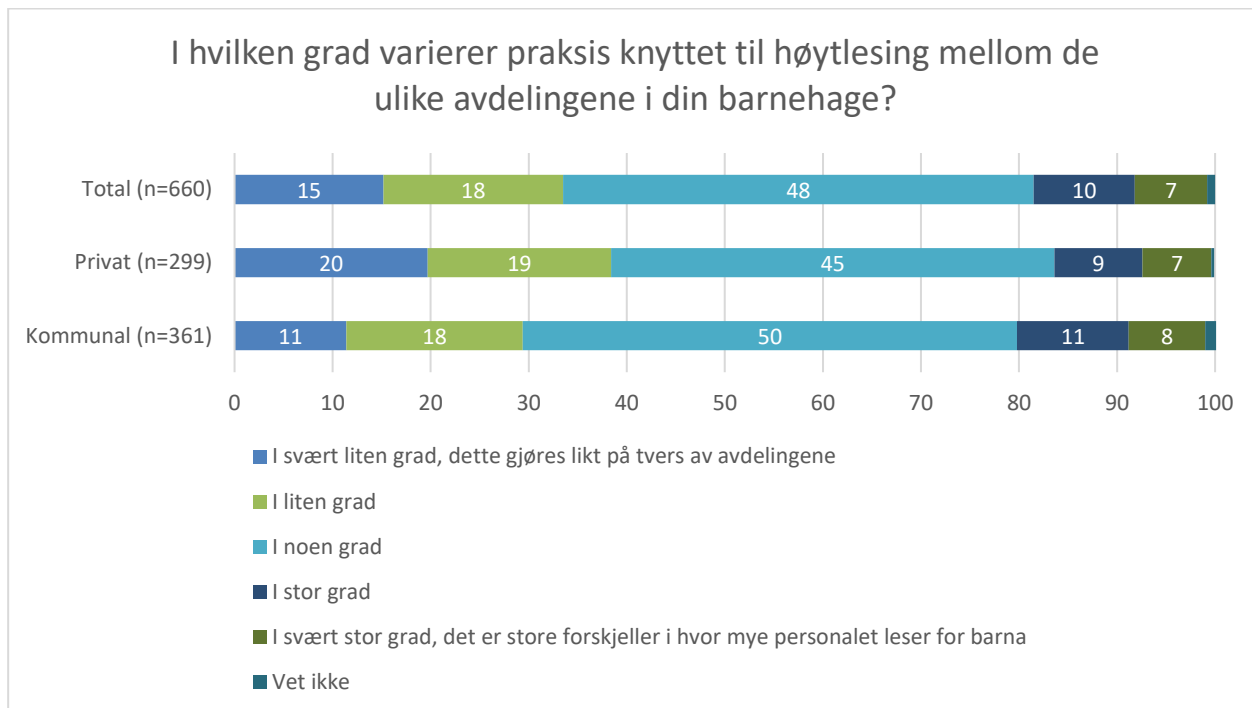

Figur 5-2: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om hvor ofte personalet i barnehagen leser for barna. Prosent, n = 698.

Så å si samtlige styrere svarer at personalet leser for barna minimum noen ganger i uka, og i tre av fire barnehager leser personalet for dem hver dag.

Barnehagestyrerne er spurt om å vurdere i hvilken grad praksis tilknyttet høytlesing varierer mellom de ulike avdelingene i barnehagen. Barnehager som kun har én avdeling, fikk anledning til å svare at de kun har én avdeling. Majoriteten av barnehagene i utvalget (95 prosent) har flere enn én avdeling i barnehagen. Det er noen flere private enn kommunale barnehager som oppgir at de har kun én avdeling (8 prosent vs. 3 prosent).

Svarene som presenteres i Figur 5-3, omfatter derfor kun barnehager som har mer enn én avdeling.

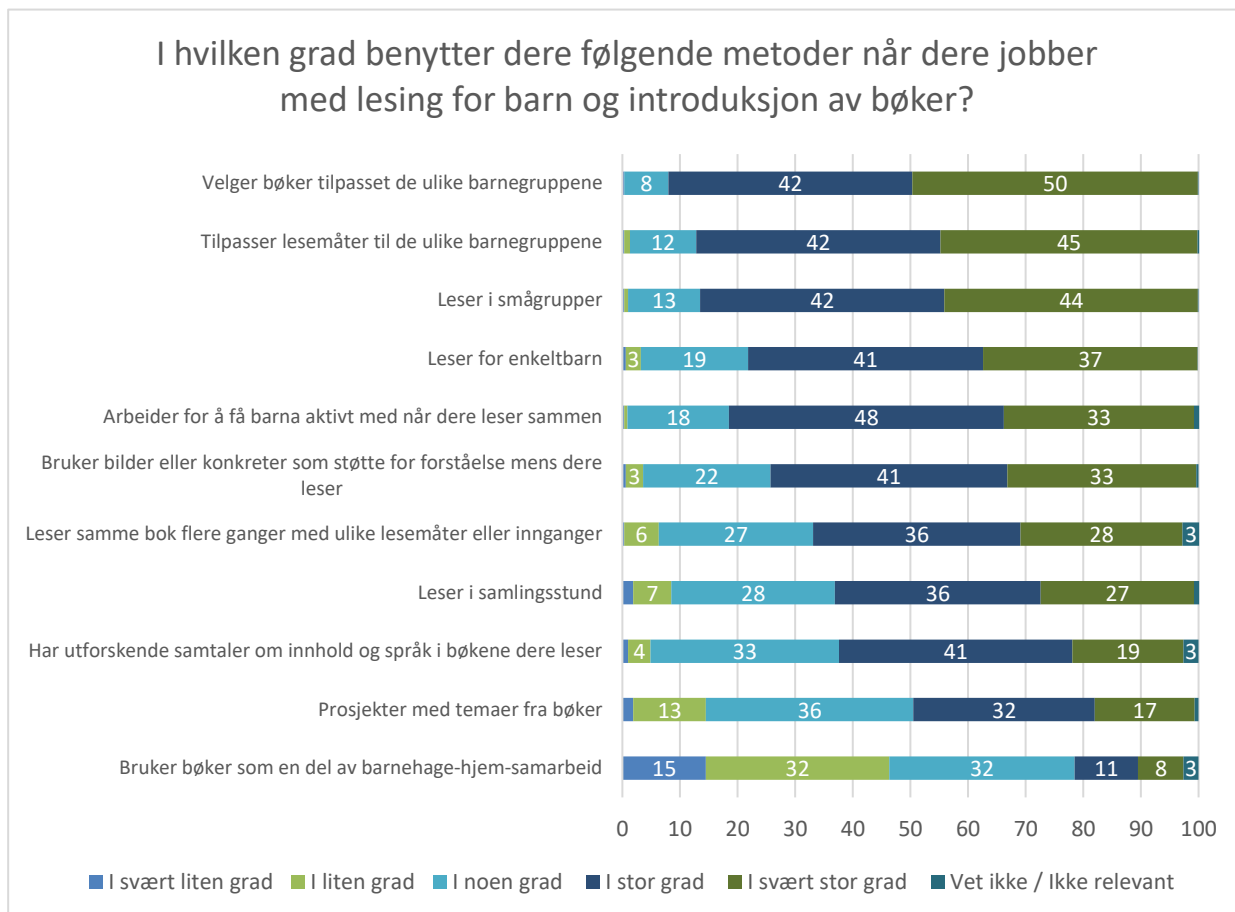

Figur 5-3: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om i hvilken grad praksis knyttet til høytlesing varierer mellom de ulike avdelingene i sin barnehage. Prosent, n = 660.

Det er vanlig med en del variasjon i praksisen knyttet til høytlesing mellom barnehagens avdelinger, og det hyppigste svaret fra styrerne er at dette varierer i «noen grad» (48 prosent). I 15 prosent av barnehagene gjøres dette likt på tvers av avdelinger, mens 7 prosent viser til at det er store forskjeller i praksis. Blant barnehagene som har mer enn én avdeling, oppgir i overkant av tre av ti styrere at praksisen knyttet til høytlesing i barnehagen varierer i svært liten eller liten grad mellom avdelingene.

5.3 Ulike grad av kompetanse å involvere hjemmet i arbeidet med lesing og bøker

Barnehagestyrerne fikk spørsmål om i hvor stor grad de bruker et utvalg av metoder når de jobber med lesing og introduksjon til bøker (Figur 5-4).

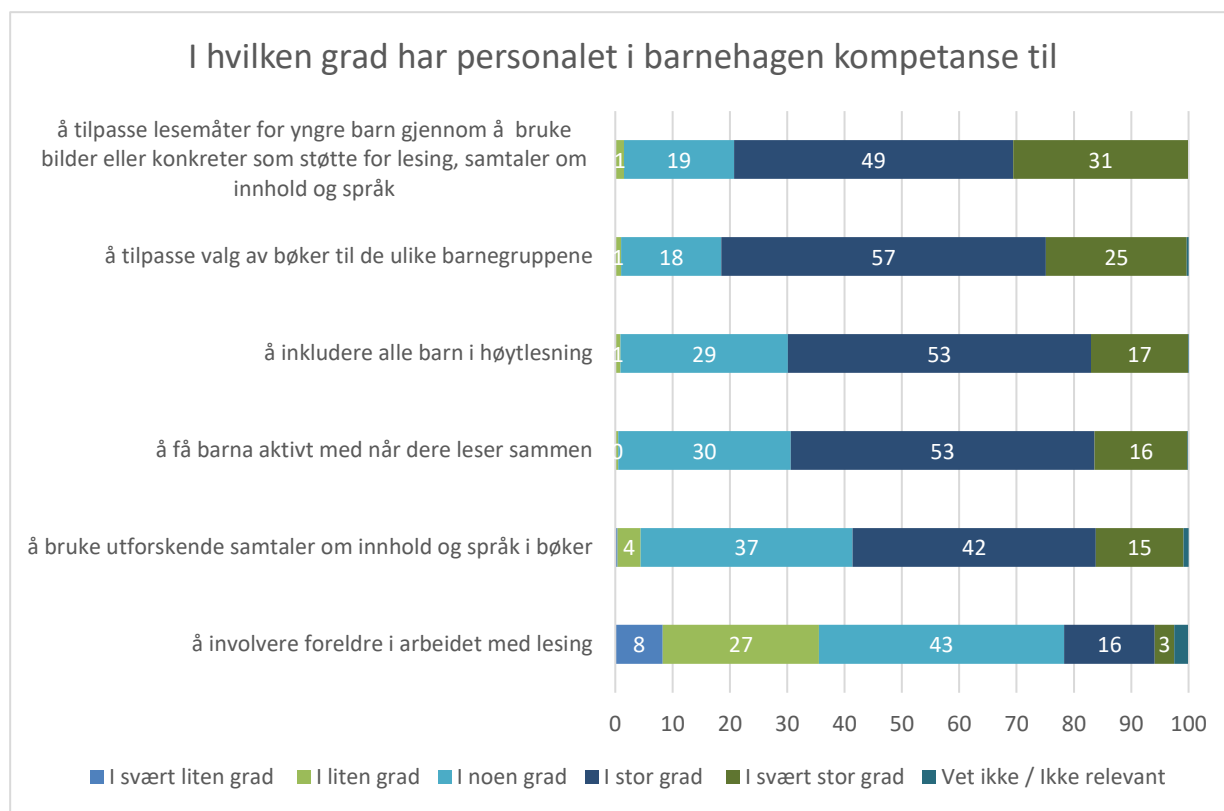

Figur 5-4: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om i hvilken grad ulike metoder benyttes når barnehagen jobber med lesing for barn og introduksjon av bøker. Prosent, n = 698.

Den mest utbredte metoden i arbeidet med lesing og introduksjon til bøker i barnehagen er å tilpasse utvalget av bøker til de ulike barnegruppene.¹² 92 prosent gjør dette i stor eller svært stor grad. Barnehagepersonalet tilpasser også måten de leser på, til de ulike barnegruppene (87 prosent), de leser både i smågrupper (86 prosent) og for enkeltbarn (78 prosent), og de legger innsats i å få barna aktivt med når de leser sammen (81 prosent). Av metodene vi har spurt om, er det bare prosjekter med temaer fra bøker (49 prosent) og bruk av bøker som en del av barnehage-hjem-samarbeidet (19 prosent) som har lavere oppslutning enn 50 prosent.

¹² Styrerne fikk på dette spørsmålet også anledning til å legge inn et fritekstsvar under kategorien «annet». 56 respondenter har valgt å benytte seg av denne muligheten. Her kom det svært varierende innspill, og svarene er anonymisert og etter avtale oversendt Udir i sin helhet.

Figur 5-5 viser styrernes svar på i hvor stor grad de mener personalet i barnehagen har kompetanse på ulike metoder knyttet til lesing.¹³

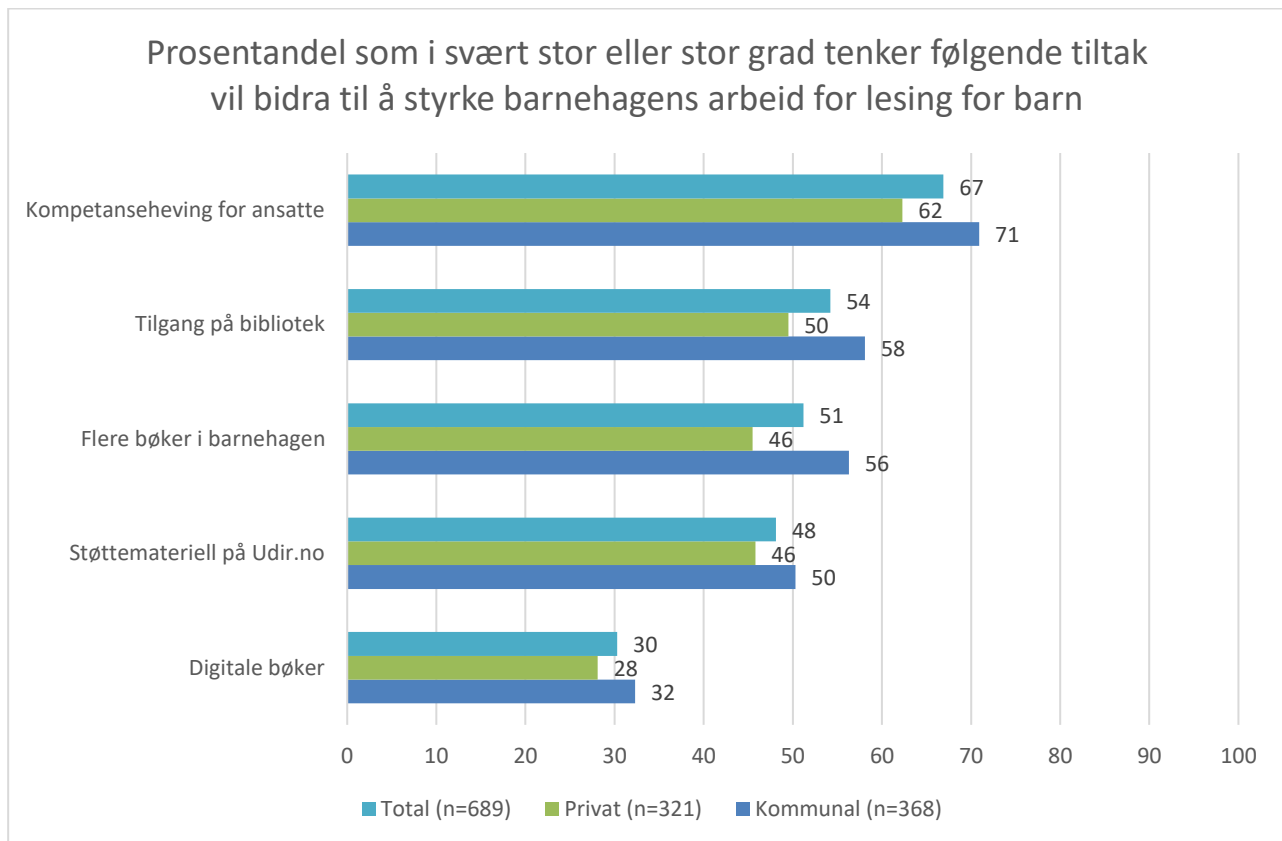
Figur 5-5: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om i hvilken grad personalet i barnehagen har ulike kompetanser knyttet lesing av bøker for barn. Prosent, n = 698.

Flertallet av styrerne mener at eget personale i stor eller svært stor grad har kompetansen som skal til for å utvikle et godt forhold til bøker og lesing hos barna. Spesielt kompetansen på det å tilpasse lesemåter til yngre barn (80 prosent) og tilpasse valg av bøker til ulike barnegrupper (82 prosent) vurderes som god, men også på å inkludere alle i høytlesning (70 prosent) og få barna aktivt med når en leser (69 prosent). Det kan se ut som det er mest å gå på når det gjelder kompetanse på å involvere foreldre i arbeidet med lesing (19 prosent).

5.4 Kompetanseheving for ansatte viktig for å styrke arbeidet med lesing for barn

Styrerne ble også bedt om å vurdere fem tiltak rettet inn mot å styrke barnehagens arbeid med lesing for barn. Svarene er presentert i Figur 5-6.

¹³ Også på dette spørsmålet var det anledning til å legge inn fritekst under kategorien «annet», og 24 respondenter benyttet seg av denne muligheten. Svarene er etter avtale anonymisert og oversendt Udir i sin helhet.

Figur 5-6: Prosentandel barnehagestyrere som oppgir at følgende tiltak i svært stor eller stor grad vil bidra til å styrke barnehagens arbeid med lesing for barn i barnehagen, n = 689.

Både kompetanseheving for ansatte (67 prosent), tilgang på bibliotek (54 prosent), flere bøker i barnehagen (51 prosent) og støttmateriell på udir.no (48 prosent) vurderes som egnede støttetiltak av barnehagestyrerne i utvalget. Kun 30 prosent vurderer at digitale bøker i stor eller svært stor grad vil styrke barnehagens lesearbeid. Barnehagestyrere i kommunale barnehager vurderer i gjennomsnitt alle de foreslåtte tiltakene litt mer positivt enn sine kolleger i private barnehager.¹⁴

Barnehagestyrerne fikk avslutningsvis anledning til å beskrive utfordringer som barnehagen opplever knyttet til høytlesing og bruk av bøker sammen med barna. Her kom det inn hele 238 innspill, og svarene spenner over et bredt spekter av utfordringer som barnehagene opplever knyttet til dette temaet. Temaer som går igjen hos mange styrere, er tid og tilgjengelig personale (nok grunnbemanning), økonomi, utfordringer knyttet til fremmedspråklige barn og fysiske forhold knyttet til rom og egnet lokale. De samlede svarene er anonymisert og er overbrakt Udir i sin helhet.

5.5 Sammendrag

Alle barnehagene har papirbøker tilgjengelig for barna, og bøker hentes frem til barna ved behov i tre av fire barnehager. 49 prosent av barnehagene bruker biblioteket i stor eller svært stor grad, og ytterligere 35 prosent svarer at de bruker biblioteket i noen grad. Digitale bøker ser imidlertid ut til å ha relativt liten

¹⁴ 60 barnehagestyrere valgte å legge inn et fritekstsvar under kategorien «annet» på dette spørsmålet. Disse innspillene er anonymisert og etter avtale oversendt Udir i sin helhet.

utbredelse i barnehagen. Så å si i samtlige barnehager leser personalet for barna minimum noen ganger i uka, og i tre av fire barnehager gjør de det hver dag. Det er vanlig at lesepraksisen varierer noe mellom de ulike avdelingene i barnehager som har mer enn én avdeling.

Barnehagenes viktigste metode i lesearbeidet er å tilpasse utvalget av bøker til de ulike barnegruppene. 92 prosent gjør dette i stor eller svært stor grad. Barnehagepersonalet leser både for smågrupper og enkeltbarn, de tilpasser måten de leser på, til de ulike barnegruppene, og de legger innsats i å få barna aktivt med når de leser sammen. Bruk av bøker som en del av barnehage-hjem-samarbeidet er imidlertid ikke så vanlig. Styrerne vurderer eget personales kompetanse som god, spesielt når det gjelder å tilpasse lesemåter til yngre barn og velge bøker som passer for ulike barnegrupper. Personalet har imidlertid mindre kompetanse på å involvere foreldre i arbeidet med lesing.

Av tiltak for å styrke arbeidet med lesing i barnehagen vurderer styrerne kompetanseheving for ansatte, tilgang til bibliotek og flere bøker i barnehagen som viktige, mens digitale bøker får en mer blandet vurdering.

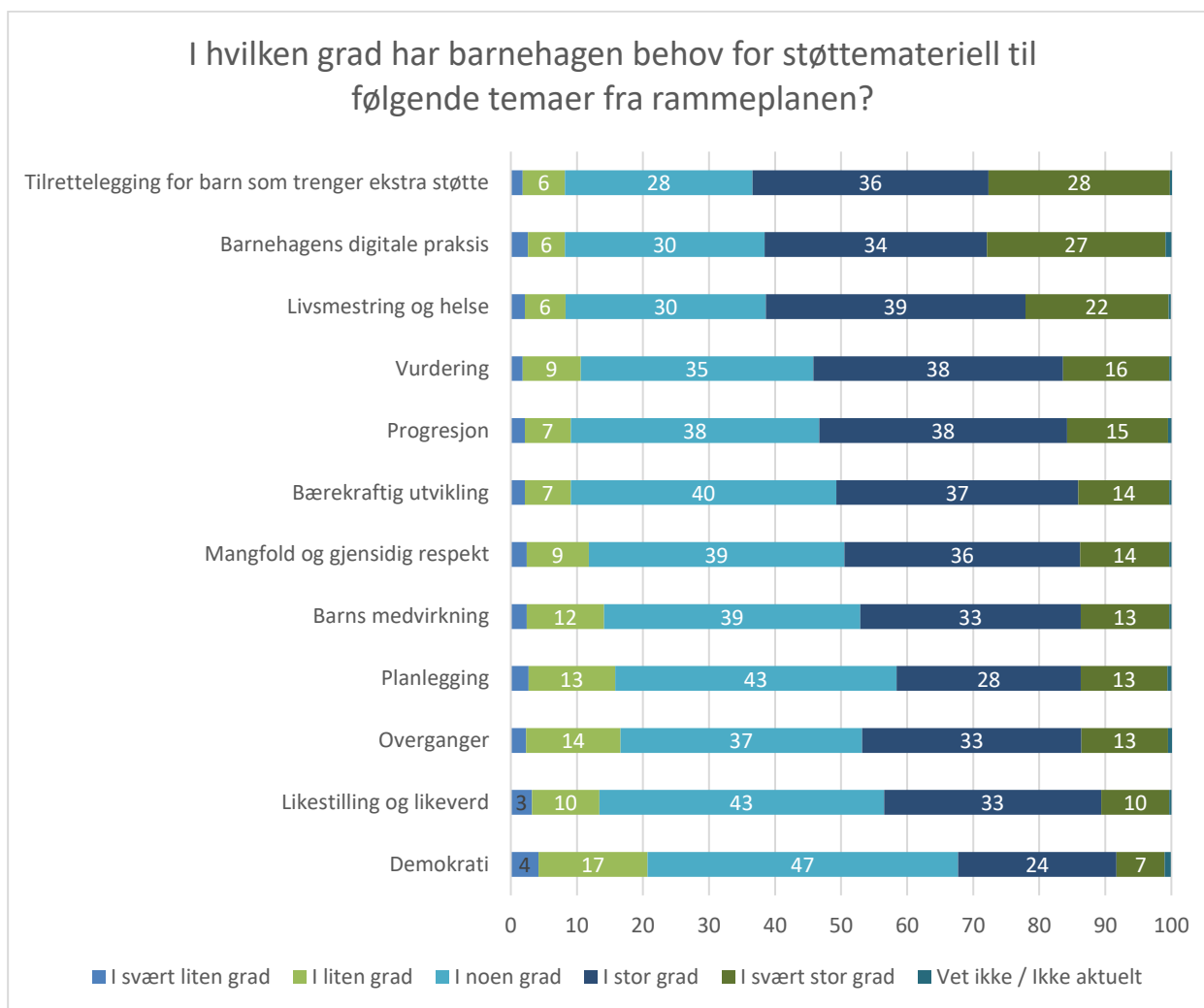
6 Støtte- og veiledningsmateriell til barnehagene

Utdanningsdirektoratet har behov for kunnskap om hvilke områder i rammeplanen det er behov for støtte og veiledning til.

Spørsmål om støtte og veiledningsmateriell er stilt til **barnehagestyrere**.

6.1 Barnehagestyrernes behov for støtte- og veiledningsmateriell til rammeplanen

Styrerne er spurt i hvilken grad de mener barnehagen har behov for støttemateriell til tolv ulike temaer fra rammeplanen (Figur 6-1).

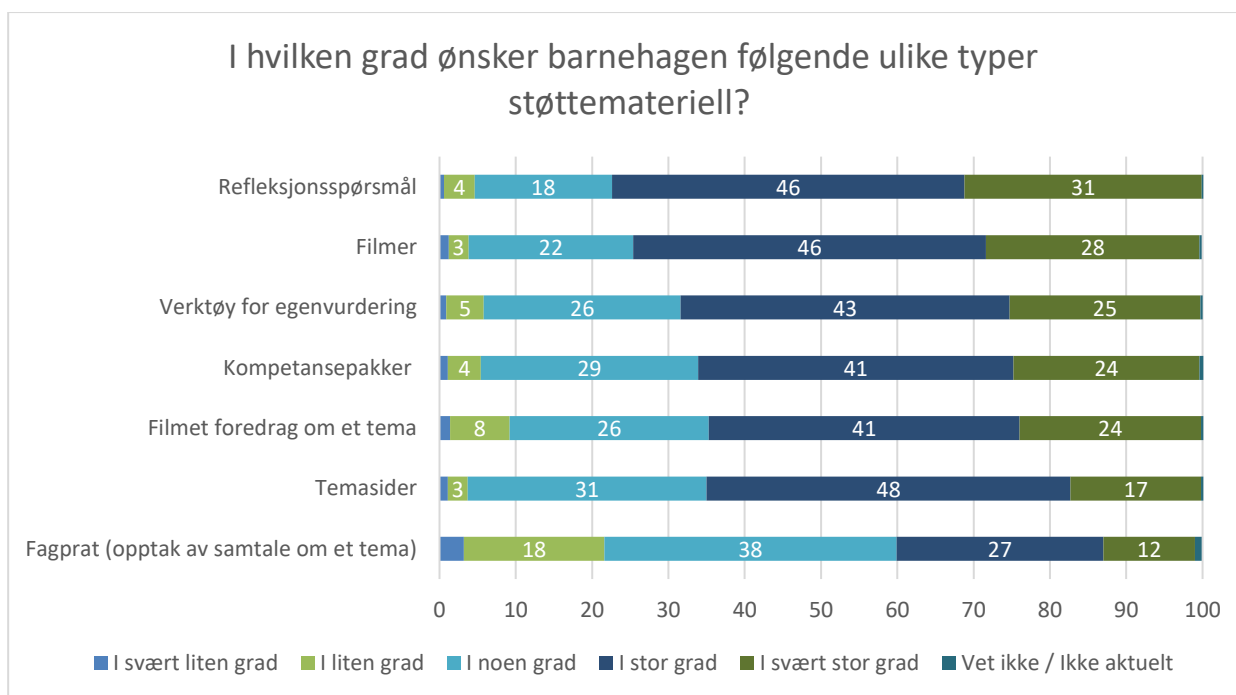
Figur 6-1: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om i hvilken grad barnehagen har behov for støttemateriell til følgende temaer fra rammeplanen. Prosent, n = 659.

Behovet for støttemateriell relatert til tilrettelegging for barn som trenger ekstra støtte, barnehagens digitale praksis, livsmestring og helse, vurdering, progresjon og bærekraftig utvikling vurderes som stort eller svært stort i mer enn halvparten av barnehagene. Under 10 prosent mener at barnehagen i liten eller svært

liten grad har behov for støttemateriell i disse temaene. Barnehagestyrerne ser i noe mindre grad behov for støttemateriell til planlegging og til demokrati.

Barnehagene fikk i tillegg mulighet til svare på spørsmålet «Er det andre temaer enn dem som ble nevnt i forrige spørsmål som barnehagen trenger støttemateriell til?». 93 barnehagestyrere har valgt å benytte seg av muligheten til å gi innspill på dette spørsmålet, og det er et bredt spekter av tematikker som nevnes. Innspillene er etter avtale med Udir anonymisert og oversendt i sin helhet.

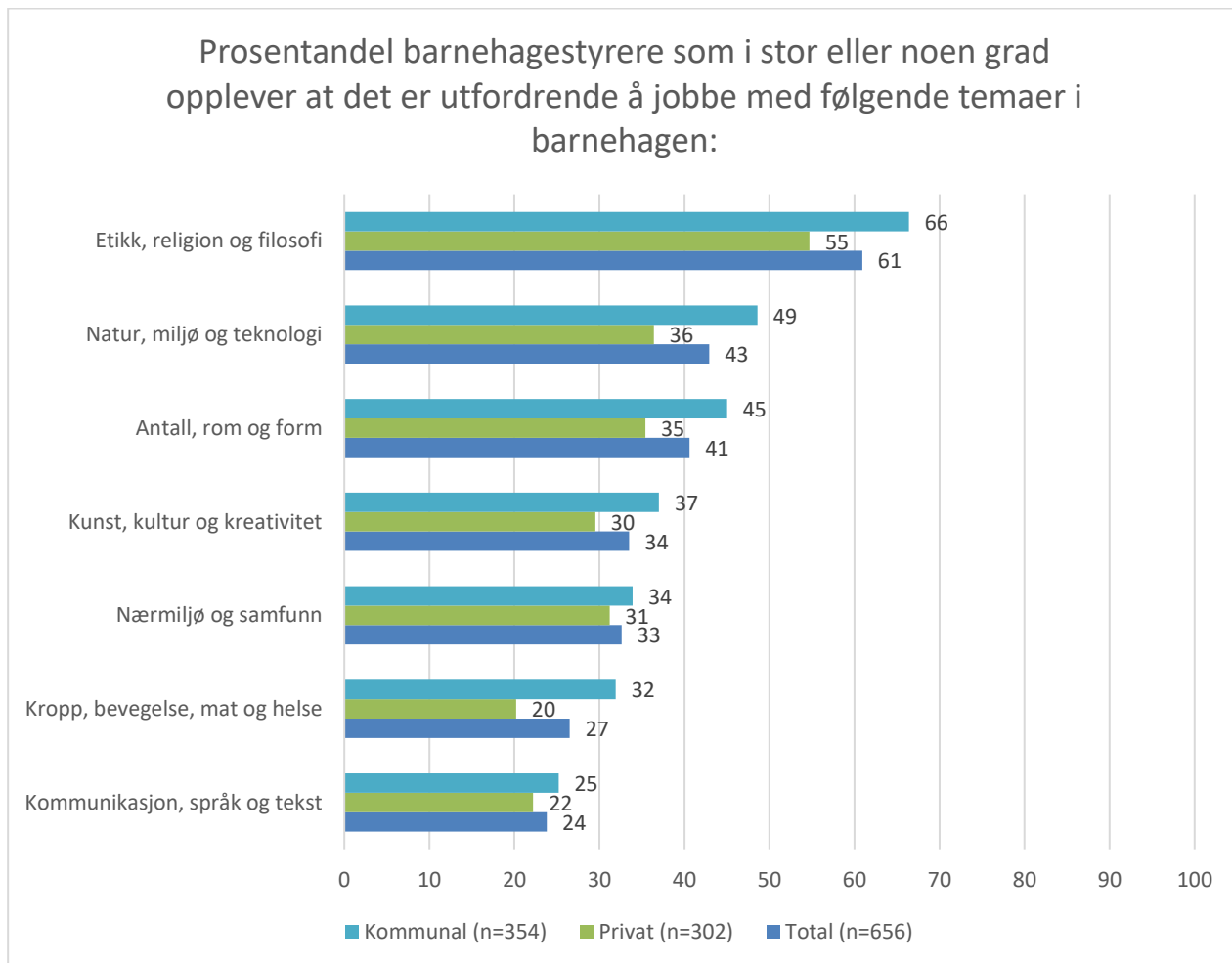
Barnehagestyrerne ble videre spurt om i hvilken grad barnehagen ønsker seg ulike typer støttemateriell. Svarerne er presentert i Figur 6-2.

Figur 6-2: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om i hvilken grad barnehagen ønsker følgende typer støttemateriell.

Det uttrykkes stort ønske om alle de foreslåtte typene av støttemateriell, kanskje med unntak av fagprat (opptak av samtale om et tema) der en større andel svarer i noen eller liten grad. Refleksjonsspørsmål og filmer får den største oppslutningen og ønskes i stor eller svært stor grad av henholdsvis 77 og 74 prosent av styrerne.

Styrerne er bedt om å oppgi i hvor stor grad de synes det er utfordrende å jobbe med utvalgte temaer fra rammeplanen. Figur 6-3 nedenfor viser en oversikt over andelen barnehager som oppgir at det i noen eller i stor grad er utfordrende å jobbe med et gitt tema. Svært få styrere svarer at det i svært stor grad er utfordrende å jobbe med noen av temaene, derfor er ikke dette svaralternativet tatt med i figuren.

Figur 6-3: Prosentandel barnehagestyrere som i stor eller noen grad opplever at det er utfordrende å jobbe med ulike temaer i barnehagen. Prosent, n = 354.

Med unntak av temaet Etikkk, religion og filosofi der det er 4 prosent av barnehagene som oppgir at det i svært stor grad er utfordrende å jobbe med temaet, ligger andelen som svarer i svært stor grad, på mellom 0 og 2 prosent (se Tabell 6-1). Innenfor temaet Etikkk, religion og filosofi ligger andelen som svarer i stor eller noen grad, dessuten på over 60 prosent. Dette temaet fremstår med andre ord som det temaet som flest barnehager opplever som utfordrende tematikk. Andre temaer som i noen eller stor grad oppleves utfordrende av relativt mange styrere, er Natur, miljø og teknologi (43 prosent) og Antall, rom og form (41 prosent). Minst utfordringer opplever styrerne i arbeidet med Kommunikasjon, språk og tekst (24 prosent). For alle temaer, med unntak av Kommunikasjon, språk og tekst og Nærmiljø og samfunn, ser flere styrere i kommunale enn private barnehager i noen eller stor grad utfordringer i arbeidet med de ulike tematikkene.

Tabell 6-1 presenterer den prosentvise fordelingen av alle svar innenfor hver kategori fordelt på private og kommunale barnehager innenfor hvert av temaene i rammeplanen og gir dermed mer utfyllende informasjon enn figuren ovenfor.

Tabell 6-1: I hvilken grad opplever barnehagen det som utfordrende å jobbe med følgende temaer?

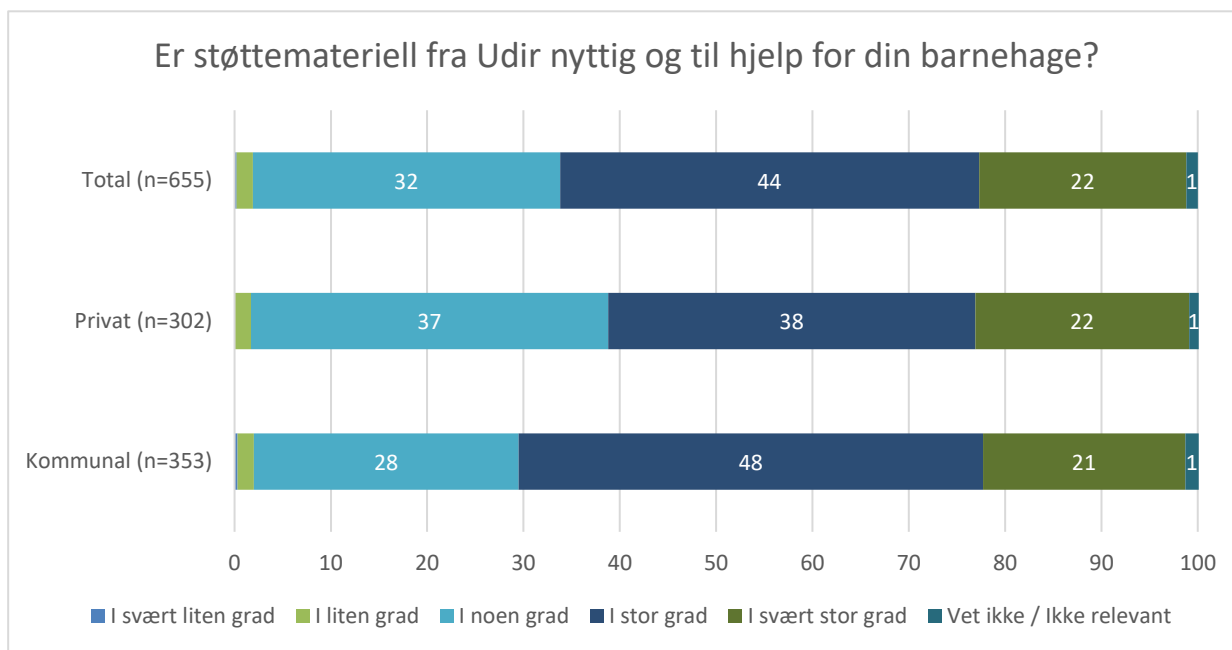
	I svært liten grad	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I svært stor grad
Kommunikasjon, språk og tekst					
Kommunal (n = 354)	14	60	22	3	1
Privat (n = 302)	21	56	21	1	1
Total (n = 656)	18	58	22	2	1
Kropp, bevegelse, mat og helse*					
Kommunal (n = 354)	14	53	29	3	1
Privat (n = 302)	24	55	17	4	1
Total (n = 656)	18	54	23	3	1
Kunst, kultur og kreativitet*					
Kommunal (n = 354)	11	51	31	6	0
Privat (n = 302)	18	51	26	3	2
Total (n = 656)	15	51	29	5	1
Natur, miljø og teknologi*					
Kommunal (n = 354)	9	42	40	8	1
Privat (n = 302)	17	44	33	3	3
Total (n = 656)	12	43	37	6	2
Antall, rom og form*					
Kommunal (n = 354)	7	47	36	9	1
Privat (n = 302)	15	47	31	5	2
Total (n = 656)	11	47	34	7	2
Etikk, religion og filosofi*					
Kommunal (n = 354)	4	25	44	22	5
Privat (n = 302)	11	31	42	13	4
Total (n = 656)	8	27	43	18	4
Nærmiljø og samfunn					
Kommunal (n = 354)	11	55	29	5	1
Privat (n = 302)	17	51	26	5	1
Total (n = 656)	13	53	28	5	1

*Statistisk signifikante forskjeller mellom kommunale og private barnehager, $p < 0.05$

6.2 Flertallet av styrerne oppgir å ha stor eller svært stor nytte av støttemateriell fra Utdanningsdirektoratet

Barnehagestyrerne er også bedt om å gi en vurdering av det støttemateriellet Utdanningsdirektoratet tilbyr barnehagene.

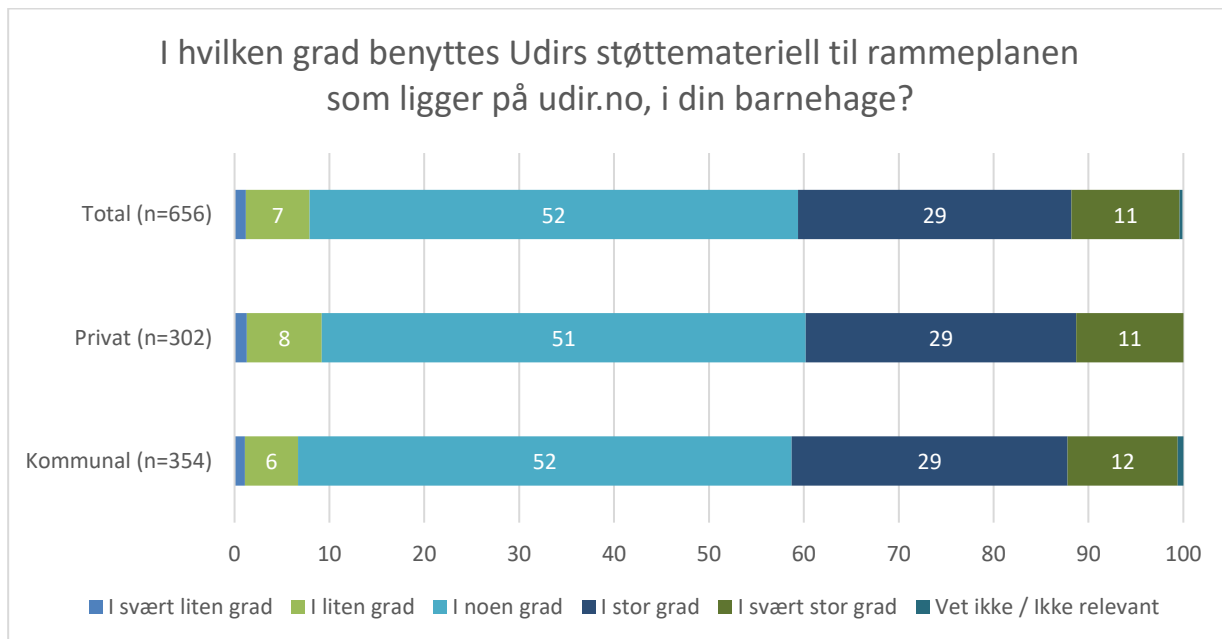
Resultatene er presentert i Figur 6-4.

Figur 6-4: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om støttemateriell fra Udir er nyttig og til hjelp i barnehagen. Prosent, n = 655.

To av tre barnehager oppgir at de i stor eller svært stor grad har nytte og hjelp av støttemateriellet fra Utdanningsdirektoratet, og en svært liten andel styrere svarer at de i liten eller svært liten grad har nytte av materiellet. Barnehagestyrerne som svarer at støttemateriellet i liten grad benyttes, fikk mulighet til å utdype hvorfor støttemateriellet ikke benyttes. 37 styrere benyttet seg av denne muligheten, og det trekkes blant annet frem mangel på tidsressurs, prioriteringer og kompetanse eller kunnskap som årsaker. Tilsvarende fikk barnehagestyrerne som opplyste at støttematerialet i stor eller svært stor grad benyttes, mulighet til å gi innspill på hvorfor støttematerialet tas i bruk. Hele 178 styrere valgte å gi innspill på dette, og årsaker som nevnes, er blant annet høy kvalitet på det som tilbys, relevans og tilgjengelighet.

Barnehagestyrerne er også bedt om å oppgi i hvor stor grad barnehagene deres benytter Utdanningsdirektoratets støttemateriell til rammeplanen. Svarene er presentert i Figur 6-5.

Figur 6-5: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om i hvilken grad Udirs støttmateriell til rammeplanen som ligger på udir.no, benyttes i barnehagen. Prosent. n = 655.

30 prosent av styrerne svarer at de i stor eller svært stor grad benytter støttmaterialet, mens 51 prosent benytter det «i noen grad».

Barnehagestyrerne ble helt avslutningsvis bedt om å angi hva de tenker skal til for at Udirs støttmateriell skal være nyttig for arbeidet i egen barnehage. Også her er det relevans, tilgjengelighet, tid internt, prioriteringer og bevissthet internt som går igjen i mange av svarene. De åpne innspillene er anonymisert og oversendt Udir etter avtale.

6.3 Sammendrag

Langt de fleste barnehagestyrerne svarer at de har behov for støttmateriell til alle temaene fra rammeplanen som er med i undersøkelsen. Behovet synes å være størst når det gjelder tilrettelegging for barn som trenger ekstra støtte, barnehagens digitale praksis, livsmestring og helse, vurdering, progresjon og bærekraftig utvikling. Barnehagestyrerne ser i noe mindre grad behov for støttmateriell til temaene planlegging og demokrati. Det er stor etterspørsel etter materiell av alle typer, men styrerne ønsker seg i størst grad refleksjonsspørsmål og filmer.

Etikk, religion og filosofi er det området som oppleves som mest utfordrende å arbeide med i barnehagene. 61 prosent av styrerne svarer at dette er utfordrende i noen eller stor grad. Lavest andel av styrerne opplever utfordringer i arbeidet med Kommunikasjon, språk og tekst (24 prosent). For alle temaer, med unntak av Kommunikasjon, språk og tekst og Nærmiljø og samfunn, ser flere styrere i kommunale enn private barnehager i noen eller stor grad utfordringer i arbeidet.

Støttmaterialet som Utdanningsdirektoratet har gjort tilgjengelig på sine nettsider, oppleves som nyttig i stor eller svært stor grad i to av tre barnehager. Dette materialet benyttes i mer enn 80 prosent av barnehagene.

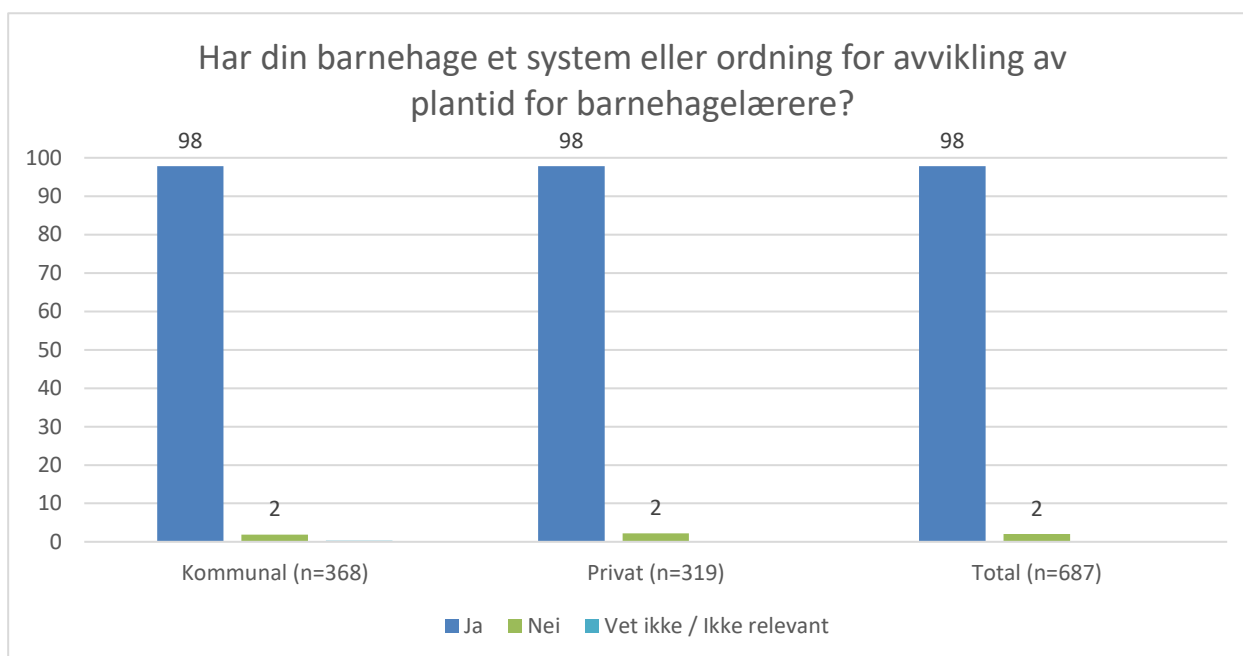
7 Plantid for barnehagelærere

Barns trivsel og utvikling er målet for alt arbeid i barnehagen, og bestemmelsen om plantid skal sikre tid til planlegging og for- og etterarbeid for å sikre god tilrettelegging og kvalitet på barnehagetilbudet. Flere (økt andel) barnehagelærere i barnehagene vil gi økt plantid og kunne føre til at bemanningstettheten går ned de timene den avvikles.

Spørsmål om barnehagens praksis for organisering av bemanning og avvikling av plantid for barnehagelærere er stilt til **barnehagestyrere** og **barnehageeiere**.

7.1 Sju av ti barnehager avvikler plantid på faste tidspunkter

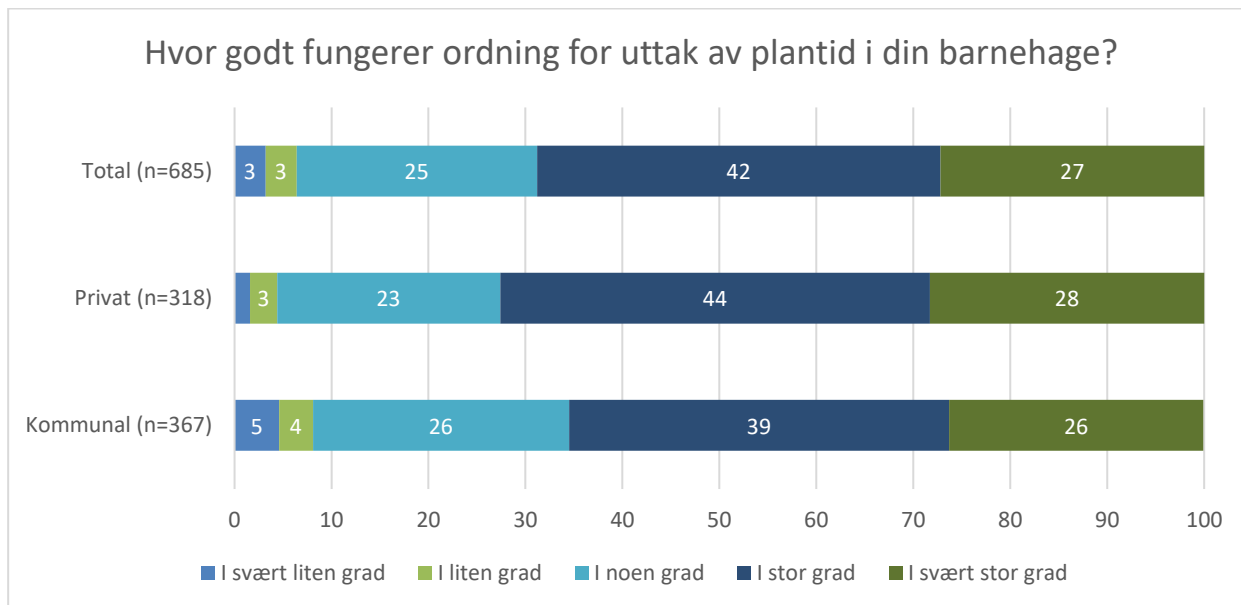
Styrerne er spurt om hvorvidt barnehagen de leder, har et system eller en ordning for avvikling av plantid for barnehagelærere (Figur 7-1).

Figur 7-1: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om barnehagen har et system eller ordning for avvikling av plantid for barnehagelærere. Prosent.

Så å si alle barnehagene har systemer eller ordninger for avvikling av plantid for barnehagelærere.

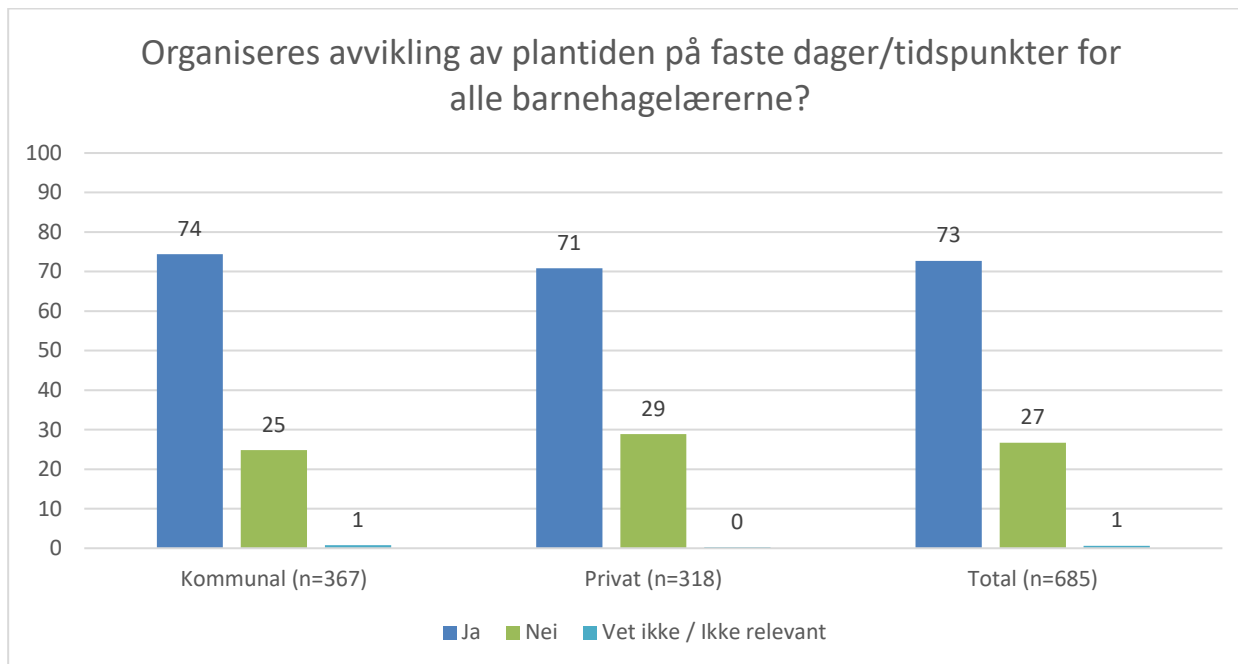
Barnehagestyrerne er videre bedt om å vurdere hvor godt dette systemet eller denne ordningen fungerer i barnehagen, langs en skala fra i svært liten til i svært stor grad (Figur 7-2).

Figur 7-2: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om hvor godt ordningen for uttak av plantid fungerer i sin barnehage. Prosent.

69 prosent av barnehagestyrerne i utvalget oppgir at ordningene de har for avvikling av plantid, fungerer i stor eller svært stor grad. Bare 6 prosent av styrerne svarer at ordningen for avvikling av plantid fungerer i liten eller svært liten grad.

Figur 7-3 viser styrernes svar på spørsmålet om barnehagen organiserer avvikling av plantid for barnehagelærerne ved å avvikle plantiden på faste tidspunkter.

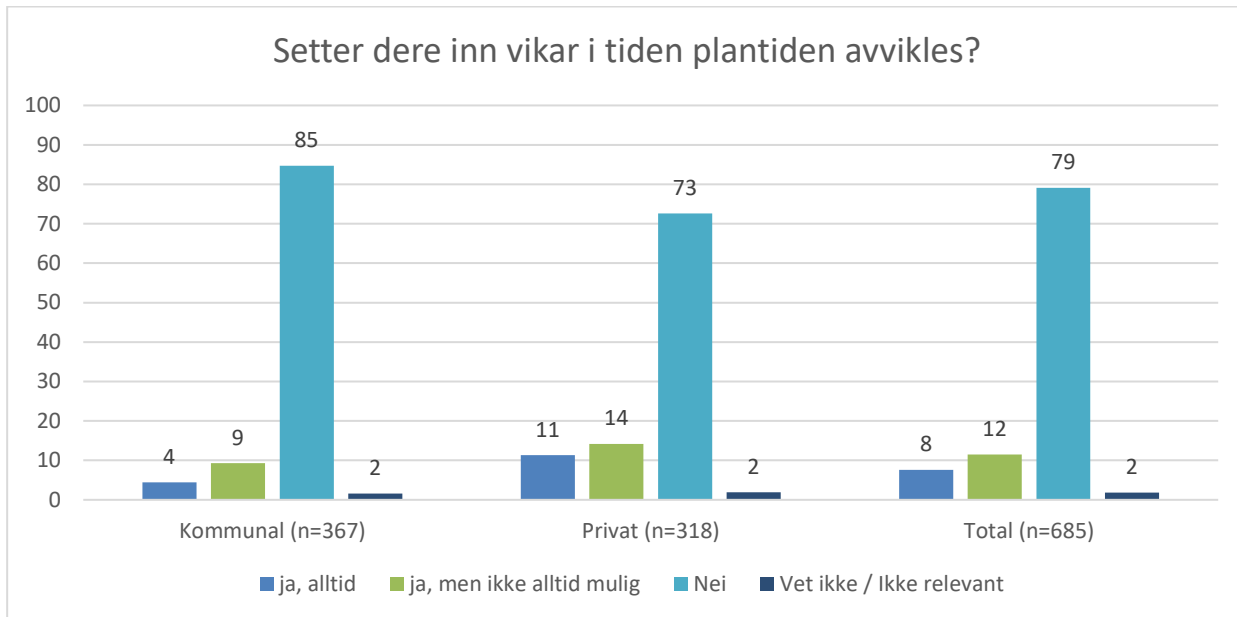

Figur 7-3: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om avvikling av plantiden organiseres på faste dager eller tidspunkter for alle barnehagelærere. Prosent.

Svarene fra styrerne avdekker at den vanligste måten å organisere avvikling av plantid på er å ha faste dager eller tidspunkter for alle barnehagelærerne. Denne tilnærmingen benyttes i 73 prosent av barnehagene.

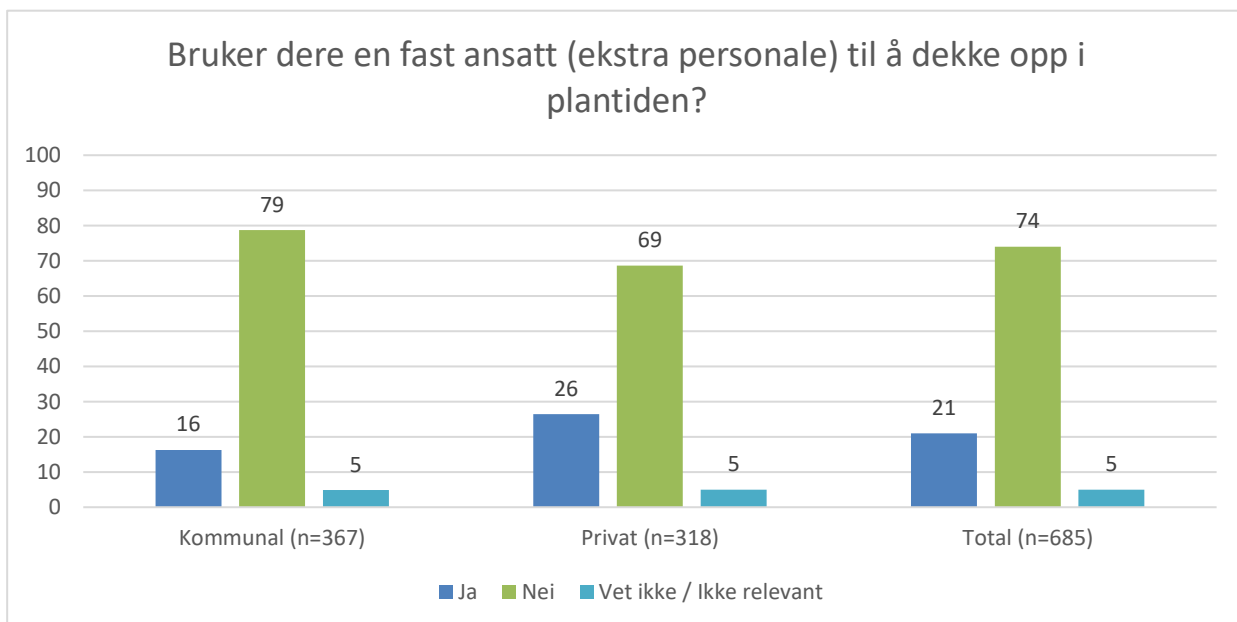
7.2 Bruk av vikarer i plantiden er mest utbredt blant private barnehager

Barnehagestyrerne fikk videre spørsmål om hvorvidt barnehagen setter inn vikar for barnehagelærerne i tiden når plantiden avvikles (Figur 7-4), og om de bruker fast ansatte for å dekke opp i plantiden (Figur 7-2).

Figur 7-4: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om det settes inn vikar i tiden plantiden avvikles. Prosent.

Åtte av ti barnehager setter ikke inn vikar i tiden plantiden til barnehagelærerne avvikles. En større andel kommunale enn private barnehagestyrere oppgir at de ikke setter inn vikar (85 prosent vs. 73 prosent, $p < 0.001$).

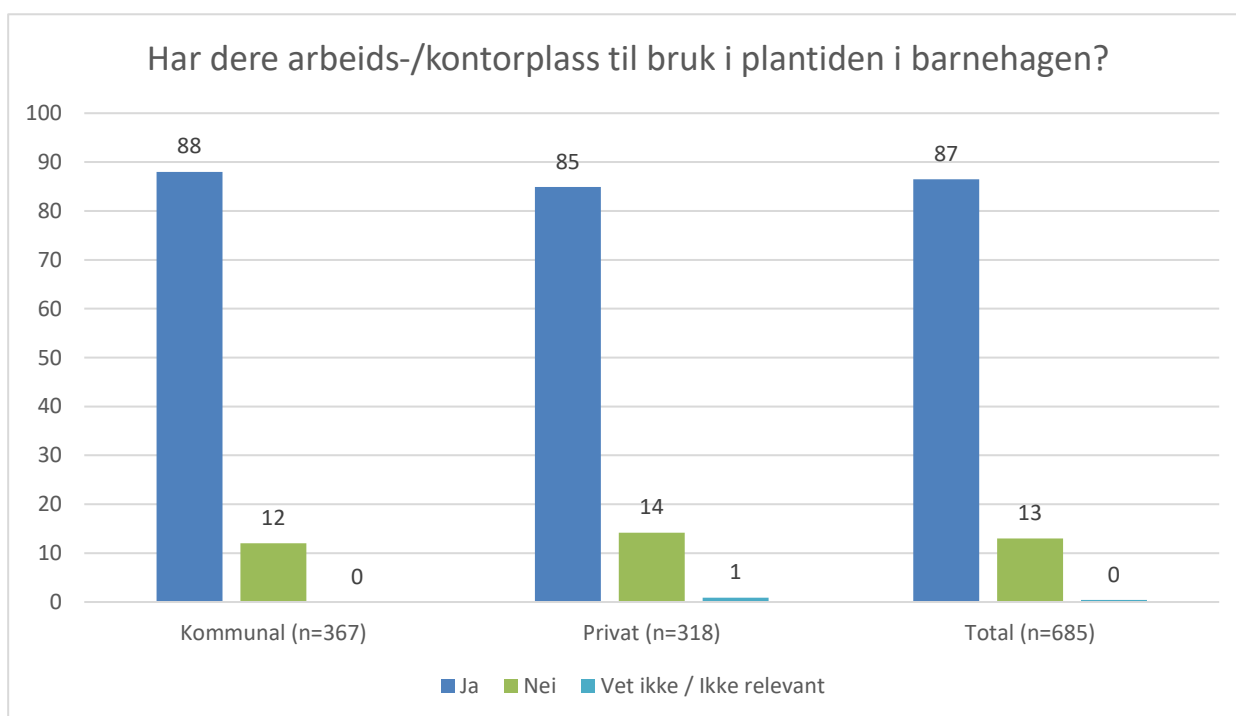

Figur 7-5: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om det brukes en fast ansatt (ekstra personale) til å dekke opp i plantiden. Prosent.

75 prosent av barnehagene bruker ikke en fast ansatt (ekstra personale) til å dekke opp i plantiden. En større andel private enn kommunale barnehagestyrere oppgir at de bruker en fast ansatt til å dekke plantiden (26 prosent vs. 16 prosent, $p = 0,005$).

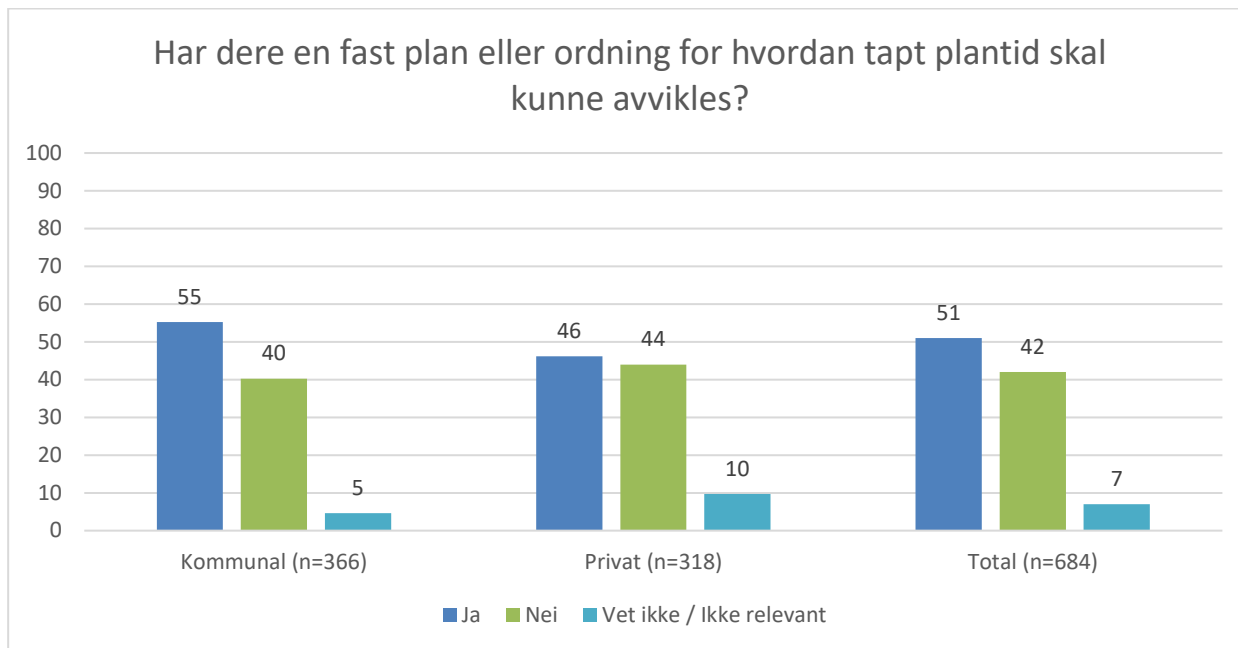
7.3 Barnehagenes plan for uttak av tapt plantid

Figur 7-6 viser svarene til barnehagestyrerne på spørsmålet om barnehagen har arbeidsplass eller kontor plass som barnehagelærerne kan benytte i plantiden. Figuren viser at 87 prosent av barnehagene tilbyr barnehagelærerne en arbeidsplass eller kontor plass til bruk i plantiden.

Figur 7-6: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om barnehagen har arbeids- eller kontor plass til bruk i plantiden i barnehagen. Prosent. $N = 685$.

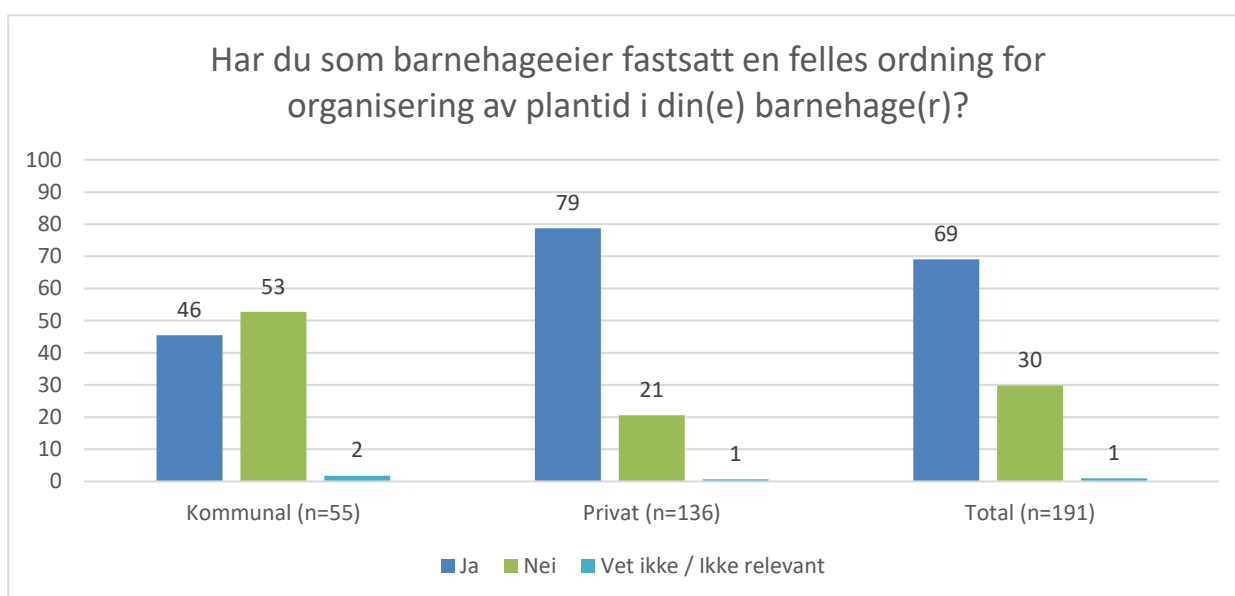
Styrerne ble i tillegg spurt om barnehagen de leder, har en fast plan for avvikling av tapt plantid. Resultatene er presentert i Figur 7-7 og viser at halvparten av barnehagene har en fast plan eller en ordning for hvordan tapt plantid skal kunne avvikles. En større andel kommunale enn private barnehagestyrere oppgir at de har slike planer eller ordninger (55 prosent vs. 46 prosent, $p = 0,008$).

Figur 7-7: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om barnehagen har en fast plan eller ordning for hvordan tapt plantid skal kunne avvikles. Prosent. n = 684.

7.4 Flest private barnehageeiere har en fastsatt felles ordning for organisering av plantid i sin(e) barnehage(r)

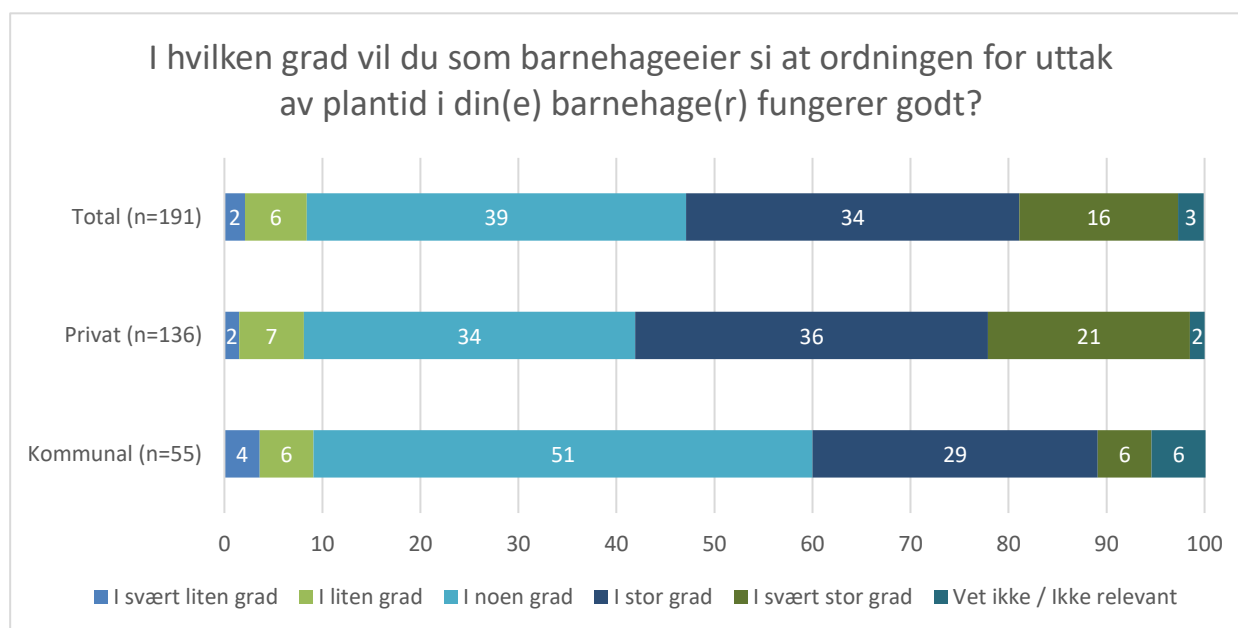
Barnehageeierne har fått spørsmål om de som eiere har fastsatt en felles ordning for organisering av plantid i sine barnehager (Figur 7-8).

Figur 7-8: Barnehageeiernes svar på spørsmål om de har fastsatt en felles ordning for organisering av plantid i sin(e) barnehager. Prosent.

69 prosent av eierne har fastsatt en felles plan eller ordning for avvikling av plantid i sine barnehager. En større andel private enn kommunale eiere oppgir at de har fastsatt en felles ordning (79 prosent vs. 46 prosent, $p < 0.001$).

Barnehageeierne er spurt om hvor godt ordningen for uttak av plantid i deres barnehage(r) fungerer. Svarene er presentert i Figur 7-9.

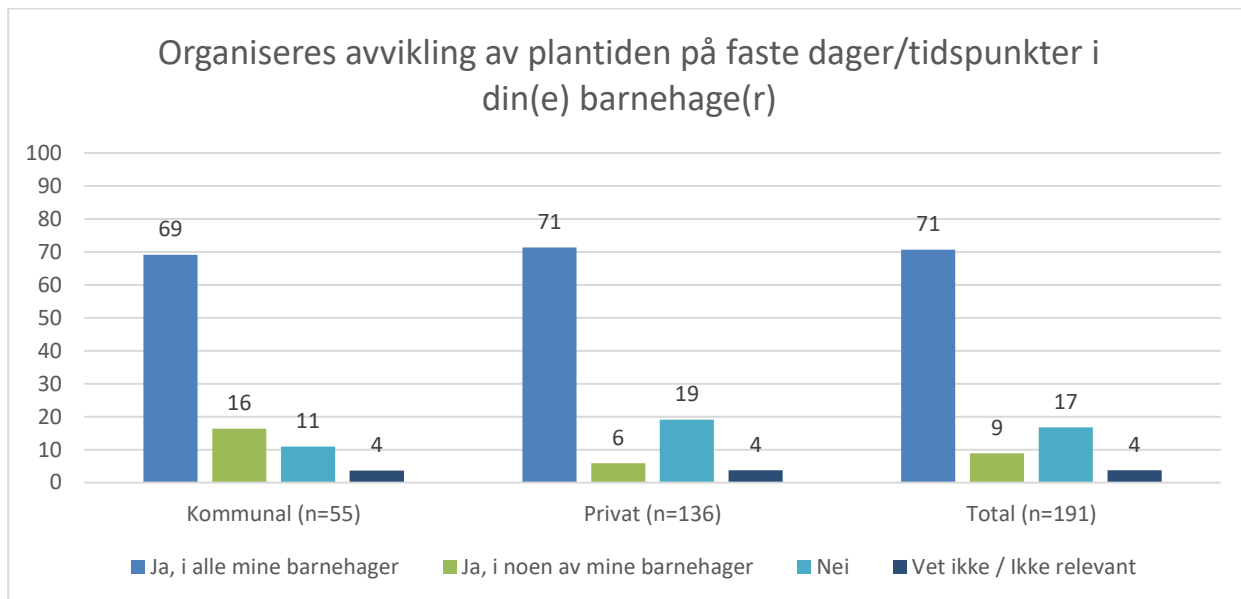

Figur 7-9: Barnehageeiernes svar på spørsmål om i hvilken grad ordningen for uttak av plantid i sin(e) barnehage(r) fungerer godt. Prosent.

Halvparten av barnehageeierne opplyser at den ordningen de har for uttak av plantid i barnehagen(e), fungerer i stor eller svært stor grad. Her er det imidlertid visse forskjeller mellom private og kommunale eiere. En større andel private enn kommunale barnehageeiere er i svært stor eller stor grad enig i at uttak for plantid i sin(e) barnehage(r) fungerer godt (57 prosent vs. 35 prosent, $p = 0,030$).

7.5 Sju av ti barnehageeiere avvikler plantiden på faste tidspunkter

Barnehageeierne er også spurt om de avvikler plantiden for barnehagelærerne på faste dager eller tidspunkter. Resultatene er presentert i Figur 7-10.

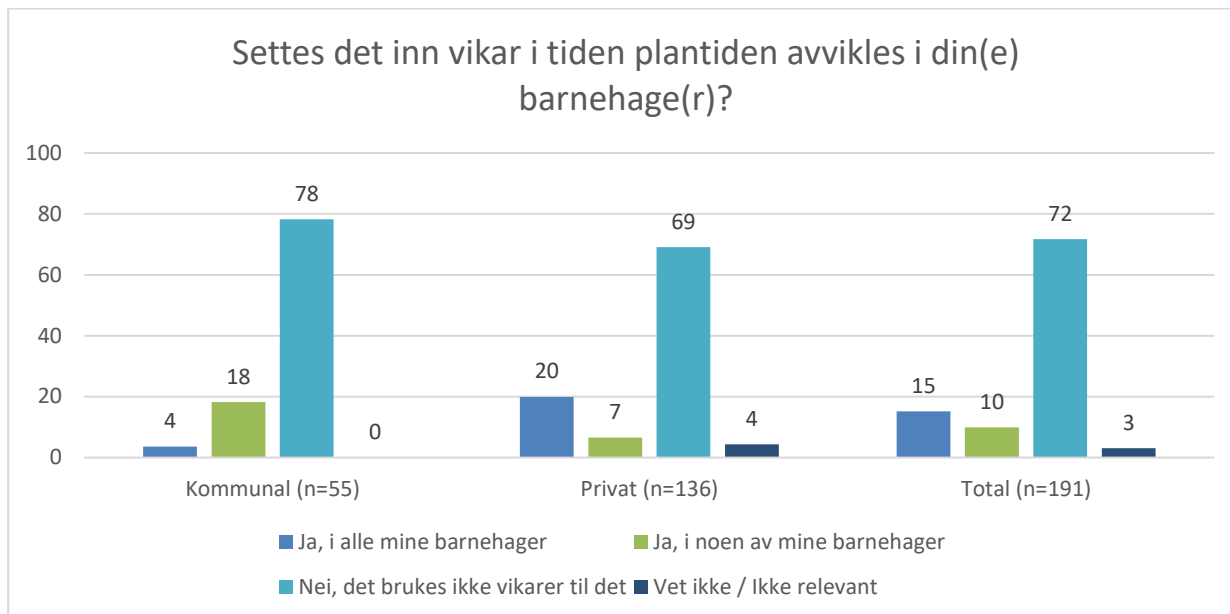

Figur 7-10: Barnehageeierne svar på spørsmål om avvikling av plantiden organiseres på faste dager eller tidspunkter i sin(e) barnehage(r). Prosent.

71 prosent av barnehageeierne svarer at alle barnehagene deres avvikler plantiden på faste dager eller tidspunkter, og ytterligere 9 prosent har denne ordningen i noen av barnehagene sine.

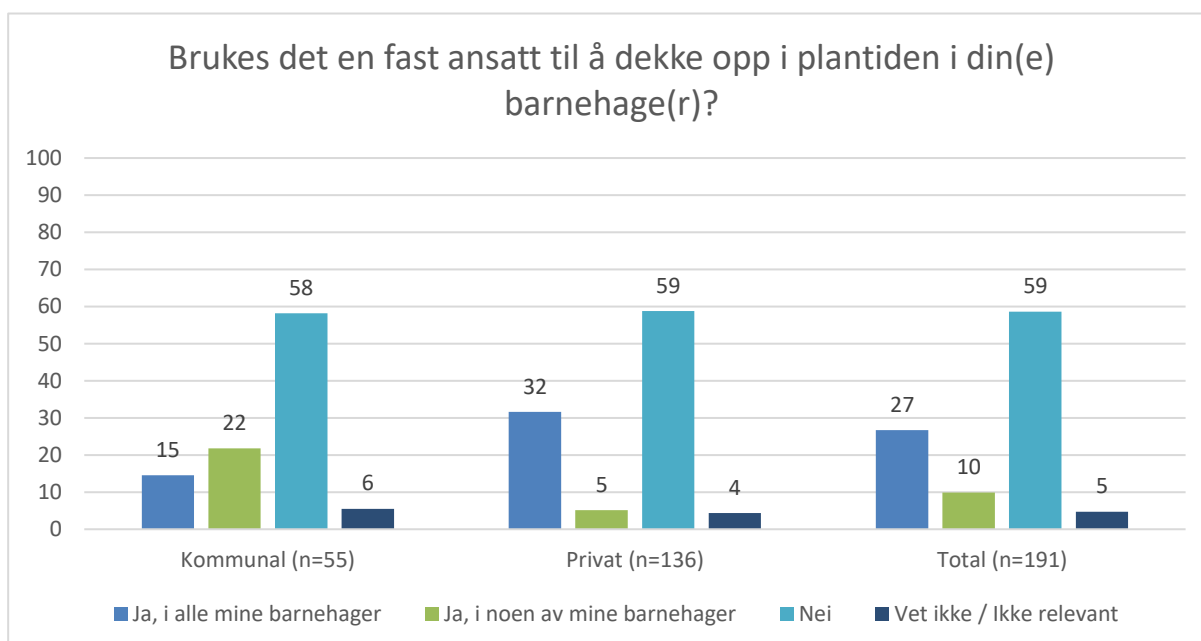
7.6 Mer bruk av vikarer eller fast ansatte til å dekke opp i plantiden blant private

Barnehageeierne ble på samme måte som barnehagestyrerne spurt om det settes inn vikar (Figur 7-11) eller benyttes fast ansatte (ekstra personale) (Figur 7-12) for å dekke opp plantiden i barnehagene.

Figur 7-11: Barnehageeierne svar på spørsmål om det settes inn vikar i tiden plantiden avvikles i sin(e) barnehage(r). Prosent.

72 prosent av eierne svarer at de ikke setter inn vikar ved avvikling av plantid i sine barnehager. En større prosentandel kommunale enn private barnehageeiere oppgir at det ikke brukes vikarer (78 prosent vs. 69 prosent, $p = 0,002$).

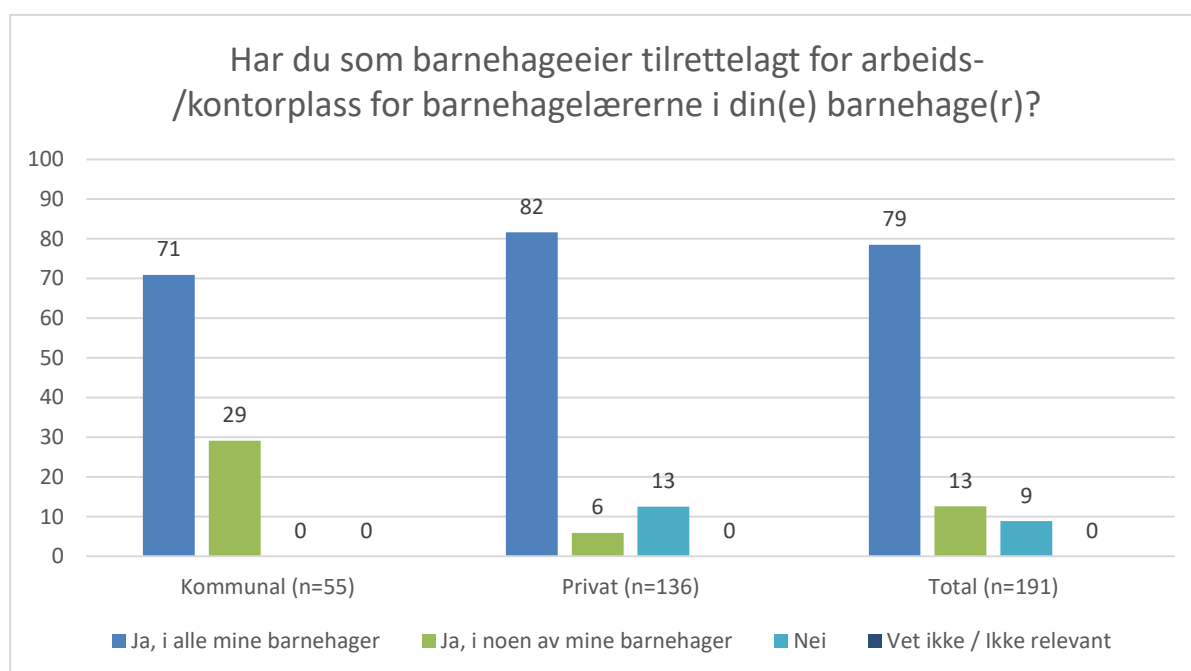

Figur 7-12: Barnehageeierne svar på spørsmål om det brukes en fast ansatt til å dekke plantiden i sin(e) barnehage(r). Prosent.

59 prosent av eierne oppgir at de ikke bruker en fast ansatt til å dekke plantiden i barnehagene. En større prosentandel av private enn kommunale eiere oppgir at det brukes en fast ansatt til å dekke opp i plantiden i alle sine barnehager (32 prosent vs. 15 prosent, $p = 0,002$).

På samme måte som hos barnehagestyrerne viser altså svarene fra barnehageeierne at private i større grad bruker vikarer til å dekke opp ved avvikling av plantid, og også at de private eierne i større grad bruker fast ansatte til å dekke opp i plantiden.

Figur 7-13 viser barnehageeiernes svar på spørsmålet om barnehagene har arbeidsplass eller kontorplass som barnehagelærerne kan bruke i plantiden.

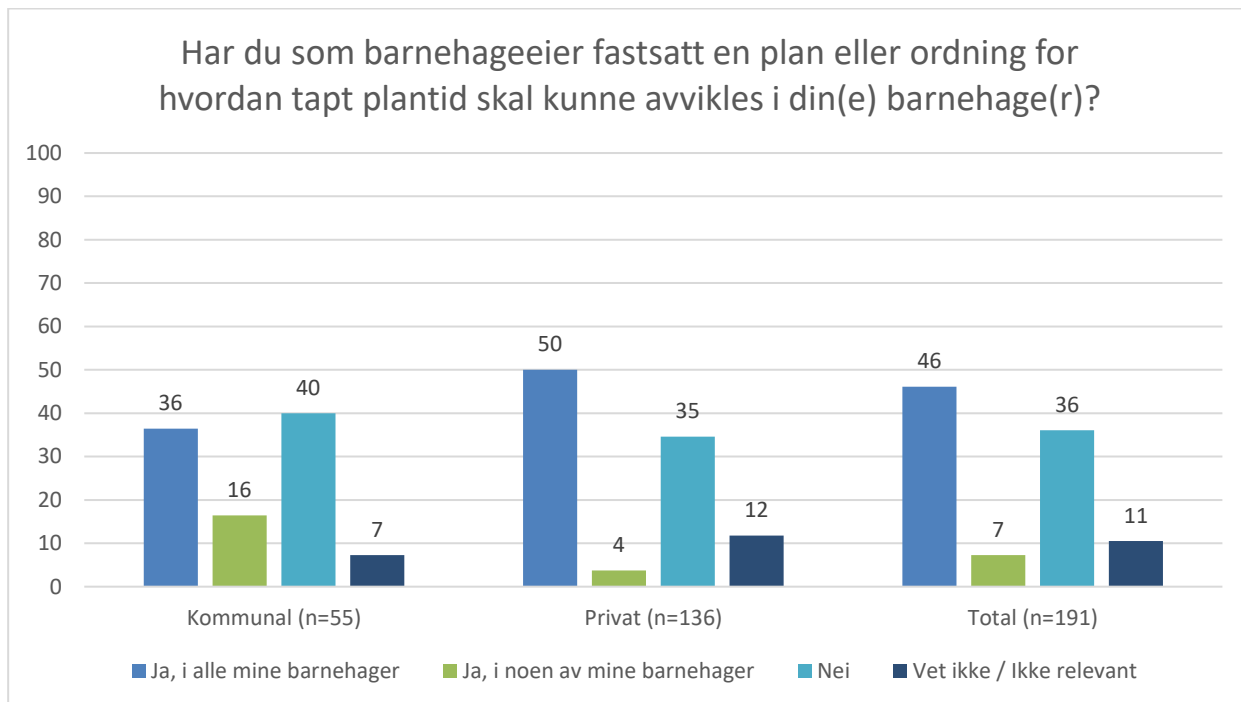

Figur 7-13: Barnehageeiernes svar på spørsmål om det er tilrettelagt for arbeids- eller kontorplass for barnehagelærerne i sin(e) barnehage(r). Prosent.

79 prosent av eierne tilbyr arbeidsplass til barnehagelærerne i plantiden i alle sine barnehager, og ytterligere 13 prosent gjør det i noen av barnehagene sine. 9 prosent av eierne har ikke slike kontor- eller arbeidsplasser tilgjengelig for ansatte i barnehagen.

7.7 Flest private barnehager opplyser å ha en fastsatt plan for uttak av tapt plantid

Avslutningsvis er også barnehageeierne bedt om å opplyse hvorvidt de som eiere har laget en plan eller ordning for hvordan tapt plantid skal kunne avvikles i sine barnehager (Figur 7-14).

Figur 7-14: Barnehageeiernes svar på spørsmål om det er fastsatt en plan eller ordning for hvordan tapt plantid skal kunne avvikles i sin(e) barnehage(r). Prosent.

46 prosent av barnehageeierne har en fastsatt plan eller ordning for hvordan tapt plantid skal kunne avvikles i alle barnehagene sine, og ytterligere 7 prosent har en slik plan i noen av sine barnehager. Her er det forskjeller mellom private eiere og kommuner: Halvparten av private eiere oppgir at de har en fastsatt plan eller ordning, sammenliknet med 36 prosent av kommunale eiere ($p = 0,010$). Det er dessuten noen flere kommunale enn private eiere som oppgir at de ikke har en fastsatt plan eller ordning (40 prosent vs. 35 prosent).

7.8 Sammendrag

98 prosent av barnehagestyrerne oppgir at barnehagen har et system eller ordninger for avvikling av plantid for barnehagelærere. Ordningen fungerer i stor eller svært stor grad i 69 prosent av barnehagene. I tre av fire barnehager avvikles plantiden på faste dager eller tidspunkter for alle barnehagelærerne. Det er mest vanlig å avvikle barnehagelærernes plantid uten at det settes inn vikar (79 prosent), og uten at man bruker en fast ansatt som ekstra personale i forbindelse med plantiden (74 prosent). Å bruke vikar eller ekstra fast ansatt personale er vanligere i private barnehager enn i kommunale. I ni av ti barnehager tilbyr barnehagen en arbeids- eller kontorplass til barnehagelærerne i plantiden. Halvparten av barnehagene har en plan eller ordning for hvordan tapt plantid kan tas igjen av barnehagelærerne.

46 prosent av kommunale og 79 prosent av private barnehageeiere har som eier fastsatt en plan eller ordning for hvordan egne barnehager skal avvikle plantiden til barnehagelærerne. Flere private (57 prosent) enn kommunale (35 prosent) eiere mener at uttaket av plantid fungerer godt i barnehagene deres. Det er noe større andel kommunale (78 prosent) enn private (69 prosent) som oppgir at de ikke bruker vikar til å dekke opp i plantiden. Private eiere benytter i litt større grad fast ansatte som ekstra personale for å dekke

opp i plantiden enn kommunale eiere. Halvparten av de private og 36 prosent av de kommunale eierne fastsetter en plan for alle sine barnehager for hvordan tapt plantid skal kunne tas igjen av barnehagelærerne.

8 Formidling av kunnskap

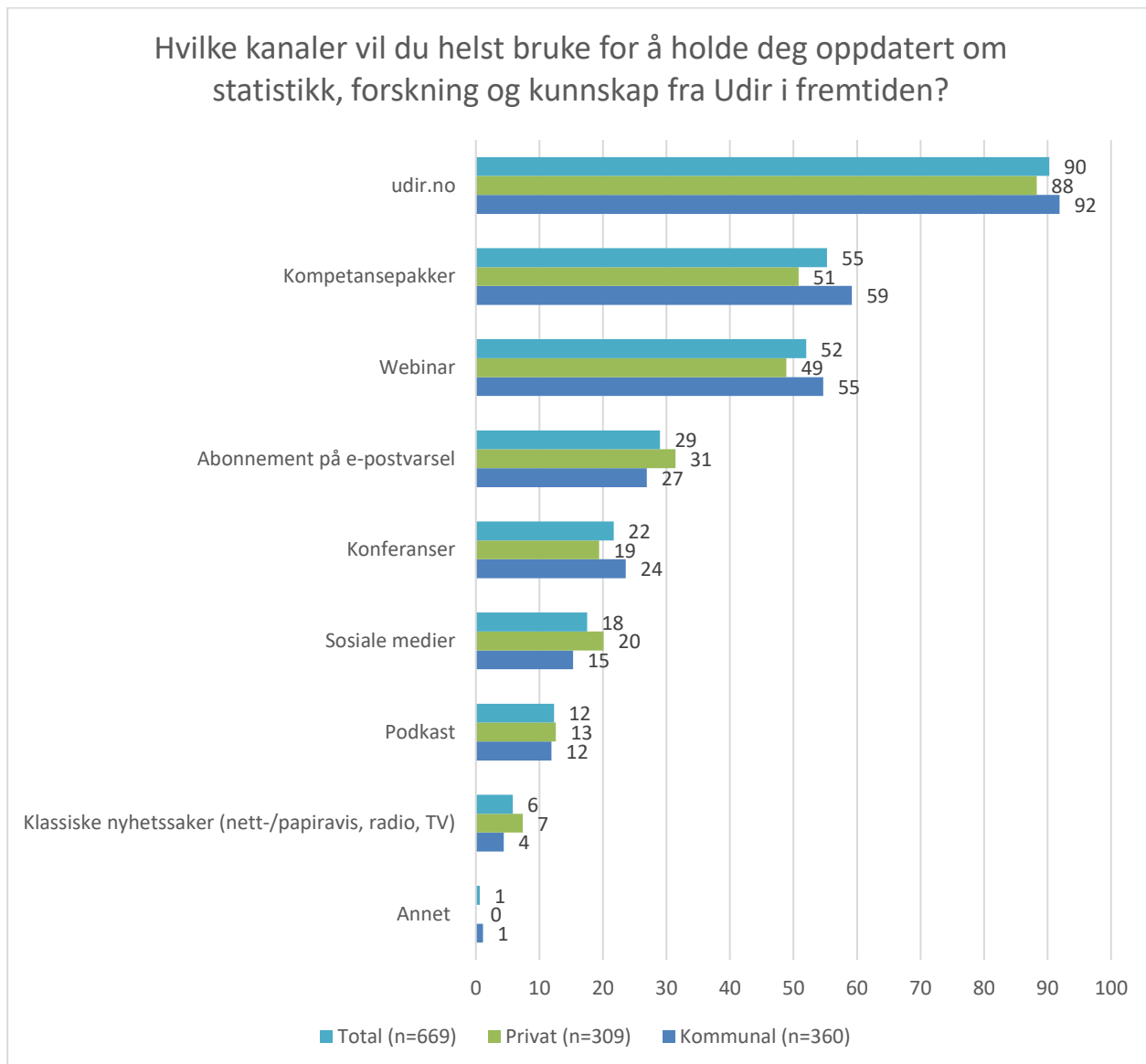
Utdanningsdirektoratet ønsker å formidle nyttig kunnskap fra statistikk, forskning og annen kunnskap slik at det blir tatt i bruk og bidrar til utvikling av barnehager og skoler.

Spørsmål om formidling av kunnskap har gått til **barnehagestyrere, barnehageeiere og barnehagemyndighet.**

8.1 Barnehagestyrerne vil ha kunnskap formidlet gjennom presentasjon av hovedfunn fra forskning og anbefalinger basert på statistikk

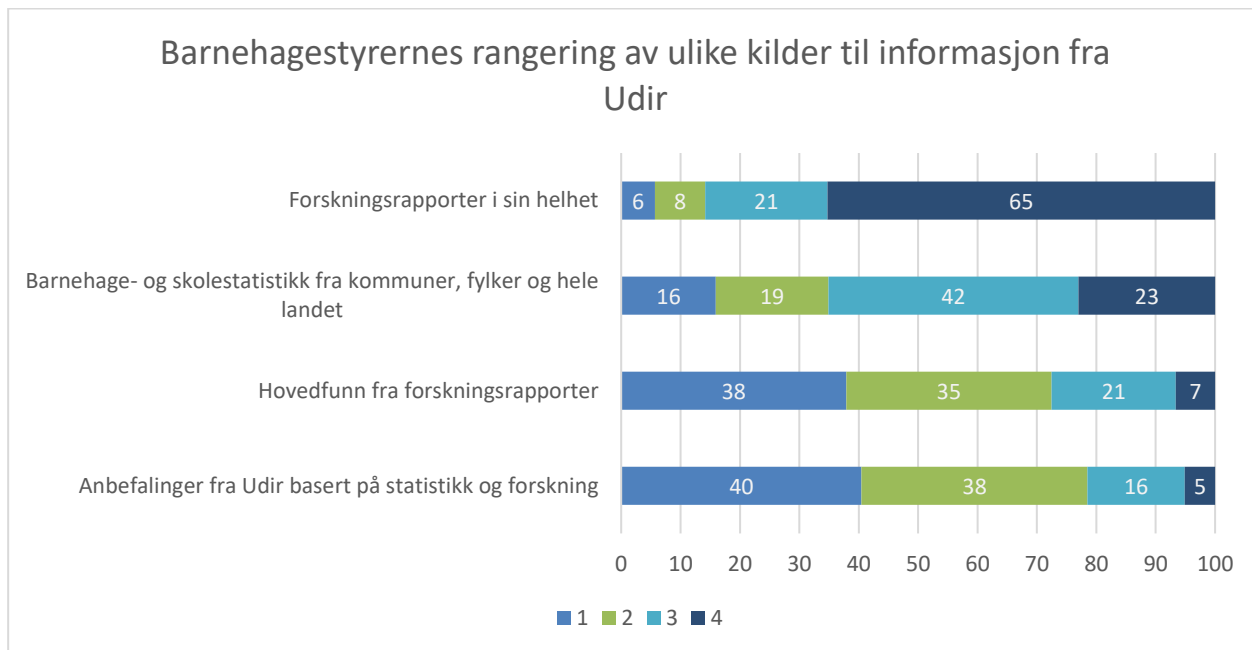
Barnehagestyrerne er spurt om hvilke kanaler de foretrekker at Utdanningsdirektoratet benytter når statistikk, forskning og kunnskap skal formidles i barnehagefeltet (Figur 8-1).

Nettstedet udir.no er en foretrukket kanal for ni av ti styrere, men også kompetansepakker (55 prosent) og webinarer (52 prosent) foretrekkes. 29 prosent oppgir at de helst bruker abonnement på e-postvarsel. Langt færre barnehagestyrere oppgir at de ønsker å bruke kanaler som podkaster og klassiske nyhetsaker i aviser, TV eller på nett.

Figur 8-1: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om i hvilke kanaler de helst vil bruke for å holde seg oppdatert om statistikk, forskning og kunnskap i fremtiden. Prosent.

Utdanningsdirektoratet jobber med å utvikle relevant innhold som blir tatt i bruk i praksis. Barnehagestyrerne fikk spørsmål om å rangere fire typer innhold etter hvilken de mest sannsynlig vil ta i bruk som kilde til informasjon fra Udir. Resultatene er presentert i Figur 8-2.

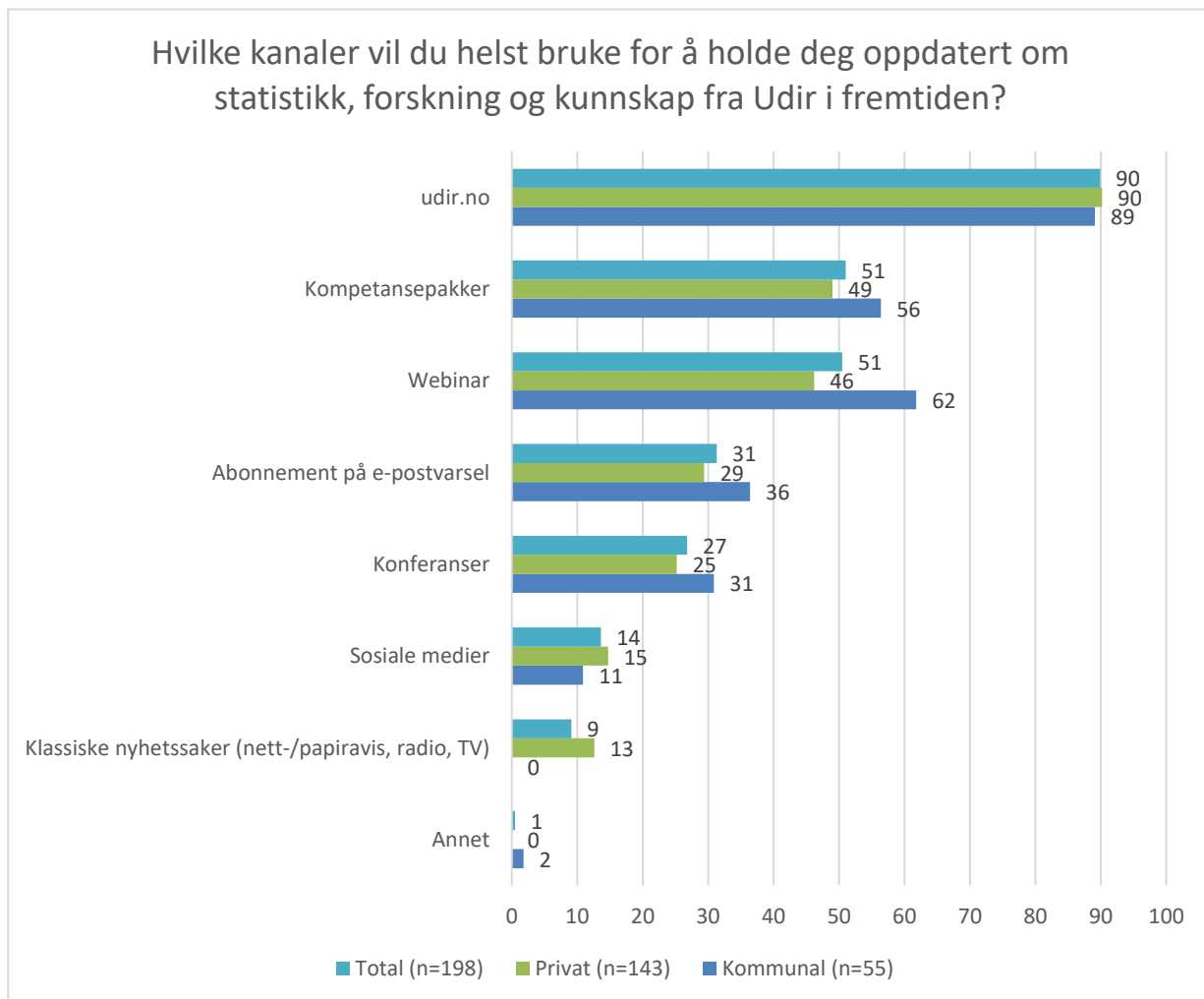

Figur 8-2: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om hvilken type innhold de mest sannsynlig vil ta i bruk, sortert i synkende rekkefølge. Prosentandel som rangerer alternativet som hhv. 1, 2, 3 og 4 (der 4 er minst sannsynlig), n = 665.

Figur 8-2 viser hvordan barnehagestyrerne har rangert de ulike alternativene etter hvor sannsynlig det er at de vil ta dem i bruk som kilde til informasjon fra Utdanningsdirektoratet. Rangeringen viser, ikke overraskende, at barnehagestyrerne ønsker at informasjon skal gjøres så tilgjengelig som mulig ved at kunnskap presenteres gjennom anbefalinger og hovedfunn, og i mindre grad må hentes ut av den enkelte gjennom å lese statistikk og forskningsrapporter i sin helhet. Nærmere 80 prosent av styrerne rangerer et av alternativene «Anbefalinger fra Udir basert på statistikk og forskning» eller «Hovedfunn fra forskningsrapporter» øverst eller nest øverst. Svært få, 14 prosent, ønsker å lese forskningsrapporter i sin helhet. 35 prosent av styrerne oppgir at de sannsynligvis (rangert som 1 eller 2) vil ta i bruk barnehagestatistikk som kilde til informasjon.

8.2 Barnehageeiere foretrekker å få informasjon via Udir sine nettsider

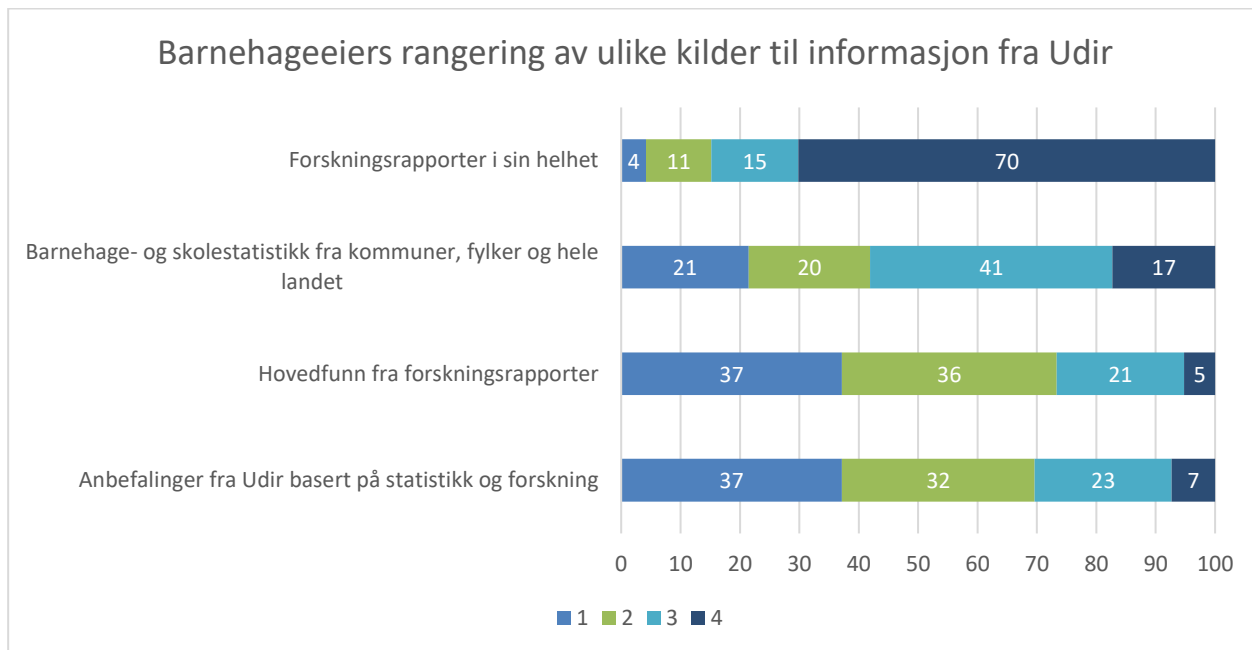
Barnehageeierne har fått det samme spørsmålet om sine foretrukne kanaler for formidling av kunnskap som barnehagestyrerne fikk. Svarene fra eierne er presentert i Figur 8-3.

Figur 8-3: Barnehageeiernes svar på hvilke kanaler de helst vil bruke for å holde seg oppdatert om statistikk, forskning og kunnskap fra Udir i fremtiden. Prosent.

Barnehageeierne foretrekker nettstedet udir.no som kanal for å holde seg oppdatert om statistikk, forskning og kunnskap fra Utdanningsdirektoratet. Ni av ti eiere har krysset av for dette alternativet. Halvparten av eierne har dessuten valgt kompetansepakker og webinarer, og henholdsvis 31 og 27 prosent ønsker seg oppdateringer via e-postvarsel og konferanser. Få ønsker å bruke sosiale medier eller klassiske nyhetssaker i media som kanal for å holde seg oppdatert.

Utdanningsdirektoratet jobber med å utvikle relevant innhold som blir tatt i bruk i praksis, og på samme måte som barnehagestyrerne ble også eierne bedt om å rangere fire kilder til informasjon etter hvilken de mest sannsynlig vil ta i bruk. Resultatene er presentert i Figur 8-4.

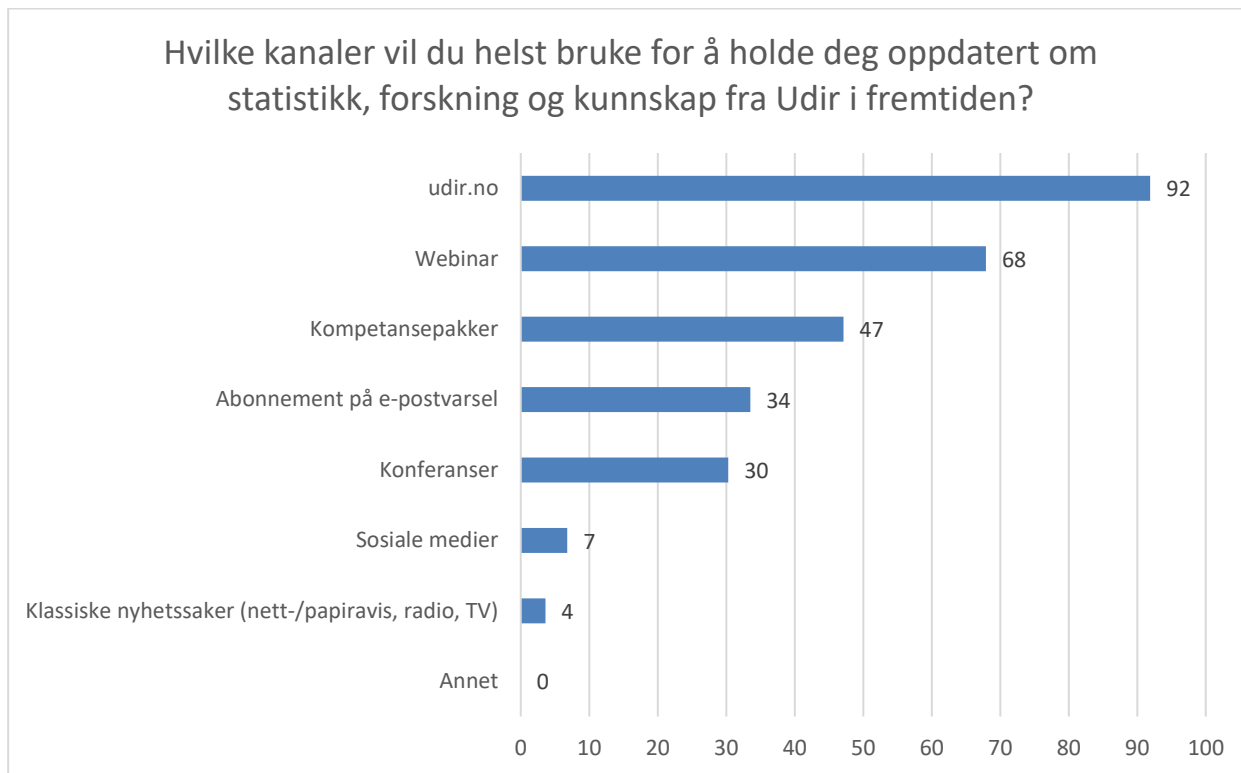

Figur 8-4: Barnehageeierenes svar på spørsmål om hvilken type innhold de mest sannsynlig vil ta i bruk, sortert i synkende rekkefølge. Prosentandel som rangerer alternativet som hhv. 1, 2, 3 og 4 (der 4 er minst sannsynlig), n = 191.

Figur 8-4 viser hvordan barnehageeierne har rangert de ulike alternativene etter hvor sannsynlig det er at de vil ta dem i bruk som kilde til informasjon fra Utdanningsdirektoratet. Resultatene fra eierne viser det samme som hos barnehagestyrerne (Figur 8-2): Det er mer sannsynlig at eierne vil ta i bruk kilder til informasjon som gjøres lett tilgjengelig gjennom at det presenteres hovedfunn og anbefalinger fra forskningsrapporter og statistikk. Samtidig er det blant eierne en noe større tilbøyelighet til at barnehage- og skolestatistikk vil tas i bruk: 41 prosent av eierne mot 35 prosent av styrerne rangere barnehage- og skolestatistikk som nummer 1 eller 2.

8.3 Barnehagemyndighetene foretrekker også udir.no som informasjonskanal

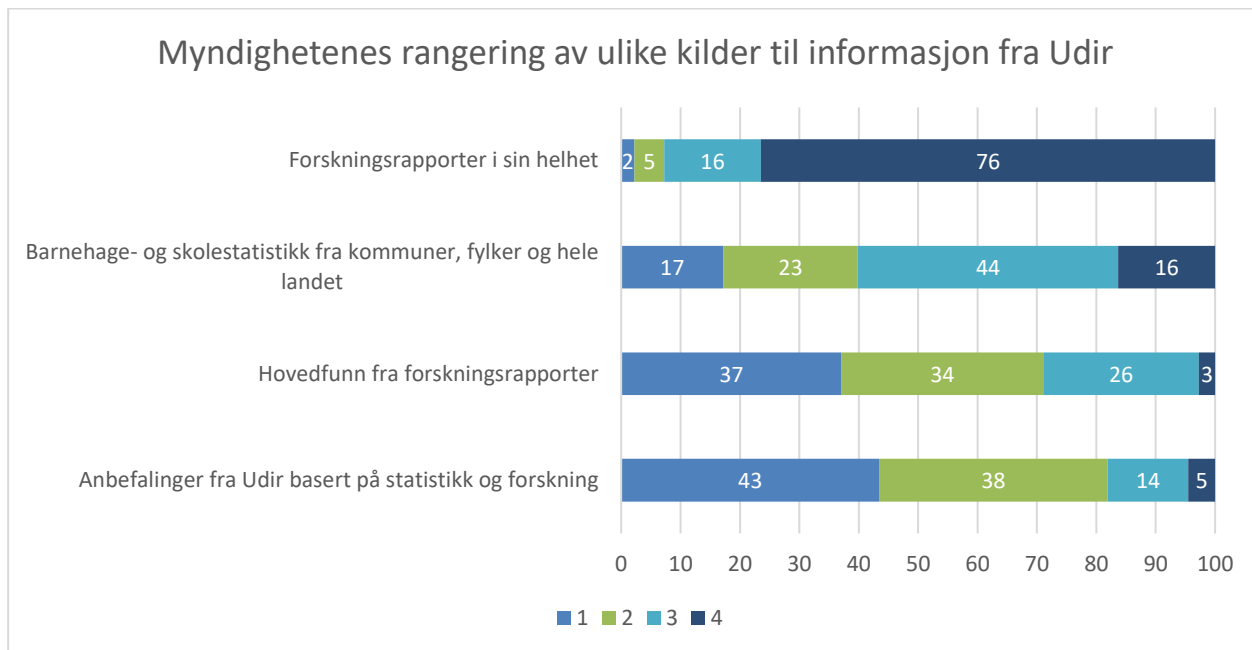
Også barnehagemyndigheten i kommunene har fått de samme spørsmålene om kanaler for kunnskapsformidling fra Utdanningsdirektoratet. Figur 8-5 viser vurderingene de har gjort av ulike kanaler.

Figur 8-5: Barnehagemyndighetens svar på spørsmål om hvilke kanaler de helst vil bruke for å holde seg oppdatert om statistikk, forskning og kunnskap fra Udir i fremtiden. Prosent, n = 221.

Nettstedet udir.no er den klart mest foretrukne kanalen også blant barnehagemyndighetene. 92 prosent har krysset av for dette alternativet. Webinarer får også stor oppslutning (68 prosent), og nesten halvparten av barnehagemyndighetene foretrekker kompetansepakker. Rundt en tredjedel foretrekker abonnement på e-postvarsel og konferanser som formidlingskanal, mens svært få vil benytte sosiale medier eller klassiske nyhetssaker i media.

Figur 8-6 viser barnehagemyndighetenes rangering av ulike typer innhold i formidling fra Utdanningsdirektoratet, rangert etter hvor sannsynlig det er at de vil da dem i bruk.

Figur 8-6: Barnehagemyndighetenes svar på spørsmål om hvilken type innhold de mest sannsynlig vil ta i bruk, sortert i synkende rekkefølge. Prosentandel som rangerer alternativet som hhv. 1, 2, 3 og 4 (der 4 er minst sannsynlig), n = 221.

Også blant barnehagemyndighetene er det anbefalinger fra Udir basert på statistikk og forskning som rangeres som mest sannsynlig at vil tas i bruk som kilde til kunnskap og informasjon, over 80 prosent av myndighetene rangerer dette på første eller andre plass. 71 prosent rangerer «Hovedfunn fra forskningsrapporter» på første eller andre plass. 40 prosent av myndighetene oppgir at det er sannsynlig at de vil ta i bruk «Barnehage- og skolestatistikk fra kommuner, fylker og hele landet», men kun 7 prosent angir det som særlig sannsynlig at forskningsrapporter i sin helhet vil tas i bruk som kilde til informasjon fra Udir.

8.4 Mangfoldig kunnskapsbehov blant styrere, eiere og myndighet

Både barnehagestyrere, -eiere og myndighet fikk anledning til å spille inn opptil fire temaer de selv vurderer å ha størst behov for at Udir formidler mer statistikk, forskning og kunnskap om. Innspillene som ble spilt inn, er anonymisert og videreformidlet i sin helhet til Udir.

For å gi et bilde av hvilke innspill som kom opp, trekker vi her frem noen av tematikkene som ble spilt inn: Barns psykiske helse, barn med spesialpedagogiske behov, digitalisering, foreldresamarbeid, barn med traumer og andrespråkspedagogikk går igjen hos både styrere og eiere, samtidig er innspillene svært mangfoldige, og det er vanskelig å trekke frem noe fremfor noe annet. Ledelse, kompetanse, bemanning, pedagognorm og kvalitet trekkes frem av flere eiere, men også av styrere. Fremmedspråklighet og ulike aspekter ved barn med innvandrerbakgrunn i barnehagen trekkes særlig frem av mange barnehagemyndigheter i utvalget, selv om dette også er tematikk som både styrere og eiere har spilt inn.

Formålet med å stille denne typen spørsmål er å gi sektoren mulighet til å gi direkte innspill til hvilke områder Udir skal prioritere, og dermed bidra til at den informasjonen som tilbys, er best mulig tilpasset det behovet som er i sektoren.

8.5 Sammendrag

Barnehagestyrere, eiere og myndighet er relativt samstemt i sine vurderinger av hvilke kanaler de foretrekker når Utdanningsdirektoratet skal formidle kunnskap, forskning og statistikk til barnehagesektoren. Nettstedet udir.no foretrekkes av ni av ti i alle tre målgruppene. Deretter følger kompetansepakker og webinarer, som foretrekkes av omtrent halvparten. Unntaket her er barnehagemyndigheten i kommunene, hvor 68 prosent foretrekker webinarer.

Rundt 30 prosent foretrekker abonnement på e-postvarsler og konferanser. Barnehagemyndighetene slutter litt mer opp om disse to enn styrerne. Sosiale medier og ordinære nyhetsaker i media som kanal for informasjon fra Utdanningsdirektoratet foretrekkes av få styrere, eiere og barnehagemyndigheter.

Styrere, eiere og myndigheter er enige når de rangerer ulike typer innhold i formidlingen etter hvor sannsynlig det er at de vil ta dem i bruk. Øverst kommer anbefalinger fra Utdanningsdirektoratet basert på forskning og statistikk og hovedfunn fra forskningsrapporter. Forskjellen i rangeringen av disse to er liten for alle målgruppene. I en mellomstilling kommer barnehage- og skolestatistikk fra kommuner, fylker og hele landet, mens både styrere, eiere og barnehagemyndighet rangerer forskningsrapporter i sin helhet nederst når det gjelder sannsynlighet for at de tar dem i bruk.

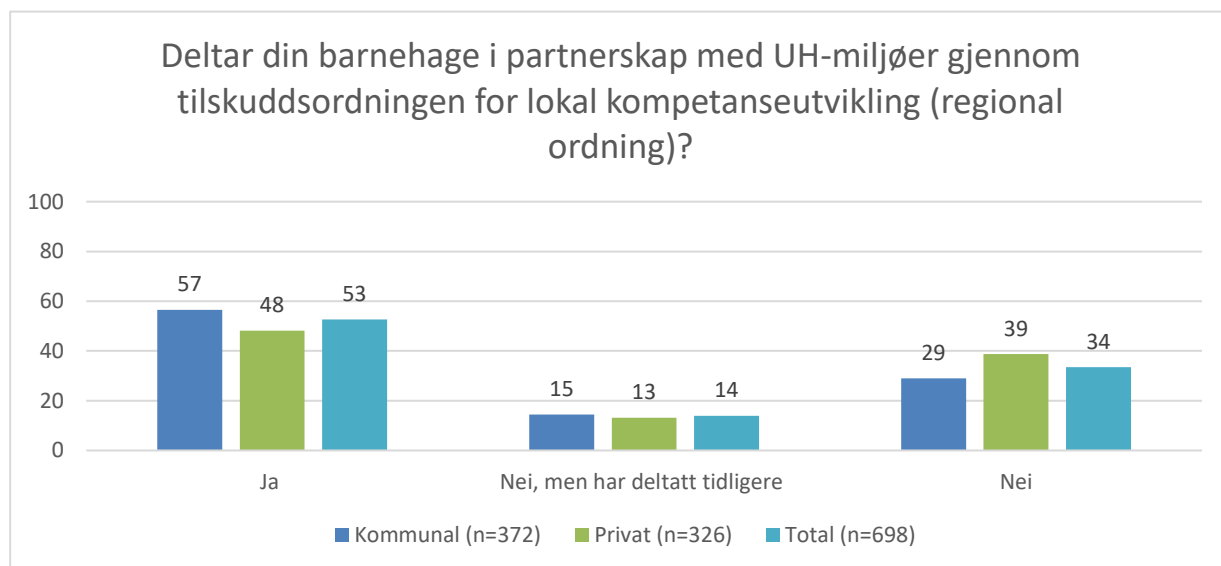
Det er spilt inn et bredt spekter av mulig områder og tematikker fra alle respondentgrupper, og det er tydelig at ønsket om mer kunnskap og informasjon på ulike områder er til stede.

9 Barnehagebasert kompetanseutvikling i partnerskap med universiteter og høyskoler

Barnehagestyrerne har fått spørsmål knyttet til barnehagens arbeid med kompetanseutvikling og læringsprosesser samt om hvordan styrerne vurderer utbyttet av partnerskapet med UH-sektoren. Disse spørsmålene er relatert til barnehageutvikling innenfor rammene av tilskuddsordningen for lokal kompetanseutvikling (regional ordning, Kunnskapsdepartementet, 2017a).

9.1 To av tre barnehager har erfaringer med partnerskap med universiteter og høyskoler

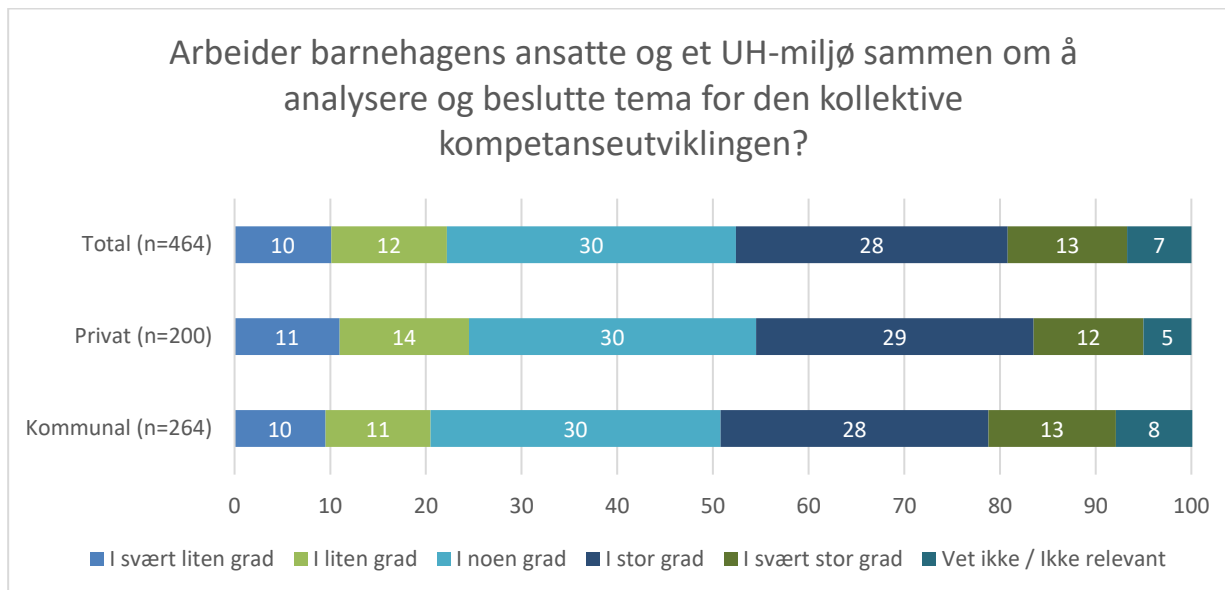
Alle barnehagestyrerne i undersøkelsen har fått spørsmål om hvorvidt barnehagen deltar i partnerskap med universitets- og høyskolemiljøer gjennom tilskuddsordningen for lokal kompetanseutvikling (Figur 9-1).

Figur 9-1: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om barnehagen deltar i partnerskap med UH-miljøer gjennom tilskuddsordningen for lokal kompetanseutvikling (regional ordning). Prosent, n = 698.

53 prosent av barnehagene er per i dag deltakere i partnerskap med UH, mens ytterligere 14 prosent har deltatt tidligere. Flere kommunale (57 prosent) enn private (48 prosent, $p = 0,026$) barnehager deltar i partnerskap med UH-miljøer gjennom regional ordning. En tredjedel av barnehagene som svarer, har verken deltatt tidligere eller deltar i partnerskap med UH-miljøer i dag.

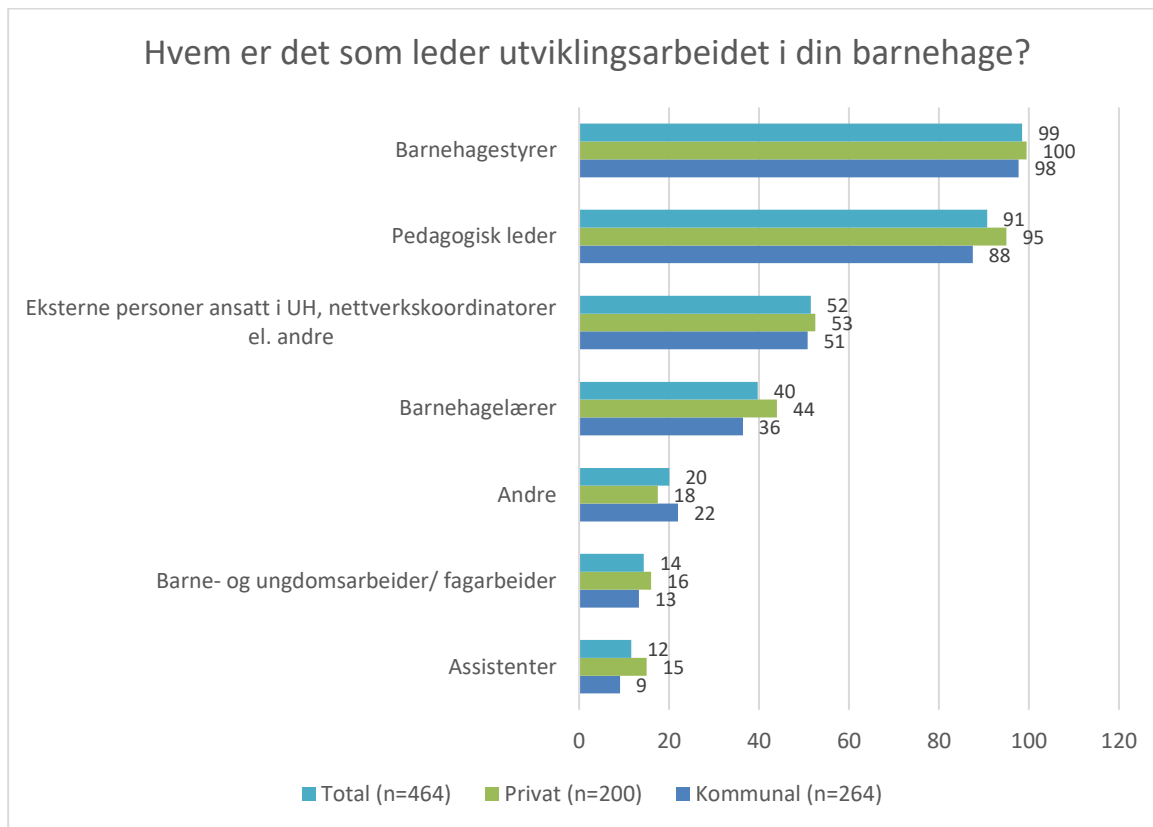
De barnehagestyrerne som oppga at deres barnehager har deltatt eller deltar i partnerskap med UH, ble stilt spørsmål om hvordan temaer for partnerskapsamarbeidet blir definert (Figur 9-2).

Figur 9-2: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om barnehagens ansatte og et UH-miljø arbeider sammen om å analysere og beslutte temaer for den kollektive kompetanseutviklingen. Prosent, n = 464.

Svarene fra styrerne antyder at i fire av ti barnehager arbeider barnehagens ansatte og UH-miljøet i svært stor eller stor grad sammen om å analysere og beslutte temaer for den kollektive kompetanseutviklingen i barnehagen. Samtidig oppgir 22 prosent av styrerne med erfaring fra partnerskap med UH at dette samarbeidet skjer i liten eller svært liten grad. 30 prosent samarbeider i noen grad om å definere temaer for kompetanseutviklingen.

Videre ble styrerne spurt om hvordan utviklingsarbeidet i egen barnehage ledes (Figur 9-3).

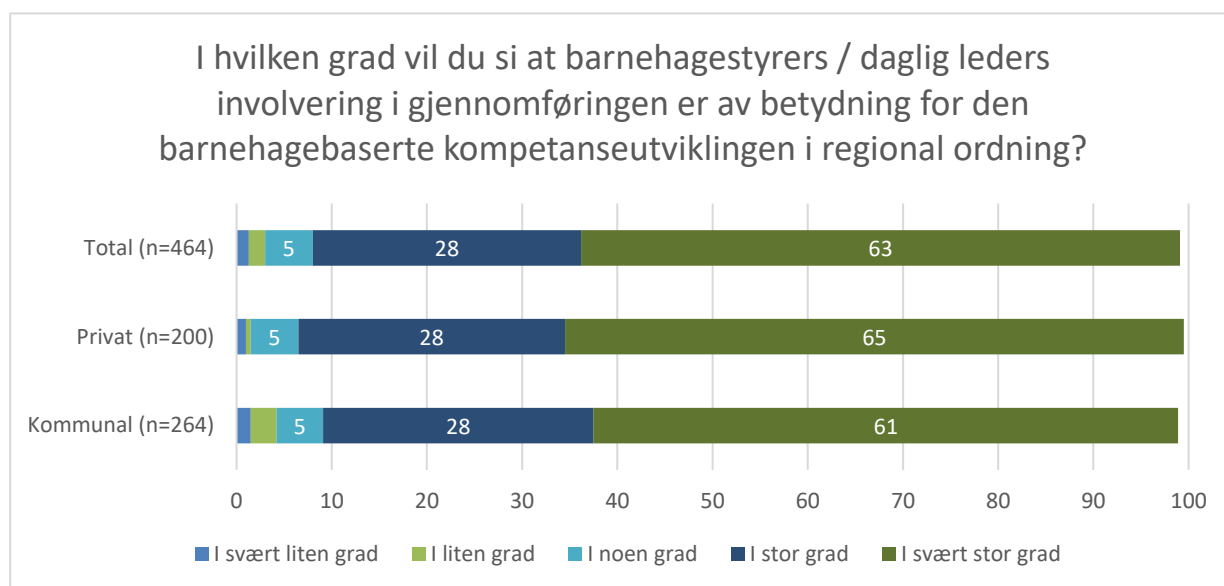

Figur 9-3: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om hvem som leder utviklingsarbeidet i sin barnehage. Prosent. n = 464.

Barnehagestyrerne kunne oppgi flere svar, noe som gir rom for at flere grupper kan være involvert i ledelse av ulike deler av utviklingsarbeidet. Barnehagestyrer (99 prosent) og pedagogisk leder (91 prosent) er så å si alltid involvert som ledere i utviklingsarbeidet i barnehagen, mens barnehagelærere som ikke har disse rollene, i langt mindre grad får lederansvar (40 prosent). I om lag halvparten av barnehagene deltar eksterne personer, for eksempel fra UH, i ledelse av utviklingsarbeidet. Assistenten og fagarbeideren er i liten grad engasjert som ledere i utviklingsprosessene. Under kategorien «andre» var det mulig å legge inn et åpent svar. I alt 87 respondenter har lagt inn svar her, og de som har lagt inn åpne svar, peker blant annet på at også barnehageeier, ulike eksterne aktører samt pedagogisk kompetanse fra kommunen som barnehagemyndighet kan ha en sentral rolle i å lede utviklingsarbeidet. De åpne svarene er etter avtale anonymisert og oversendt Udir i sin helhet.

9.2 Styrene vurderer sin egen involvering i gjennomføringen av barnehagebasert kompetanseutvikling til å være betydningsfull

Styrene ble deretter bedt om å vurdere i hvor stor grad deres involvering i gjennomføringen har betydning for den barnehagebaserte kompetanseutviklingen (Figur 9-4).

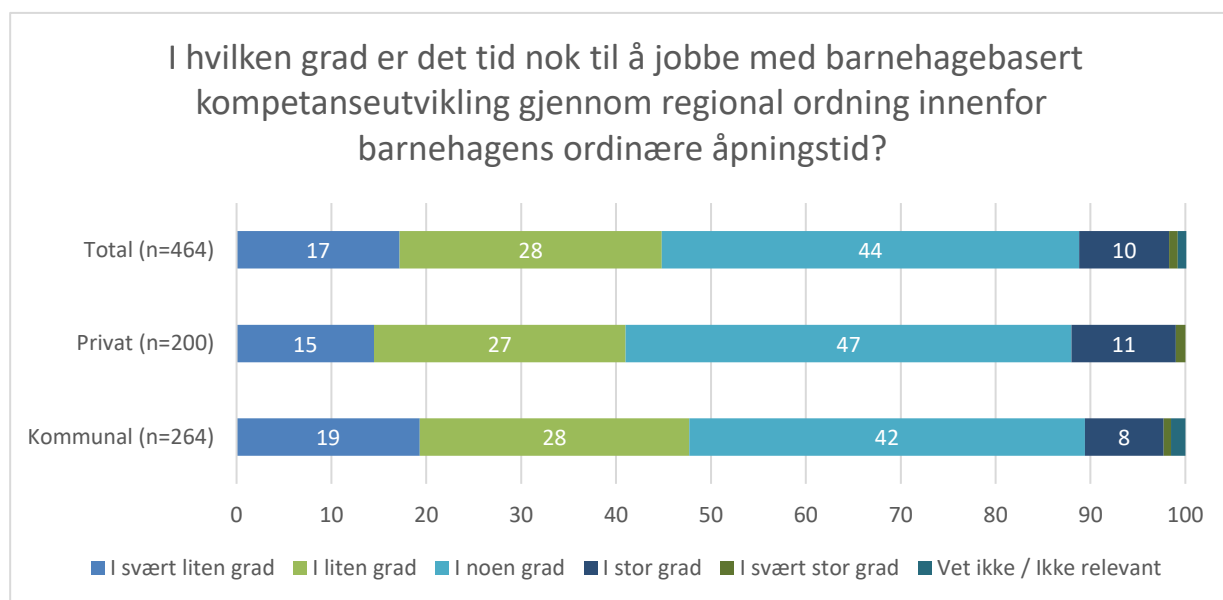

Figur 9-4: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om i hvilken grad barnehagestyrers involvering i gjennomføringen er av betydning for den barnehagebaserte kompetanseutvikling i regional ordning. Prosent, n = 464.

63 prosent av styrene med erfaring med barnehagebasert kompetanseutvikling vurderer at deres egen innsats i gjennomføringen av barnehagebasert kompetanseutvikling i svært stor grad har betydning, og ytterligere 28 prosent mener styrers innsats er av stor betydning.

9.3 Kompetansepakker og lederutdanning for styrere er de viktigste tiltakene for barnehagebasert kompetanseutvikling

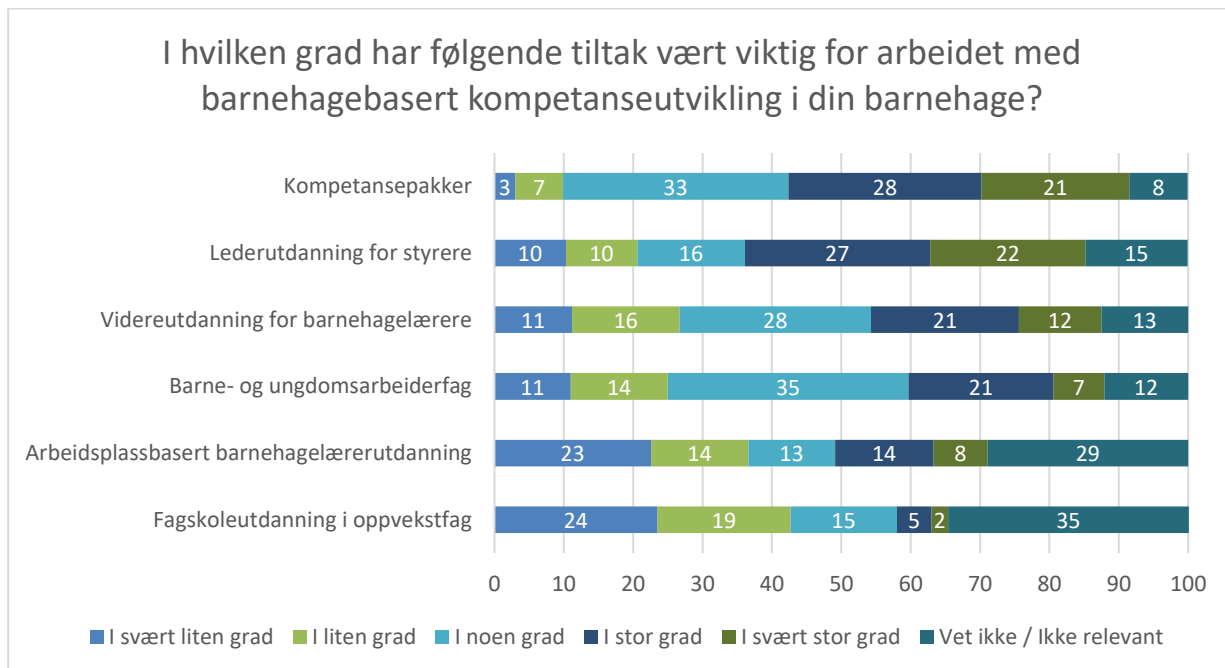
Styrerne ble bedt om å vurdere i hvor stor grad det er tid nok til å jobbe med barnehagebasert kompetanseutvikling innenfor barnehagens ordinære åpningstider (Figur 9-5).

Figur 9-5: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om i hvilken grad det er tid nok til å jobbe med barnehagebasert kompetanseutvikling gjennom regional ordning innenfor barnehagens ordinære åpningstid. Prosent. N = 464.

Svarene viser at styrerne bare i noen grad finner nok tid innenfor ordinær åpningstid i barnehagen til å jobbe med barnehagebasert kompetanseutvikling. Svarene fra ni av ti av dem fordeler seg på kategoriene «i noen grad» (44 prosent), «i liten grad» (28 prosent) og «i svært liten grad» (17 prosent).

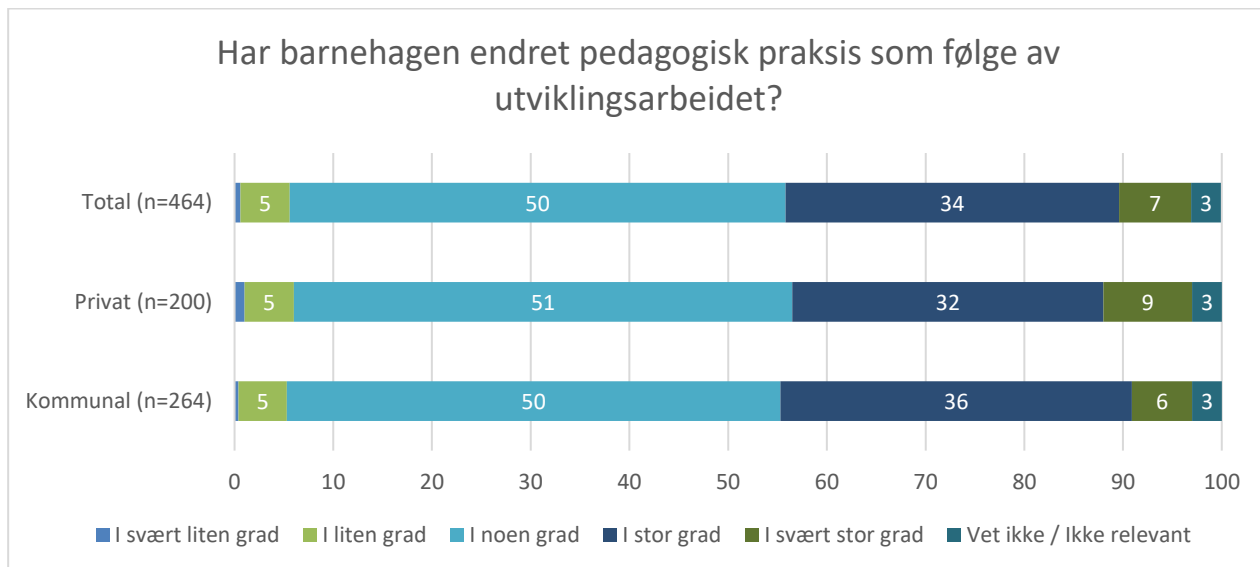
I Figur 9-6 vises svarene fra styrerne på spørsmål om hvor viktige ulike tiltak har vært for arbeidet med barnehagebasert kompetanseutvikling i barnehagen.

Figur 9-6: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om i hvilken grad ulike tiltak har vært viktig for arbeidet med barnehagebasert kompetanseutvikling i sin barnehage. Prosent, n = 464.

Kompetansepakker og lederutdanning for styrere vurderes som viktig for barnehagebasert kompetanseutvikling i stor eller svært stor grad for 49 prosent av styrerne. Spesielt kompetansepakker ser ut til å ha vært både relevante og i noen grad nyttige for de aller fleste barnehagene. Videreutdanning for barnehagelærere og barne- og ungdomsarbeiderfag får noe mer variert vurdering, mens arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning og fagskoleutdanning i oppvekstfag vurderes som viktige for barnehagebasert kompetanseutvikling av relativt få. Disse to kategoriene vurderes også til «vet ikke / ikke relevant» av mange styrere. Det kan legges til at barnehagelærerutdanning og fagskoleutdanning er grunnutdanninger, og det å ha personer med disse utdanningene kan i mange tilfeller være en forutsetning for å arbeide barnehagebasert i barnehagen, men innholdet i selve utdanningen går ikke direkte inn i temaer for utviklingsarbeidet. Barnehagestyrerne kunne også velge å utdype svarene sine gjennom et åpent tekstfelt. 30 styrere har valgt å benytte seg av denne muligheten, og de åpne tekstsvarene er etter avtale anonymisert og oversendte Udir i sin helhet.

Det siste spørsmålet til barnehagestyrerne gikk ut på hvorvidt barnehagen har endret pedagogisk praksis som følge av utviklingsarbeidet i tilskuddsordning for kompetanseutvikling i barnehagen (Figur 9-7).

Figur 9-7: Barnehagestyrernes svar på spørsmål om barnehagen har endret pedagogisk praksis som følge av utviklingsarbeidet. Prosent. n = 464.

Fire av ti styreere mener at utviklingsarbeidet i stor eller svært stor grad har ført til at de har endret pedagogisk praksis. Halvparten av styrerne svarer at utviklingsarbeidet i noen grad har hatt denne effekten i barnehagen.

9.4 Sammendrag

To av tre barnehager har erfaringer med partnerskap med universiteter og høyskoler om barnehagebasert kompetanseutviklingsprosjekter, og halvparten av barnehagene deltar per i dag i et slikt partnerskap. Blant de som deltar eller har deltatt, defineres temaet for kollektiv kompetanseutvikling i noen eller svært stor grad av barnehagens ansatte og UH-miljøet sammen i 58 prosent av barnehagene. 22 prosent av barnehagene har i liten grad slikt samarbeid.

Barnehagestyrere og pedagogiske ledere deltar så å si alltid i ledelse av utviklingsarbeidet i barnehagen, mens assistenter og fagarbeidere deltar lite i slik ledelse. Styrerne vurderer sin egen involvering i gjennomføringen av barnehagebasert kompetanseutvikling til å være betydningsfull i svært stor grad, men de finner bare i noen grad at det er nok tid innenfor ordinær åpningstid i barnehagen til å jobbe med barnehagebasert kompetanseutvikling.

Kompetansepakker og lederutdanning for styreere er de viktigste tiltakene for barnehagebasert kompetanseutvikling. Begge vurderes i stor eller svært stor grad som viktig av 49 prosent av styrerne. Utviklingsarbeidet har ført til endret pedagogisk praksis i noen, stor eller svært stor grad i 94 prosent av barnehagene som har erfaring med dette arbeidet.

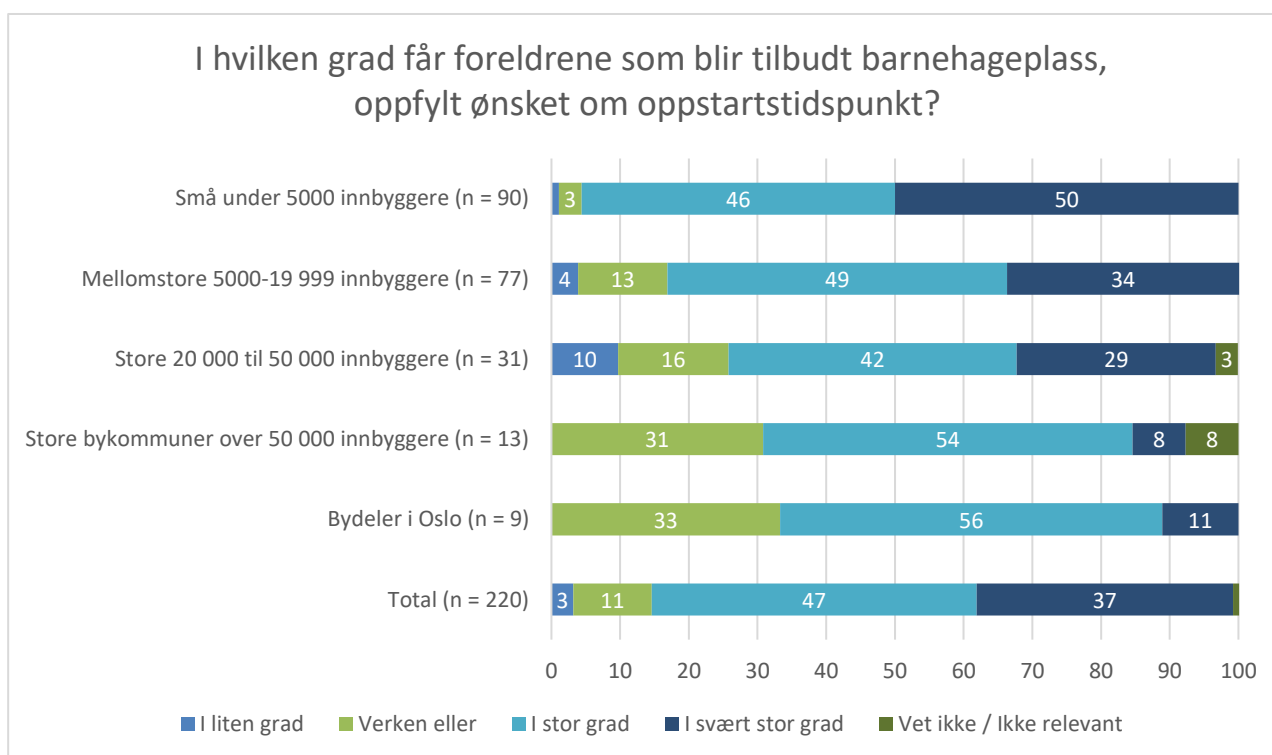
10 Oppstartstidspunkt i barnehage

Kunnskapsdepartementet har behov for mer informasjon om oppstartstidspunkt i barnehagen, særlig for barn som begynner i barnehagen før de har rett til barnehageplass.

Spørsmål om oppstartstidspunkt er stilt **barnehagemyndigheten**.

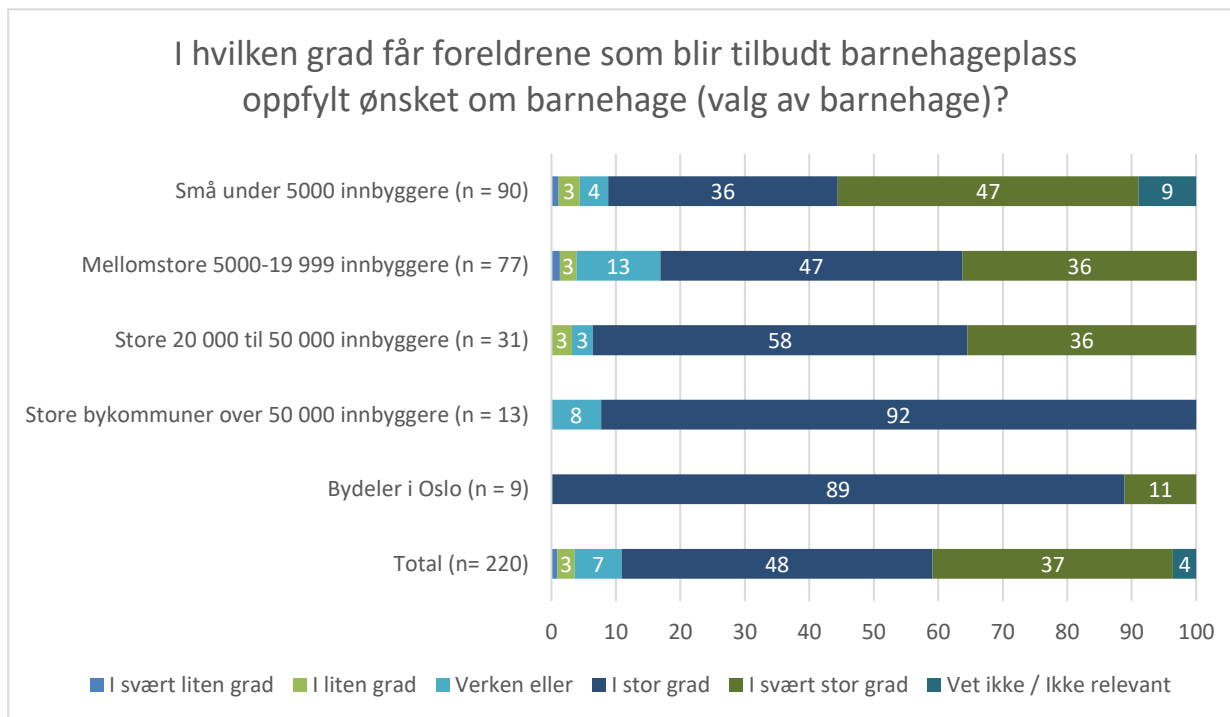
10.1 Foreldrenes ønske om oppstartstidspunkt blir i stor grad oppfylt

Barnehagemyndigheten i kommunene ble innledningsvis spurt om å vurdere i hvilken grad foreldrene som søker barnehageplass til sitt barn, får oppfylt de ønskene de har med tanke på *når* barnet skal starte i barnehagen (Figur 10-1), og også med tanke på *hvilken barnehage* barnet skal begynne i (Figur 10-2).

Figur 10-1: Barnehagemyndighetenes svar på spørsmål om i hvilken grad foreldre som blir tilbudt barnehageplass, får oppfylt ønske om oppstartstidspunkt. Prosent.

Mer enn åtte av ti barnehagemyndigheter oppgir at foreldrenes ønsker om oppstartstidspunkt for barnet oppfylles i stor eller svært stor grad. Svarene på dette spørsmålet varierer med kommunestørrelsen. 96 prosent av barnehagemyndighetene i de minste kommunene vurderer at foreldrene får oppfylt sine ønsker i stor eller svært stor grad. Denne andelen er lavest i store bykommuner (62 prosent) og i Oslos bydeler (67 prosent). Svært få kommuner svarer at de i liten grad oppfylder foreldres ønsker om oppstartstidspunkt.

Figur 10-2: Barnehagemyndighetenes svar på spørsmål om i hvilken grad foreldre som blir tilbudt barnehageplass, får oppfylt ønsket om barnehage. Prosent.

85 prosent av barnehagemyndighetene svarer at de i stor eller svært stor grad oppfylder foreldrenes ønsker om hvilken barnehage barnet skal tilbys plass i. Det er en mindre entydig sammenheng mellom dette spørsmålet og kommunestørrelse enn for oppstartstidspunkt, men andelen som svarer at de i svært stor grad oppfylder foreldrenes ønsker, er størst i de minste kommunene. Svært få barnehagemyndigheter oppgir at foreldrene i liten grad får oppfylt ønsket om valg av barnehage.

10.2 Ettåringene som søker i hovedopptaket, starter i stor grad før eller innen de har krav på plass

I årets spørring har barnehagemyndighetene fått spørsmål om barnehagestart (antall og tidspunkt) for utvalgte barnegrupper. Det spørres om informasjon fra hovedopptak og supplerende opptak for barnehageåret 2022–2023 for å sikre at det kan hentes ut informasjon fra hele barnehageåret. For å fremskaffe tallene det spørres etter, kreves at respondenten henter ut datamateriale fra kommunens fagsystem, og det erkjennes at mulighetene og ressursene til å gjøre dette varierer mellom kommunene – det er derfor på forhånd forventet at antall svar på denne delen av undersøkelsen kan vise seg å bli lavere enn på øvrige temaer¹⁵. Det er totalt 97 barnehagemyndigheter som har svart på spørsmålene om oppstartstidspunkt. Blant disse har totalt 82 barnehagemyndigheter lagt inn informasjon om oppstart i kommunal barnehager, og 55 barnehagemyndigheter har lagt inn informasjon om oppstart i private barnehager¹⁶.

Barnehagemyndigheten i kommunene har fått spørsmål om hvordan nye barnehagebarn for året 2022–2023 fordelte seg når det gjelder oppstartsdato.

Det ble spurt om følgende fem barnegrupper:

- Barn født jan.–aug. 2021 (etter søknad ved hovedopptak)
- Barn født sep.–nov. 2021 (etter søknad ved hovedopptak)
- Barn født des. 2021 til juni 2022 (etter søknad ved hovedopptak)
- Ettåringer tatt opp i suppleringsopptak
- To- til femåringer tatt opp i suppleringsopptak

Denne inndelingen følger av at retten til barnehageplass gjelder for barn som fyller ett år senest innen utgangen av november det året det søkes om plass. Lovverket er slik at «dersom barnet fyller ett år i løpet av august det året det søkes om plass, har barnet rett på plass fra august. Dersom barnet fyller ett år i september, oktober eller november det året det søkes, har barnet rett på plass innen utgangen av den måneden barnet er født». Retten til barnehageplass følger av barnehageloven § 16 (Barnehageloven, 2005). De fleste kommunene praktiserer suppleringsopptak gjennom året, og individer som søker om plass etter hovedopptakets frist vil dermed kunne tas opp på et senere tidspunkt.

Kommunene ble bedt om å angi antall barn innen hver av disse gruppene som startet opp på følgende tre ulike tidspunkter:

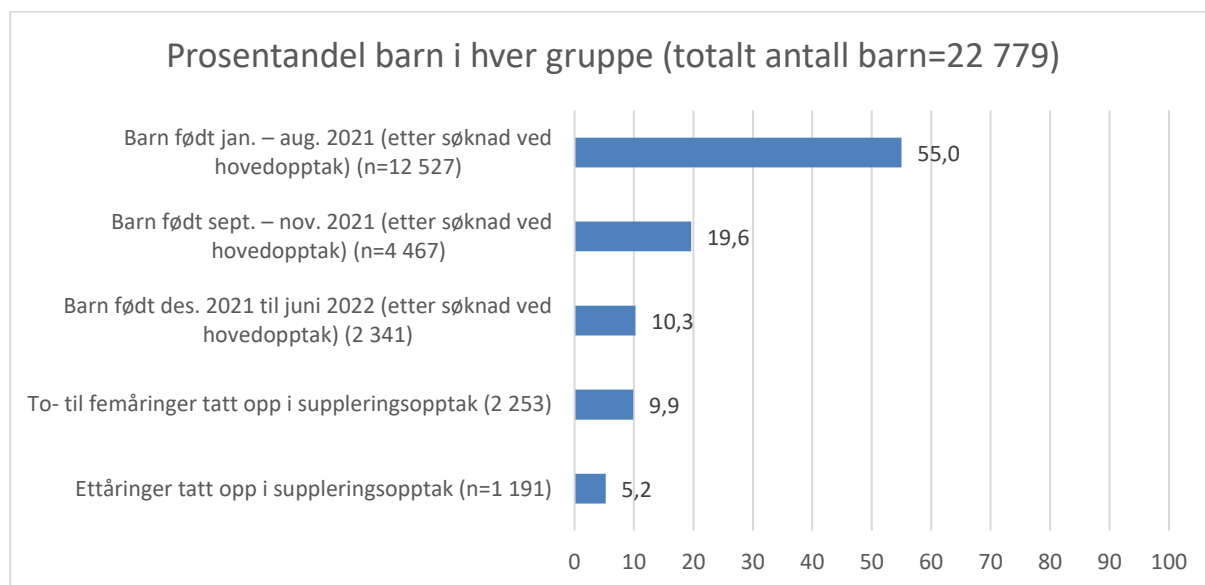
- oppstart i august 2022
- oppstart i perioden september til november 2022

¹⁵ Svarprosenten for spørsmålene om opptak og oppstart er lav. Barnehagemyndighetene fikk også spørsmål om hvor mange telledatoer for beregning av tilskudd til private barnehager de opererer med gjennom året. Resultatene viser at antall telledatoer varierer en del, og at store kommuner (inkl. bydeler i Oslo) har flere telledatoer enn mindre kommuner. Dette kan være relevant informasjon i tilknytning til spørsmål om barns oppstartstidspunkt i barnehage. Vi ser imidlertid at svarprosenten på spørsmålene om opptak er såpass lav, og at det i liten grad er grunnlag for å trekke konklusjoner basert på denne typen karakteristika (f.eks. antall telledatoer eller kommunistørrelse).

¹⁶ Disse tallene sier ingen ting om andelen private og kommunale barnehager i Barnehage-Norge, men er kun et uttrykk for hva de som har svart, har gitt av informasjon.

- oppstart i perioden desember 2022 til juni 2023

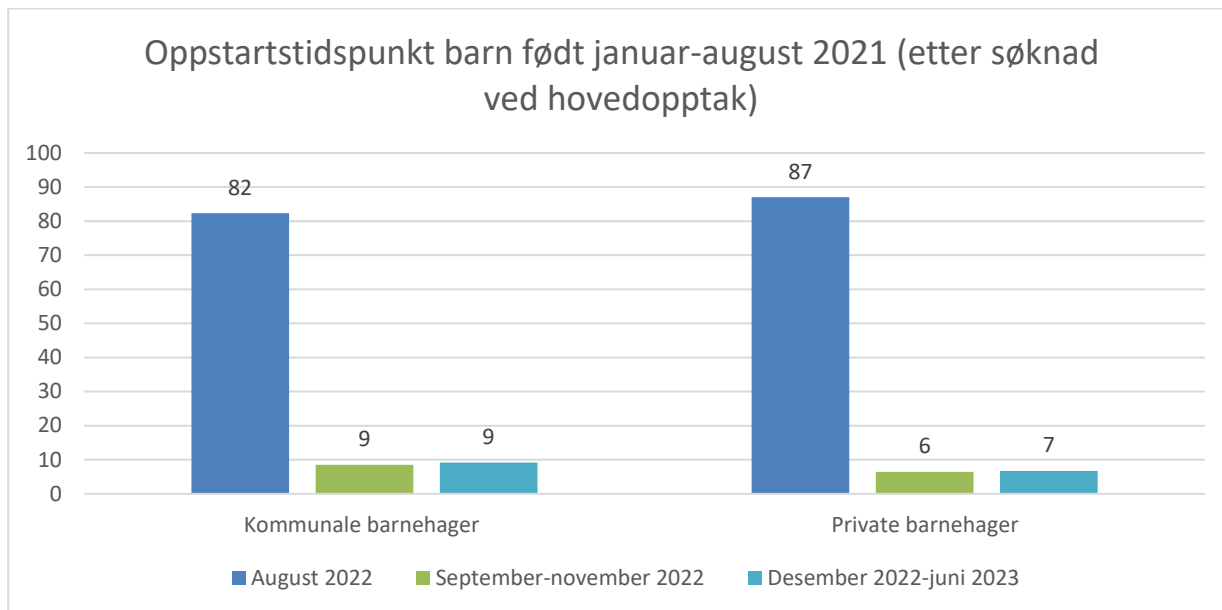
Figur 10-3 gir en oversikt over antall barn som er rapportert inn innenfor hver av de fem gruppene totalt for de barnehagemyndighetene som har gitt opplysninger om barnehageopptaket 2021/2022. Denne oversikten gir viktig informasjon med tanke på å tolke informasjonen om når de ulike barna starter som presenteres i figurene 10-4 osv.

Figur 10-3: Totalt antall barn det er lagt inn informasjon om oppstartstidspunkt for fra de i alt 97 Barnehagemyndighetene som har svart på spørsmålene om oppstak.

Om lag 85 prosent av barna har søkt innen fristen for hovedopptaket. Hovedparten av barna, 55 prosent, er ettåringer som har søkt barnehageplass innenfor kommunens søknadsfrist for hovedopptak i august det året de fyller ett. Kun en liten andel av barna, hhv. 9,9 og 5,2 prosent, tas opp gjennom suppleringsopptaket i kommunene.

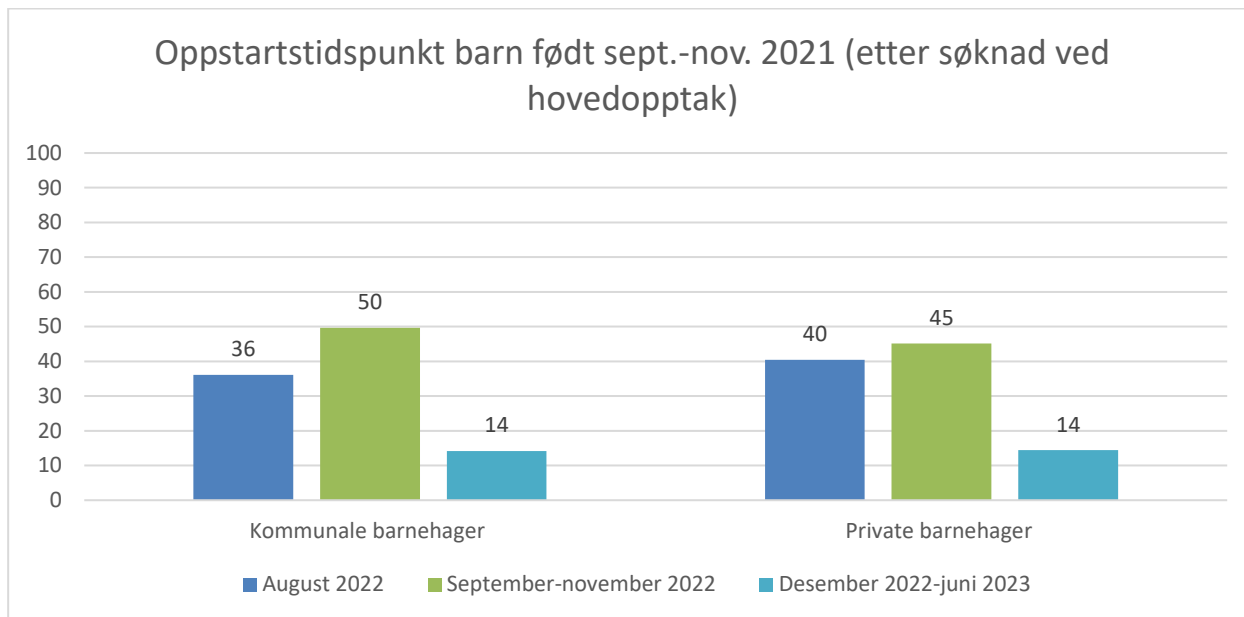
Basert på informasjonen fra barnehagemyndighetene viser Figur 10-4, Figur 10-5 og Figur 10-6 nedenfor hvordan oppstarten for de ulike gruppene fordeler seg gjennom året (på de tre ulike tidspunktene). Informasjonen er hentet fra totalt 97 ulike barnehagemyndigheter.

Figur 10-4: Barnehagemyndighetenes svar på spørsmål om oppstartstidspunkt i kommunale (svar avgitt fra 82 barnehagemyndigheter) og private (svar avgitt fra 55 barnehagemyndigheter) barnehager for barn født i perioden januar til august 2021 (etter søknad ved hovedopptak). Prosent.

Figuren over viser oppstartstidspunktet for barna som er født i månedene januar til og med august i 2021. Dette omfatter 55 prosent av de barna som utgjør datagrunnlaget i denne undersøkelsen. Disse barna har formelt sett rett til barnehageplass fra og med august 2022. Det kommer frem av figuren at denne gruppen av barn også i all hovedsak startet i barnehagen i august 2022¹⁷. 82 prosent av barna i private barnehager og 87 prosent av barna i kommunale barnehager startet i august, altså i starten av barnehageåret. De øvrige barna i denne gruppen fordeler seg likt mellom oppstart i september–november 2022 og oppstart desember 2022–juni 2023. Det vil si at de ventet med barnehagestart og var noen måneder eldre enn ett år da de startet.

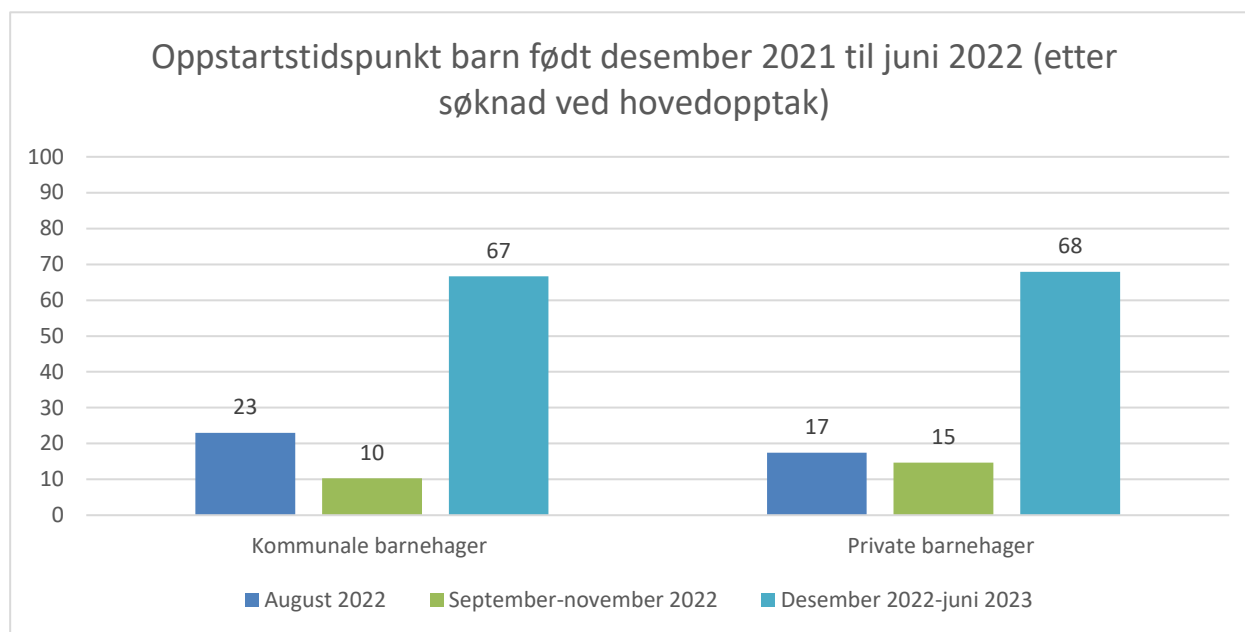
¹⁷ Gjennomsnittene som presenteres i figurene i dette kapittelet, er basert på antall barn innen hver kategori som starter til ulike tidspunkter rapportert av barnehagemyndigheten. Andelen barn som starter opp til de ulike tidspunktene, vil naturligvis variere fra kommune til kommune.

Figur 10-5: Barnehagemyndighetenes svar på spørsmål om oppstartstidspunkt i kommunale (svar avgitt fra 78 barnehagemyndigheter) og private (svar avgitt fra 52 barnehagemyndigheter) barnehager for oppstartstidspunkt barn født i perioden september–november 2021 (etter søknad ved hovedopptak). Prosent.

Figur 10-5 viser oppstartstidspunkt for de barna som er født i perioden september 2021 til november 2021. Denne gruppen omfatter knappe 20 prosent av barna som inngår i datagrunnlaget og som vi dermed har informasjon om. Denne gruppen har formelt sett krav på barnehageplass innen utgangen av den måneden de fyller ett år. Figuren viser at om lag halvparten av barna som er født i september, oktober og november i 2021, startet i barnehagen i løpet av disse tre månedene året etter. Dette er altså helt i tråd med det barnehageloven § 16 legger opp til (Barnehageloven, 2005). Det er også en stor gruppe som startet i barnehagen i august, altså *før* de fyller ett år. 14 prosent av barna i denne gruppen startet i barnehagen etter desember 2022.

Barn født i perioden desember 2021 til juni 2022 har ikke formelt sett krav på barnehageplass før høsten 2023 (altså høsten etter at de har fylt ett år). Figur 10-6 viser hvordan oppstarten til denne gruppen fordeler seg gjennom året for barn som søkte om barnehageplass i 2022 (altså før de formelt sett hadde krav på plass).

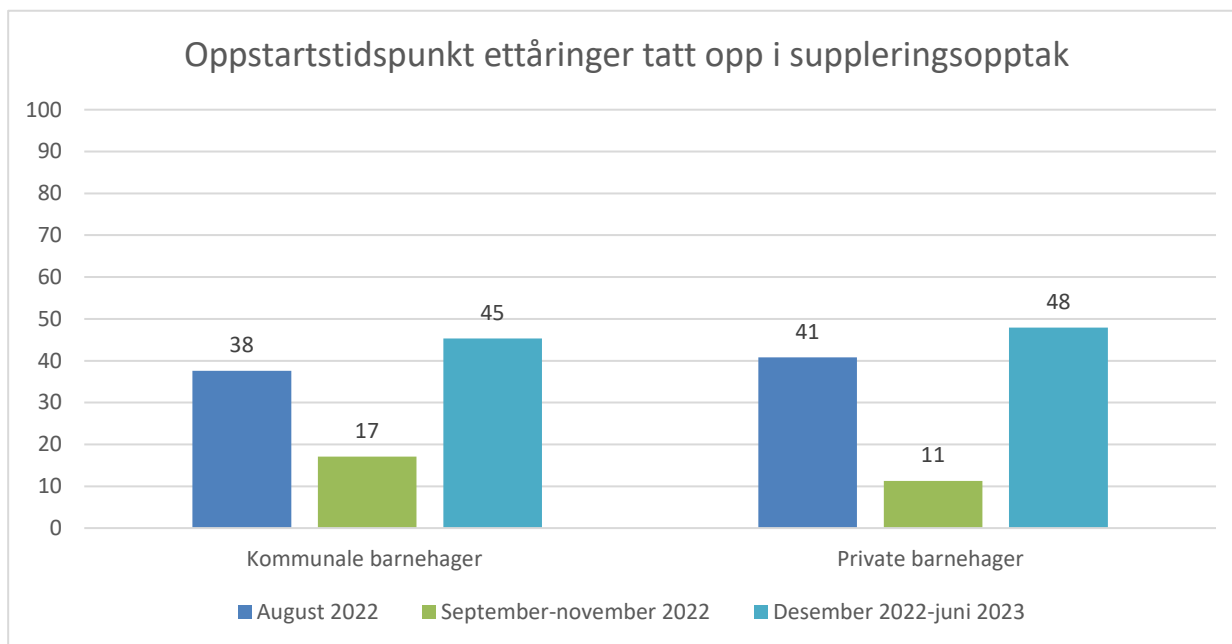

Figur 10-6: Barnehagemyndighetenes svar på spørsmål om oppstartstidspunkt i kommunale (svar avgitt fra 67 barnehagemyndigheter) og private (svar avgitt fra 44 barnehagemyndigheter) barnehager for barn født i perioden desember 2021 til juni 2022 (etter søknad ved hovedopptak). Prosent.

To av tre barn født i perioden desember 2021 til juni 2022 startet i barnehagen i desember 2022 til juni 2023. Resterende barn i denne gruppen starter i barnehagen i løpet av høsten før de fyller ett år. Denne gruppen barn utgjør 10,3 prosent av barna vi har informasjon om.

10.3 Oppstart etter suppleringsopptak skjer jevnt fordelt gjennom året

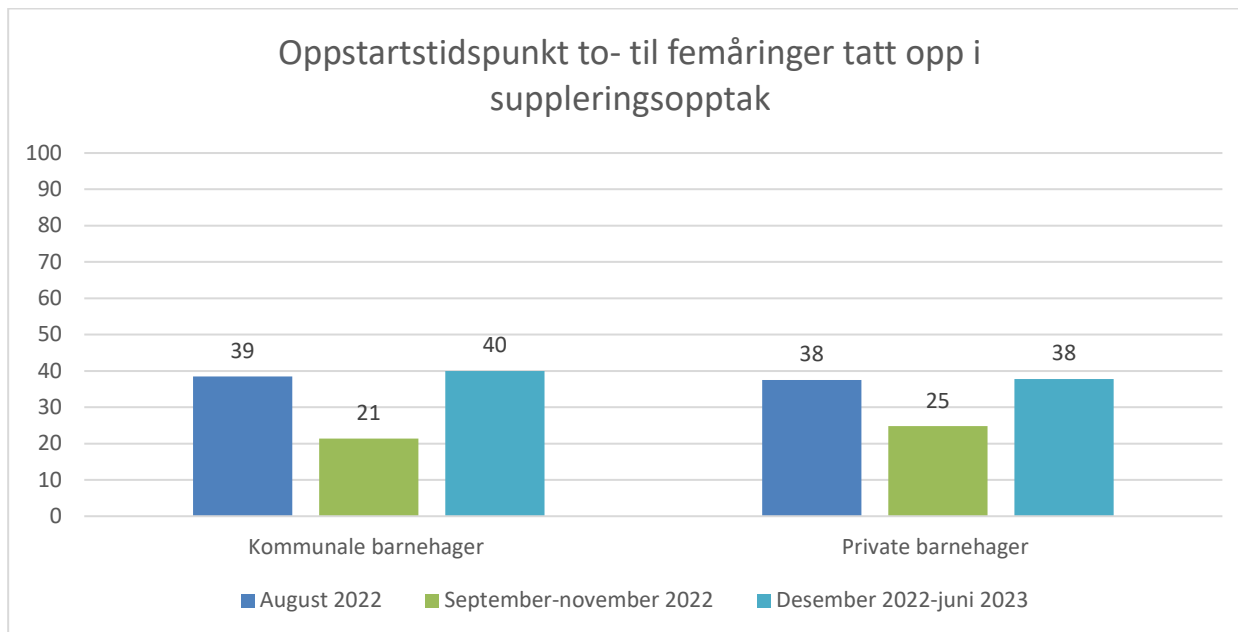
De to siste barnegruppene er barn som er tatt opp gjennom supplerende opptak gjennom året. Denne gruppen utgjør til sammen litt over 15 prosent av barna i datagrunnlaget (9,9 prosent to- til femåringer og 5,2 prosent ettåringer). Barn som det ikke er søkt for til hovedopptakets frist, har ikke formelt sett krav på barnehageplass i henhold til barnehageloven (Barnehageloven, 2005). Barnehagemyndighetene har gitt opplysninger om antall barn og oppstartstidspunkt. Resultatene er presentert Figur 10-7 for ettåringer og i Figur 10-8 for to- til femåringer.

Figur 10-7: Barnehagemyndighetenes svar på spørsmål om oppstartstidspunkt i kommunale (svar avgitt fra 51 barnehagemyndigheter) og private (svar avgitt fra 29 barnehagemyndigheter) barnehager for ettåringer tatt opp i suppleringsopptak. Prosent.

Figur 10-7 viser at ettåringene som tas inn i suppleringsopptak (altså etter søknad etter hovedopptakets frist), fordeler seg noenlunde jevnt mellom å ha oppstart ved barnehageårets start i august og oppstart i perioden desember–juni. En mindre andel barn opplyses å starte opp i september, oktober og november.

Figur 10-8 nedenfor viser at oppstartstidspunktet for to- til femåringer som tas opp gjennom suppleringsopptaket, fordeler seg etter samme mønster som for ettåringene: jevnt fordelt mellom oppstart ved barnehageårets begynnelse og oppstart i perioden desember til juni. Her er det imidlertid en litt større andel som starter i månedene september, oktober og november, enn for de yngste barna i suppleringsopptaket.

Figur 10-8: Barnehagemyndighetenes svar på spørsmål om oppstartstidspunkt i kommunale (svar avgitt fra 57 barnehagemyndigheter) og private (svar avgitt fra 31 barnehagemyndigheter) barnehager for to- til femåringer tatt opp i suppleringsopptak. Prosent.

10.4 Oppsummering

Åtte av ti barnehagemyndigheter opplyser at de i stor eller svært stor grad oppfyller foreldrenes ønsker om oppstartstidspunkt for barnet og valg av barnehage når de tildeler barnehageplass. For oppstartstidspunkt er det flere småkommuner enn bykommuner som oppfyller foreldrenes ønsker.

Om lag 85 prosent av barna (familiene) det er innhentet informasjon om opplyses å ha søkt innenfor hovedopptaket, mens resterende har søkt etter fristen for hovedopptak og er tatt opp gjennom suppleringsopptaket i kommunene.

For gruppen som har søkt innenfor hovedopptaket så viser data at åtte av ti barn født i perioden januar til og med juli, starter i barnehagen ved starten av barnehageåret det påfølgende året. For barn født september–november skjer barnehagestart enten i august før barnet fyller ett år (40 prosent), eller innen utgangen av november det året som barnet fyller ett år (45–50 prosent). To av tre barn født i perioden desember til juni starter opp i barnehagen i perioden desember–juni det påfølgende året (altså rundt ettårsalderen). Resten fordeler seg noenlunde likt på oppstart ved barnehageårets start i august (før de fyller ett år) og oppstart mellom september og november.

Barn som tas opp i supplerende opptak (om lag 15 prosent av barna vi har opplysninger om), fordeler seg ganske jevnt mellom oppstart ved barnehageårets start og oppstart i perioden desember–juni. Det er en litt høyere andel to- til femåringer enn ettåringer fra supplerende opptak som starter i perioden september–november.

Referanser

Barnehageloven (2005). Lov om barnehager (LOV-2005-06-17-64). Hentet fra <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-06-17-64>

Fagerholt, R.A., Naper, L.R., Sivertsen, H., Haugset, A.S., Nilsen, B.T. og Stene, M. (2018). *Spørsmål til Barnehage-Norge 2017*. Steinkjer: Trøndelag Forskning og Utvikling AS.

Fagerholt, R.A., Myhr, A., Naper, L.R. og Løe, I. (2020). *Spørsmål til Barnehage-Norge 2019*. Steinkjer. Trøndelag Forskning og Utvikling AS.

Haugset, A.S., Dyblie Nilsen, R. og Haugum, M. (2015). *Spørsmål til Barnehage-Norge 2015*. Steinkjer: Trøndelag Forskning og Utvikling AS.

Kunnskapsdepartementet. (2017)a. *Kompetanse for framtidens barnehage. Revidert strategi for kompetanse og rekruttering 2018–2022*. Hentet fra: <https://www.regjeringen.no>

Kunnskapsdepartementet. (2017)b. Rammeplan for barnehagen: Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver. Hentet fra: <https://www.udir.no>

Naper, L.R., Nilsen, R.D., Sivertsen, H., Ekmann, L. og Stene, M. (2017). *Spørsmål til Barnehage-Norge 2016*. Steinkjer: Trøndelag Forskning og Utvikling AS.

Naper, L.R., Myhr, A., Janninger, L. og Løe, I. (2021). *Spørsmål til Barnehage-Norge 2020*. Steinkjer. SINTEF AS.

Naper, L.R., Myhr, A. og Haugset, A.S, I. (2022). *Spørsmål til Barnehage-Norge 2021*. Steinkjer. SINTEF

1. Spørsmål til Barnehage-Norge 2023

Spørsmål til Barnehage-Norge er en spørreundersøkelse som går ut årlig til barnehagestyrere, barnehageeiere og kommunen som lokal barnehagemyndighet.

Det er Utdanningsdirektoratet som stiller spørsmålene på vegne av flere avdelinger i direktoratet og Kunnskapsdepartementet. SINTEF gjennomfører undersøkelsene på oppdrag fra Utdanningsdirektoratet. Informasjon om ivaretagelse av ditt personvern finner du i mottatte epost.

I 2023 er temaene for undersøkelsen som går til styrerne:

- Barnehagetilbudet til ukrainske barn og unge
- Barnehageutvikling
- Bruk av bøker og høytlesing i barnehagen
- Plantid for barnehagelærere
- Digitalisering i barnehagen
- Formidling av kunnskap
- Støtte- og veiledningsmateriell til Rammeplanen

Lykke til med besvarelsene!

2. Utdanningsdirektoratets spørreundersøkelse til Barnehage-Norge

Du skal nå besvare Utdanningsdirektoratets spørring til barnehagestyrere.

Svarene lagres automatisk, og det er ikke noe problem å gå ut av undersøkelsen for så å gå inn igjen og fortsette senere.

Du kan gjennomføre undersøkelsen på bokmål eller nynorsk. For å gjennomføre undersøkelsen på nynorsk, trykk på språkknappen under og velg nynorsk.

3. Jeg har mottatt og forstått informasjon om Utdanningsdirektoratets "Spørring til Barnehage-Norge", og har fått anledning til å stille spørsmål.

Jeg samtykker til at mine opplysninger behandles frem til prosjektet er avsluttet.

(Oppgi kun ett svar)

Jeg ønsker IKKE å delta i undersøkelsen - Gå til
61

Jeg samtykker til å delta i undersøkelsen

4. Min barnehage er

(Oppgi kun ett svar)

Privat

Kommunal

5. Hva beskriver best eierstrukturen i din barnehage?

(Oppgi kun ett svar)

- Barnehagens eier driver bare denne barnehagen
- Barnehagens eier driver 2-3 barnehager
- Barnehagens eier har 4-15 barnehager
- Barnehagens eier har mer enn 15 barnehager

6. Barnehagetilbudet for ukrainske barn og unge

På grunn av den store tilstrømningen av fordrevne barn og unge fra Ukraina ønsker vi å stille deg som barnehagestyrer noen spørsmål knyttet til kapasitet og kompetanse til å håndtere økt antall fordrevne barn i barnehagen.

7. I hvilken grad opplever du at barnehagen har tilfredsstillende kapasitet til å gi fordrevne barn et fullverdig barnehagetilbud?

(Oppgi kun ett svar)

I svært liten grad	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I svært stor grad	Vet ikke
☐	☐	☐	☐	☐	☐

8. Går det fordrevne barn fra Ukraina i din barnehage?

(Oppgi kun ett svar)

Ja	Nei - Gå til 12
☐	☐

9. Hvordan organiseres barnehagetilbudet for nyankomne ukrainske barn i din barnehage?

(Oppgi kun ett svar pr. spørsmål)

	Ja	Nei
Egne grupper for nyankomne barn med ulike bakgrunner	☐	☐
Egne grupper for ukrainske barn	☐	☐
Tilbudet gis i ordinære grupper	☐	☐

tolk/tolketj
enester

Annet (vennligst spesifiser)

11. Du har opplyst at din barnehage i noen, stor eller i svært stor grad har utfordringer knyttet til mangel på personale med relevant kompetanse. Gjelder dette for en eller flere av følgende kompetanser?

(Oppgi kun ett svar pr. spørsmål)

	Ja	Nei	Vet ikke / Ikke relevant
Morsmålskompetanse / flerspråklighet	☐	☐	☐
Kompetanse i håndtering av migrasjonsrelaterte utfordringer (f.eks. traumer)	☐	☐	☐
Kompetanse i andrespråkspedagogikk	☐	☐	☐
Kompetanse i flerkulturell pedagogikk	☐	☐	☐

Annet

12. Barnehageutvikling i partnerskap mellom barnehager og universitet- og høgskolesektoren (UH) gjennom tilskuddsordningen for lokal kompetanseutvikling (regional ordning).

Du som barnehagestyrer får nedenfor spørsmål knyttet til barnehagens arbeid med kompetanseutvikling og læringsprosesser. Du får også spørsmål om hvordan du som styrer vurderer utbyttet av partnerskapet med UH-sektoren.

13. Deltar din barnehage i partnerskap med UH-miljøer gjennom tilskuddsordningen for lokal kompetanseutvikling (regional ordning)?

(Oppgi kun ett svar)

Ja

Nei, men har deltatt tidligere

Nei - Gå til 20

14. Arbeider barnehagens ansatte og et UH-miljø sammen om å analysere og beslutte tema for den kollektive kompetanseutviklingen?

(Oppgi kun ett svar)

I svært liten grad

I liten grad

I noen grad

- I stor grad
- I svært stor grad
- Vet ikke / Ikke relevant

15. Hvem er det som leder utviklingsarbeidet i din barnehage?

(Oppgi kun ett svar pr. spørsmål)

	Ja	Nei
Barnehagestyrer	☐	☐
Pedagogisk leder	☐	☐
Barnehagelærer	☐	☐
Barne- og ungdomsarbeider/ fagarbeider	☐	☐
Assistent	☐	☐
Eksterne personer ansatt i UH, nettverkskoordinatore el. andre	☐	☐
Andre		

Vi har eget
sted/rom i
barnehage
n for bøker

Vi bruker
biblioteket

22. Ut ifra din vurdering, hvor ofte leser personalet i barnehagen for barna?

(Oppgi kun ett svar)

Hver dag

Noen ganger i uka

Noen ganger i
månedens

Sjeldnere

Vet ikke / Ikke
relevant

23. I hvilken grad varierer praksis knyttet til høytlesing mellom de ulike avdelingene i din barnehage?

(Oppgi kun ett svar)

- I svært liten grad, dette gjøres likt på tvers av avdelingene
- I liten grad
- I noen grad
- I stor grad
- I svært stor grad, det er store forskjeller i hvor mye personalet leser for barna
- Vet ikke
- Min barnehage har kun en avdeling

24. I hvilken grad benytter dere følgende metoder når dere jobber med lesing for barn og introduksjon av bøker?

(Oppgi kun ett svar pr. spørsmål)

språk i
bøkene
dere leser

Prosjekter
med
temaer fra
bøker

☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Leser i
smågrupp
er

☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Leser i
samlingsst
und

☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Leser for
enkeltbarn

☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Bruker
bøker som
en del av
barnehage
-hjem
samarbeid

☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Annet

25. I hvilken grad har personalet i barnehagen kompetanse til å

(Oppgi kun ett svar pr. spørsmål)

Annet

26. I hvilken grad tenker du at følgende tiltak vil bidra til å styrke din barnehages arbeid med lesing for barn i barnehagen?

(Oppgi kun ett svar pr. spørsmål)

	I svært liten grad	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I svært stor grad	Vet ikke / Ikke relevant
Tilgang på bibliotek	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Digitale bøker	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Flere bøker i barnehagen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Støttemateriell på Udir.no	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Kompetanseheving for ansatte	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Annet

27. Har din barnehage noen utfordringer knyttet til høytlesing og bruk av bøker sammen med barna (beskriv gjerne disse nedenfor)?

28. Plantid for barnehagelærere

Du som barnehagestyrer får her noen spørsmål om barnehagens praksis for organisering av bemanning og avvikling av plantid.

29. Har din barnehage et system eller ordning for avvikling av plantid for barnehagelærere?

(Oppgi kun ett svar)

Ja

Nei

Vet ikke / Ikke relevant

30. Hvor godt fungerer ordning for uttak av plantid i din barnehage?

(Oppgi kun ett svar)

I svært liten grad

I liten grad

I noen grad

I stor grad

I svært stor grad

Vet ikke / Ikke relevant

31. Mener du at det er utfordringer med avvikling av plantid? I såfall beskriv gjerne disse utfordringene.

32. Organiseres avvikling av plantiden på faste dager/tidspunkt for alle barnehagelærerne?

(Oppgi kun ett svar)

Ja

Nei

Vet ikke / Ikke relevant

33. Dersom plantid ikke avvikles på faste dager/tidspunkt for alle barnehagelærere. Hvordan avvikles plantid i din barnehage?

34. Setter dere inn vikar i tiden plantiden avvikles?

(Oppgi kun ett svar)

ja, alltid

ja, men ikke alltid mulig

Nei

Vet ikke / Ikke relevant

35. Bruker dere en fast ansatt (ekstra personell) til å dekke opp i plantiden?

(Oppgi kun ett svar)

Ja

Nei

Vet ikke / Ikke relevant

36. Har dere arbeids-/kontor plass til bruk i plantiden i barnehagen?

(Oppgi kun ett svar)

Ja

Nei

Vet ikke / Ikke relevant

37. Har dere en fast plan eller ordning for hvordan tapt plantid skal kunne avvikles?

(Oppgi kun ett svar)

Ja

Nei

Vet ikke / Ikke relevant

38. Digitalisering i barnehagen

Bruk av digitale verktøy er, ifølge Rammeplan for barnehagen, en sentral arbeidsmåte i barnehagen. Arbeidet skal støtte opp om barns læringsprosesser og bidra til å oppfylle rammeplanens føringer for et rikt og allsidig læringsmiljø for alle barn. Du som barnehagestyrer får her noen spørsmål om bruk av digitale verktøy i barnehagen.

39. Har barnehagen følgende digitale verktøy?

(Oppgi kun ett svar pr. spørsmål)

	Ja	Nei
Kamera	☐	☐
PC/MAC	☐	☐
Nettbrett	☐	☐
Interaktiv tavle	☐	☐
Projektor	☐	☐
BeeBots/BlueBots/andre robotleker	☐	☐
Digitalt mikroskop	☐	☐
Smarttelefon	☐	☐

Programmer/applikasjoner
for AR teknologi

Annet

40. Ta utgangspunkt i en normalmåned: hvilke av de følgende aktivitetene deltar barna på i løpet av denne perioden?

(Oppgi kun ett svar pr. spørsmål)

	Ja	Nei
Lytte til musikk	☐	☐
Ta bilder	☐	☐
Spille spill	☐	☐
Hente informasjon fra internett	☐	☐
Se film	☐	☐
Bruke tegneprogram	☐	☐
Publisere tekst/bilder på internett	☐	☐
Bruke skriveprogram	☐	☐

Lese e-bøker	☐	☐
Bruke regneprogram	☐	☐
Lage musikk	☐	☐
Lage digitale fortellinger	☐	☐
Lage animasjon/ lage film	☐	☐
Programmere	☐	☐
Bruk av programmer/applikasjoner for AR teknologi	☐	☐
Utforske naturen med ulike verktøy (Digitalt mikroskop og lignende)	☐	☐

41. Hvor ofte brukes digitale verktøy til følgende i barnehagen?

(Oppgi kun ett svar pr. spørsmål)

	Daglig	Ukentlig	Månedlig	Sjeldnere enn månedlig	Aldri
For å planlegge og vurdere aktiviteter i forbindelse med barns lek og læring	☐	☐	☐	☐	☐
For å kommunisere med foresatte	☐	☐	☐	☐	☐
For å dokumentere det	☐	☐	☐	☐	☐

pedagogiske
arbeidet

Som
avlastning
for at det er
for lite
personal
tilgjengelig

☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

I pedagogisk
arbeid med
barn

☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

Til annen
bruk

☐	☐	☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------------

42. Formidling av kunnskap

Utdanningsdirektoratet ønsker å formidle nyttig kunnskap fra statistikk, forskning og annen kunnskap slik at det blir tatt i bruk og bidrar til utvikling av barnehager og skoler.

43. Her ønsker vi at du skriver inn de temaene dere har størst behov for at Udir formidler mer statistikk, forskning og kunnskap om:

Skriv inntil 4 tema.

44. Tema 1:

45. Tema 2:

46. Tema 3:

47. Tema 4:

48. Hvilke kanaler vil du helst bruke for å holde deg oppdatert om statistikk, forskning og kunnskap fra Udir i fremtiden? Sett inntill tre kryss.

(Oppgi gjerne flere svar)

(Velg 1-3 svaralternativer)

- udir.no
- Sosiale medier
- Abonnement på e-postvarsel
- Kompetansepakker
- Webinar
- Podcast
- Klassiske nyhetssaker (nett-/papiavis, radio, TV)
- Konferanser

Annet, vennligst spesifiser

****49. Utdanningsdirektoratet jobber med å utvikle relevant innhold som blir tatt i bruk i praksis. Hvilken type innhold er mest sannsynlig at du vil ta i bruk? Ranger fra øverst til nederst ved å velge rangeringselementene og flytte dem opp og ned.**

(Foreta en prioritering med tallene fra 1-4, hvor 1 er best)

Forskningsrapporter i sin helhet _____

Hovedfunn fra forskningsrapporter _____

Barnehage- og skolestatistikk fra kommuner, fylker og hele landet _____

Anbefalinger fra Udir basert på statistikk og forskning _____

50. Hva skal til for at du som barnehagestyrer i større grad tar i bruk tall og forskningsresultater fra Udir?

51. Støtte- og veiledningsmaterieill til barnehagene

Etikk,
religion og
filosofi

Nærmiljø
og
samfunn

56. Er støttemateriell fra Udir nyttig og til hjelp for din barnehage?

(Oppgi kun ett svar)

I svært liten
grad

I liten grad

I noen grad

I stor grad

I svært stor
grad

Vet ikke / Ikke
relevant

57. I hvilken grad benyttes Udirs støttemateriell til rammeplanen som ligger på udir.no i din barnehage?

(Oppgi kun ett svar)

I svært liten
grad

I liten grad

I noen grad

I stor grad

I svært stor
grad

Vet ikke / Ikke
relevant

58. Beskriv gjerne hvorfor støttematerialet i liten grad benyttes i din barnehage nedenfor.

59. Beskriv gjerne hvorfor støttematerialet fra Udir brukes i din barnehage nedenfor?

60. Hva skal til for at Udirs støttemateriell er nyttig for deres arbeid i barnehagen?

61. Undersøkelsen er ferdig.

Takk for dine svar!

1. Spørsmål til Barnehage-Norge 2023

Spørsmål til Barnehage-Norge er en spørreundersøkelse som sendes ut årlig til barnehagestyrere, barnehageeiere og kommunen som lokal barnehagemyndighet.

Det er Utdanningsdirektoratet som stiller spørsmålene på vegne av flere avdelinger i direktoratet og Kunnskapsdepartementet. SINTEF gjennomfører undersøkelsene på oppdrag fra Utdanningsdirektoratet.

Informasjon om ivaretagelse av ditt personvern finner du i mottatte epost.

I 2023 er temaene for undersøkelsen som går til barnehageeier:

- Formidling av kunnskapsbehov
- Plantid for barnehagelærere
- Barnehagetilbudet for ukrainske barn og unge

Lykke til med besvarelsen!

2. Utdanningsdirektoratets spørreundersøkelse til Barnehage-Norge

Du skal nå besvare Utdanningsdirektoratets spørring til barnehageeier.

Svarene lagres automatisk, og det er ikke noe problem å gå ut av undersøkelsen for så å gå inn igjen og fortsette senere.

Du kan gjennomføre undersøkelsen på bokmål eller nynorsk. For å gjennomføre undersøkelsen på nynorsk, trykk på språknappen under og velg nynorsk.

3. Jeg har mottatt og forstått informasjon om Utdanningsdirektoratets "Spørring til Barnehage-Norge", og har fått anledning til å stille spørsmål.

Jeg samtykker til at mine opplysninger behandles frem til prosjektet er avsluttet.

(Oppgi kun ett svar)

Jeg ønsker IKKE å delta i undersøkelsen - Gå til
32

Jeg samtykker til å delta i undersøkelsen

4. Hvilken type barnehage er du eier av (eller svarer som eier av)?

(Oppgi kun ett svar)

Privat barnehage

Kommunal barnehage

5. Hva beskriver best deg som barnehageeier?

(Oppgi kun ett svar)

- Eier og driver bare en barnehagen
- Eier og driver 2-3 barnehager
- Eier og driver 4-15 barnehager
- Eier og driver mer enn 15 barnehager

6. Hvilken stilling eller rolle har du, enten som barnehageeier eller som representant for barnehageeier? Sett gjerne flere kryss hvis det beskriver situasjonen best.

(Oppgi gjerne flere svar)

- Eier av privat barnehage

- Ansatt hos kommunal barnehageeier
- Styreleder for en eller flere barnehager
- Styrer i en eller flere barnehager
- Faglig ansvarlig i en region
- Administrativt ansatt hos privat barnehageeier

Annet (spesifiser)

7. Formidling av kunnskap

Utdanningsdirektoratet ønsker å formidle nyttig kunnskap fra statistikk, forskning og annen kunnskap slik at det blir tatt i bruk og bidrar til utvikling av barnehager og skoler.

8. Her ønsker vi at du skriver inn de temaene dere har størst behov for at Udir formidler mer statistikk, forskning og kunnskap om

Skriv inntil fire tema

9. Tema 1

10. Tema 2

11. Tema 3

12. Tema 4

13. Hvilke kanaler vil du helst bruke for å holde deg oppdatert om statistikk, forskning og kunnskap fra Udir i fremtiden? Sett inntill tre kryss.

(Oppgi gjerne flere svar)

(Velg 1-3 svaralternativer)

- udir.no
- Sosiale medier
- Abonnement på e-postvarsel
- Kompetansepakker

- Webinar
- Klassiske nyhetssaker (nett-/papriavis, radio, TV)
- Konferanser

Annet, vennligst spesifiser

****14. Utdanningsdirektoratet jobber med å utvikle relevant innhold som blir tatt i bruk i praksis. Hvilken type innhold er mest sannsynlig at du vil ta i bruk? Ranger fra øverst til nederst ved å velge rangeringselementene og flytte dem opp og ned.**

(Foreta en prioritering med tallene fra 1-4, hvor 1 er best)

Forskningsrapporter i sin helhet	_____
Hovedfunn fra forskningsrapporter	_____
Barnehage- og skolestatistikk fra kommuner, fylker og hele landet	_____
Anbefalninger fra Udir basert på statistikk og forskning	_____

15. Hva skal til for at du som barnehageeier i større grad tar i bruk tall og forskningsresultater fra Udir?

16. Plantid for barnehagelærere

Regjeringen har mål om økt andel barnehagelærere. Flere barnehagelærere vil gi økt plantid i hver enkelt barnehage. Du som barnehageeier får her noen spørsmål om praksis for organisering av bemanning og plantid i din(e) barnehage(r).

17. Har du som barnehageeier fastsatt en felles ordning for organisering av plantid i din(e) barnehage(r)?

(Oppgi kun ett svar)

Ja

Nei

Vet ikke / Ikke relevant

18. I hvilken grad vil du som barnehageeier si at ordningen for uttak av plantid i din(e) barnehage(r) fungerer godt?

(Oppgi kun ett svar)

I svært liten grad

I liten grad

I noen grad

I stor grad

I svært stor grad

Vet ikke / Ikke relevant

19. Dersom du mener du at det er utfordringer med avvikling av plantid i din(e) barnehage(r), beskriv disse utfordringene:

20. Organiseres avvikling av plantiden på faste dager/tidspunkt i din(e) barnehage(r)?

(Oppgi kun ett svar)

Ja, i alle mine
barnehager

Ja, i noen av mine
barnehager

Nei

Vet ikke / Ikke relevant

21. Dersom plantid ikke avvikles på faste dager/tidspunkt. Hvordan avvikles plantid i din(e) barnehage(r)?

22. Settes det inn vikar i tiden plantiden avvikles i din(e) barnehage(r)?

(Oppgi kun ett svar)

Ja, i alle mine
barnehager

Ja, i noen av mine
barnehager

Nei, det brukes ikke
vikarer til det

Vet ikke / Ikke relevant

23. Brukes det en fast ansatt til å dekke opp i plantiden i din(e) barnehage(r)?

(Oppgi kun ett svar)

Ja, i alle mine
barnehager

Ja, i noen av mine
barnehager

Nei

Vet ikke / Ikke relevant

24. Har du som barnehageeier tilrettelagt for arbeids-/kontorplass for barnehagelærerne i din(e) barnehage(r)?

(Oppgi kun ett svar)

Ja, i alle mine
barnehager

Ja, i noen av mine
barnehager

Nei

Vet ikke / Ikke relevant

25. Har du som barnehageeier fastsatt en plan eller ordning for hvordan tapt plantid skal kunne avvikles i din(e) barnehage(r)?

(Oppgi kun ett svar)

Ja, i alle mine
barnehager

Ja, i noen av mine
barnehager

Nei

Vet ikke / Ikke relevant

26. Barnehagetilbudet for ukrainske barn og unge

På grunn av den store tilstrømningen av fordrevne barn og unge fra Ukraina ønsker vi å stille deg som barnehageeier noen spørsmål knyttet til kapasitet og kompetanse til å håndtere et økt antall fordrevne barn i din(e) barnehage(r).

27. I hvilken grad opplever du at din(e) barnehage(r) har tilferdstillende kapasitet til å gi fordrevne barn et fullverdig barnehagetilbud?

(Oppgi kun ett svar)

I svært liten grad	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I svært stor grad	Vet ikke
☐	☐	☐	☐	☐	☐

28. Går det fordrevne barn fra Ukraina i din(e) barnehage(r)?

(Oppgi kun ett svar)

Ja, i alle mine barnehager	Ja, i noen av mine barnehager	Nei - Gå til 32	Vet ikke - Gå til 32
☐	☐	☐	☐

29. Hvordan organiseres barnehagetilbudet for nyankomne ukrainske barn i din(e) barnehage(r)?

(Oppgi kun ett svar pr. spørsmål)

	Ja, i alle mine barnehager	Ja, i noen av mine barnehager	Nei	Vet ikke
Egne grupper for nyankomne barn med ulike bakgrunner	☐	☐	☐	☐

med
relevant
kompetans
e

Mangle på
pedagogis
ke verktøy

Mangel på
tilgang til
tolk/tolketj
eneste

Annet

31. Du har opplyst at din(e) barnehage(r) i noen, stor eller svært stor grad opplever utfordringer med å skaffe personale med relevant kompetanse. Gjelder dette for en eller flere av følgende kompetanser?

(Oppgi kun ett svar pr. spørsmål)

	Ja, alle mine barnehager	Ja, noen av mine barnehager	Nei	Vet ikke
Morsmålskompetanse/flerspråklig	☐	☐	☐	☐
Kompetanse i håndtering av migrasjonsrelaterte	☐	☐	☐	☐

utfordringer
(f.eks. traumer)

Kompetanse i
andrespråksped
agogikk

Kompetanse i
flerkulturell
pedagogikk

Annet

32. Undersøkelsen er ferdig.

Takk for dine svar!

1. Spørsmål til Barnehage-Norge 2023

Spørsmål til Barnehage-Norge er en spørreundersøkelse som går ut årlig til barnehagestyrere, barnehageeiere og kommunen som lokal barnehagemyndighet.

Det er Utdanningsdirektoratet som stiller spørsmålene på vegne av flere avdelinger i direktoratet og Kunnskapsdepartementet. SINTEF gjennomfører undersøkelsene på oppdrag fra Utdanningsdirektoratet.

I 2023 er temaene for undersøkelsen som går til kommunen som lokal barnehagemyndighet:

- Barnehagetilbud til ukrainske barn og unge
- Formidling av kunnskapsgrunnlag
- Oppstartstidspunkt i barnehage

Lykke til med besvarelsen!

2. Utdanningsdirektoratets spørreundersøkelse til Barnehage-Norge

Du skal nå besvare Utdanningsdirektoratets spørring til kommunen som lokal barnehagemyndighet.

Svarene lagres automatisk, og det er ikke noe problem å gå ut av undersøkelsen for så å gå inn igjen og fortsette senere.

Du kan gjennomføre undersøkelsen på bokmål eller nynorsk. For å gjennomføre undersøkelsen på nynorsk, trykk på språkknappen under og velg nynorsk.

3. Jeg har mottatt og forstått informasjon om Utdanningsdirektoratets "Spørring til Barnehage-Norge", og har fått anledning til å stille spørsmål.

Jeg samtykker til at mine opplysninger behandles frem til prosjektet er avsluttet.

(Oppgi kun ett svar)

Jeg ønsker IKKE å delta i undersøkelsen - Gå til
29

Jeg samtykker til å delta i undersøkelsen

4. Barnehagetilbudet for ukrainske barn og unge

På grunn av den store tilstrømningen av fordrevne barn og unge fra Ukraina ønsker vi å stille deg som barnehagemyndighet noen spørsmål knyttet til kapasitet og kompetanse til å handtere et økt antall fordrevne barn i barnehager din kommune.

5. I hvilken grad opplever du som barnehagemyndighet at barnehagene i din kommune (både private og kommunale) har tilfredsstillende kapasitet til å gi fordrevne barn et fullverdig barnehagetilbud?

(Oppgi kun ett svar)

I svært liten
grad

I liten grad

I noen grad

I stor grad

I svært stor
grad

Vet ikke / Ikke
relevant

6. Går det fordrevne barn fra Ukraina i en eller flere barnehager i din kommune (private og/eller kommunale barnehager)?

(Oppgi kun ett svar)

Ja

Nei - Gå til 9

Vet ikke / Ikke relevant - Gå til 9

7. I hvilken grad opplever du som barnehagemyndighet at barnehager i din kommune (både kommunale og private) har følgende utfordringer knyttet til å gi ukrainske barn et fullverdig barnehagetilbud?

(Oppgi kun ett svar pr. spørsmål)

	I svært liten grad	I liten grad	I noen grad	I stor grad	I svært stor grad	Vet ikke
Mangel på lokaler	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mangel på personell	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mangel på personale med relevante kompetanser	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mangel på pedagogiske verktøy	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Mangel på tilgang til tolk/tolketjeneste	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Annet

8. Du har opplyst at barnehager i din kommune i noen, stor eller svært stor grad har utfordringer knyttet til å skaffe personale med relevant kompetanse. Tenker du som barnehagemyndighet at dette gjelder en eller flere av følgende kompetanser?

(Oppgi kun ett svar pr. spørsmål)

	Ja	Nei	Vet ikke
Morsmålskompetanse/flerspråklighet	☐	☐	☐
Kompetanse i håndtering av migrasjonsrelaterte utfordringer (f.eks. traumer)	☐	☐	☐
Kompetanse i andrespråkspedagogikk	☐	☐	☐
Kompetanse i flerkulturell pedagogikk	☐	☐	☐

Annet

9. Formidling av kunnskap

Utdanningsdirektoratet ønsker å formidle nyttig kunnskap fra statistikk, forskning og annen kunnskap slik at det blir tatt i bruk og bidrar til utvikling av barnehager og skoler.

10. Her ønsker vi at du skriver inn de temaene dere har størst behov for at Udir formidler mer statistikk, forskning og kunnskap om:

Skriv inntil 4 tema.

11. Tema 1

12. Tema 2

13. Tema 3

14. Tema 4

15. Hvilke kanaler vil du helst bruke for å holde deg oppdatert om statistikk, forskning og kunnskap fra Udir i fremtiden? Sett inntil tre kryss.

(Oppgi gjerne flere svar)

(Velg 1-3 svaralternativer)

- udir.no
- Sosiale medier
- Abonnement på e-postvarsel
- Kompetansepakker
- Webinar
- Klassiske nyhetssaker (nett-/papiavis, radio, TV)
- Konferanser

Annet, vennligst spesifiser

****16. Utdanningsdirektoratet jobber med å utvikle relevant innhold som blir tatt i bruk i praksis. Hvilken type innhold er mest sannsynlig at du vil ta i bruk? Ranger fra øverst til nederst ved å velge rangeringselementene og flytte dem opp og ned.**

(Foreta en prioritering med tallene fra 1-4, hvor 1 er best)

Forskningsrapporter i sin helhet	_____
Hovedfunn fra forskningsrapporter	_____
Barnehage- og skolestatistikk fra kommuner, fylker og hele landet	_____
Anbefalinger fra Udir basert på statistikk og forskning	_____

17. Hva skal til for at du som barnehagemyndighet i større grad tar i bruk tall og forskningsresultater fra Udir?

18. Oppstartstidspunkt i barnehage

Kunnskapsdepartementet har behov for mer informasjon om oppstartstidspunkt i barnehagen, særlig for barn som begynner i barnehagen før de har rett til barnehageplass.

19. I hvilken grad får foreldrene som blir tilbudt barnehageplass oppfylt ønsket om oppstartstidspunkt?

(Oppgi kun ett svar)

I svært liten grad	I liten grad	Verken eller	I stor grad	I svært stor grad	Vet ikke / Ikke relevant

20. I hvilken grad får foreldrene som blir tilbudt barnehageplass oppfylt ønsket om barnehage (valg av barnehage)?

(Oppgi kun ett svar)

I svært liten grad

I liten grad

Verken eller

I stor grad

I svært stor grad

Vet ikke / Ikke relevant

21. Hvor mange telledatoer gjennom året bruker kommunen for beregning av tilskudd til barnehager?

(Oppgi kun ett svar)

Kommunen har ikke private barnehager

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

Annet

22. Vi ønsker informasjon om barnehageåret 2022/2023

Nedenfor ber deg hente frem informasjon fra hovedopptak og supplerende opptak for fjorårets barnehageopptak. Dette innebærer at du må hente ut tall fra kommunens fagsystem.

Vi ber om informasjon på antall søknader og opptak i barnehage for barnehageåret 2022/2023 slik at vi kan hente inn informasjon om oppstartstidspunkt gjennom hele barnehageåret.

23. Søknader om barnehageplass

Her ber vi deg legge inn totalt antall søknader om barnehageplass ved hovedopptaket våren 2022 og i det supplerende opptaket. Summen av de to tallene skal tilsvare det totale antall søknader kommunen har mottatt i løpet av forrige barnehageår. Det er mulig å legge inn en kommentar til slutt dersom det er behov for å forklare tallene eller at kommunens fagsystem av ulike grunner ikke gjør dette mulig.

24. Antall søknader barnehageåret 2022/2023

Kommunale barnehager

Private barnehager

Antall søknader ved hovedopptak _____

Antall søknader supplerende opptak _____

Kommentar

25. Informasjon om oppstartstidspunkt i barnehage

For å få best mulig informasjon om oppstart ber vi deg hente ut informasjon om oppstart i følgende tre tidsperioder: august 2022, september til november 2022 og fra desember 2022 til juni 2023.

26. Antall barn med oppstart i august 2022

	Kommunale barnehager	Private barnehager
Barn totalt	_____	_____
Barn født jan. – aug. 2021 (etter søknad ved hovedopptak)	_____	_____

Barn født sept. – nov. 2021
(etter søknad ved
hovedopptak)

Barn født des. 2021 til juni
2022 (etter søknad ved
hovedopptak)

Ettåringer tatt opp i
suppleringsopptak

To- til femåringer tatt opp i
suppleringsopptak

Kommentar

27. Antall barn med oppstart i perioden september til november 2022

Kommunale barnehager

Private barnehager

Barn totalt

Barn født jan. – aug. 2021
(etter søknad ved
hovedopptak)

Barn født sept. – nov. 2021
(etter søknad ved
hovedopptak)

Barn født des. 2021 til juni 2022 (etter søknad ved hovedopptak)	_____	_____
Ettåringer tatt opp i suppleringsopptak	_____	_____
To- til femåringer tatt opp i suppleringsopptak	_____	_____

Kommentar

28. Antall barn med oppstart i perioden desember 2022 til juni 2023

	Kommunale barnehager	Private barnehager
Barn totalt	_____	_____
Barn født jan. – aug. 2021 (etter søknad ved hovedopptak)	_____	_____
Barn født sept. – nov. 2021 (etter søknad ved hovedopptak)	_____	_____
Barn født des. 2021 til juni 2022 (etter søknad ved hovedopptak)	_____	_____

Ettåringer tatt opp i
suppleringsopptak

To- til femåringer tatt opp i
suppleringsopptak

Kommentar

29. Undersøkelsen er ferdig.

Takk for din deltagelse!